

SKY TRANSPORT SOLUTIONS
 ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ
 ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ
PHONE: 209-855-6938

ਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ

Postal Address
 Desh Doaba
www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

VOL - 7 ISSUE - 45
February 20, 2019 5101 Doe Hollow Pl., Antelope, CA-95843

Golden State Truck Sales Inc.

ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ
 ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਿਲੇ
 ਸਸਤੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਤੇ ਟਰੱਕ
 ਦਾ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ
 ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ

Call : Dharminder Singh
Cell : 530-870-6600
 Email: myfuturetruck@gmail.com

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ ਸੰਪਰਕ : 916-947-8920 ਫੈਕਸ : 916-238-1393 E-mail : deshdoaba@yahoo.com ਸੰਪਾਦਕ : ਤਰਸੇਮ ਜਲੰਧਰੀ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ

ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਮਿਤੀ 18 ਫਰਵਰੀ ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਗੁਰਪੁਰਬ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਪਵਿੱਤਰ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ 18 ਫਰਵਰੀ ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਰਹਿਰਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਉਪਰੰਤ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਈ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਜਥਾ, ਭਾਈ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ ਜੀ ਦਾ ਢਾਡੀ ਜਥਾ, ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਜੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਆਵਾਜ਼ ਬੀਬੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਵਿਰਕ ਨੇ ਹਰ ਜੱਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ।

ਖਬਰ ਸਫਾ 8 'ਤੇ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਫਾ 18-19 'ਤੇ ਦੇਖੋ)

ਜਾਤ ਦਾ ਖੱਤਾ ਖੇਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋਵੇ: ਮੋਦੀ

ਵਾਰਾਣਸੀ (ਬਿਊਰੋ)- ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਜੈਯੰਤੀ ਮੌਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੌਤੇ ਹਿੰਤਾਂ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਸਨਾਖਤ ਕਰਨ। ਵਾਰਾਣਸੀ ਦੇ ਦੌਰੇ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੈਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੂਜੀ ਫੇਰੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਉਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਸਪੀਡ ਵੰਦੇ ਭਾਰਤ ਰੇਲਗੱਡੀ ਦੇ ਇੰਜਨੀਅਰਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਏਰੀਆ

ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਤੀਗਤ ਵਿਤਕਰਾ ਵੱਡਾ ਅੜਿੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ, ਲੋਕ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜਨਗੇ।' ਭਗਤੀ ਕਾਲ ਦੇ ਉੱਘੇ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਦਾ ਜਨਮ ਵਾਰਾਣਸੀ 'ਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਥੇ ਸਭ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। 'ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ 'ਸਬਕਾ ਸਾਥ, ਸਬਕਾ ਵਿਕਾਸ' ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੁਲਵਾਮਾ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਰੋਸ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਬਿਊਰੋ)- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਪੁਲਵਾਮਾ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ 40 ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਸ਼ੋਕ ਜਤਾਉਂਦਿਆਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਕੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਘਿਨਾਉਣੇ ਫਿਦਾਈਨ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ

ਜਾਵੇ। ਸੈਂਕੜੇ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਿਕਾਗੋ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ 9x11 ਯਾਦਗਾਰ 'ਤੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲੇ ਖਿਲਾਫ ਰੋਸ ਜਤਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ 'ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ' ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਵਿੱਚੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਮਤਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖਿਲਾਫ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ 24 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਮਨਾਏਗੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ

SANDHU IMMIGRATION CONSULTANT

ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਲਈ, ਪਾਸਪੋਰਟ, ਵੀਜ਼ਾ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਆਦਿ ਲਈ ਮਿਲੇ
 Passports, Visas, Green Cards, Sponsorship, Immigration Forms, Citizenship, Spouse/Family Petitions, Study Visas

All Kinds of Immigration Forms/Petitions/Visa **ਵੀਜ਼ਾ** WE OPEN 7-DAYS A WEEK

Note: I am not an Immigration Attorney. **msandhu2014@gmail.com**
(209-373-3562) 3222 PENELOPE DR. STOCKTON, CA- 95212 (NEAR HWY 99 ON MORADA LANE)

BAGGA JEWELERS

916-912-8842, 916-329-8772
jewelers.Bagga@gmail.com

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਵਿਚ 22 ਅਤੇ 24 ਕੈਰੇਟ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਸਟੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋਨਾ ਵੇਚਣ, ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਦਲੇ ਨਵਾਂ ਸੋਨੇ ਤੇ ਕੈਸ਼ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇੱਥੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

6930 65TH STREET # 115 SACRAMENTO CA 95823 **Sandeep Jony Bagga**

MAJESTIC HOMES

Office (925) 779-1234
 Direct (925) 366-3618
 Fax (905) 219-3918
DRE Licence- 00871752

RAMESH SUMAN
 Broker Realtor
 RCS-D TM

www.majestichomes.us ramesh@rameshsuman.com
 P.O. Box 3434, Antioch, CA 94531-3434

SAROAY INVESTMENT REALTY

Ram Saroay
 Broker/Realtor
 Business License 031035
ramsaroay@hotmail.com

39039 Paseo Padre Parkway Suite # 205 Fremont, CA 94538
 Office: (510) 742-8120, Cell; (510) 368-3983

Amrik Chand (CPA)

Phone : 510-490-8200
 Fax : 510-490-8202
Email : achand@pacbell.net

Income Tax Preparation (Individual, Corporation & LLC)
 Payroll Services & Bookkeeping Services
 * We are in this business since 1989.
 Your satisfaction is our goal.

* Please call us for Professional & reliable services at reasonable rates.

959 Corporate Way, Fremont, CA. 94539

ਹਮ ਸਰਿ ਦੀਨੁ ਦਇਆਲੁ ਨ ਤੁਮ ਸਰਿ ਅਬ ਪਤੀਆਰੁ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ॥
ਬਚਨੀ ਤੋਰ ਮੋਰ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ਜਨ ਕਉ ਪੂਰਨੁ ਦੀਜੈ ॥1॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇਂ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ
ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

Ramesh Suman & Mrs Gyan Suman

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੀ।

Ramesh Suman
Broker/Realtor, BRE - 00871752
Director - Delta Association of Realtors
CDPE, GRI, RCS-D
Certified HAFA Specialist,

Majestic Homes
2006 A Street, Suite 219, Antioch, CA 94509
Office Phone: (925)779-1234, Direct Phone:
(925)366-3618, Fax: (925)219-3918
Email: Ramesh@RameshSuman.com

ਰਮੇਸ਼ ਸੁੰਮਨ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ

Chairman: Sri Guru Ravidass Sabha Pittsburg (California)

Mrs. Gyan Suman: Former Treasurer: Sri Guru Ravidass Sabha Pittsburg (California)

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੀ।

INDIA BAZAAR

Jai Ram Gaught **Harjit Gaught (Happy)**

Cell: (209)-487-2127, Ph: (209) 478-0285, Fax: (209) 477-3206

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ, ਸੇਲਮਾ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ, ਸੇਲਮਾ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਮਿਤੀ 22, 23, 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9-10 ਵਜੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ 10.30 ਵਜੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। 23 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ 5.30 ਤੋਂ 7 ਵਜੇ ਤੱਕ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਰਤਨ ਹੋਵੇਗਾ। 24 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ 10:30 ਵਜੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਤੇ ਕਥਾ ਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤੇਗਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ/ਕੀਰਤਨ ਜਥਿਆਂ ਵਿਚ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੰਦਨ, ਯੋਧਾਵਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਬਲਾਸ ਸਿੰਘ, ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਰਸਭਿੰਨਾ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

- 22 ਫਰਵਰੀ 2019 ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 9-10 ਵਜੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ 10.30 ਵਜੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- 23 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ 5.30 ਤੋਂ 7 ਵਜੇ ਤੱਕ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਰਤਨ ਹੋਵੇਗਾ।
- 24 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ 10:30 ਵਜੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ।

ਸੰਗਤ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ
559-891-8286

ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ
559-375-4691

ਦੇਵਰਾਜ ਸਿੰਘ
559-916-6202

ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ
559-285-1288

ਮਨੋਹਰ ਗਾਦੜਾ
559-546-3437

2650 Blaine Avenue Selma (CA) 93662

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਬੇ-ਏਰੀਆ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ)

ਪਰਮ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਬੇ-ਏਰੀਆ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਵਕ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ, 31 ਮਾਰਚ, 2019 ਨੂੰ 31252 Veasy Street Union City California, 94587 ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪ ਸਭ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਸਭ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਇਸ ਸ਼ੁਭ ਦਿਹਾੜੇ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ।

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ

ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰਧਾਨ

510-299-6418

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਖਜਾਨਚੀ ਗੁਰੂ ਘਰ

408-509-9697

ਸ਼ਿਵ ਸਿੱਧੂ

ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ

510-386-2715

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਬੇ-ਏਰੀਆ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ

Shri Guru Ravidass Sabha (Bay Area) California (USA)
31252 Veasy Street Union City California, 94587

Sri Guru Ravidass Supreme Council

U.S.A

2150 Crestview Drive, Pittsburg, CA 94565

(DHAN DHAN SRI GURU RAVIDASS JI MAHARAJ)

HUMBLE MESSAGE

SUPREME COUNCIL SRI GURU RAVIDASS SABHAS, USA congratulates the entire Sangat and all the six Guru Ravidass Guru Ghars functioning in California, on the auspicious occasion of celebrating 642nd PRAKASH UTSAV OF SRI GURU RAVIDASS JI MAHARAJ, ON FEBRUARY 24th, 2019 at Sri Guru Ravidass Temple, Pittsburg (CA). Pittsburg Guru Ghar has the distinct honor of being the 1st temple established in North America in 1985 by the dedicated followers of Guru Ravidass Ji.

Supreme Council, a representative body of all the six Guru Ravidass temples in California working together in a spirit of mutual help and co-operation, firmly believes in the noble teachings of equality and universal brotherhood, as enshrined in the holy pages of Guru Granth Sahib Ji. Whatever race or religion may be, they all derive their inspiration from one heavenly source and are

subjects of one God. The core value of all religious beliefs is tied to a common thread of love, tolerance and spirit of helping those suffering from ignorance, prejudices and discriminations which breed nothing but bitterness and hatred.

Our best tribute to the celebration of this sacred day is to follow Guru Ji's teachings to its depth to make this planet a better place to live.

HUMBLE SEWADAR,

O.P. Balley

General Secretary,

Sri Guru Ravidass Supreme Council, USA

Founder Member of

Sri Guru Ravidass Sabha Pittsburg (California)

ਹਮ ਸਰਿ ਦੀਨੁ ਦਇਆਲੁ ਨ ਤੁਮ ਸਰਿ ਅਬ ਪਤੀਆਰੁ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ॥
ਬਚਨੀ ਤੋਰ ਮੋਰ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ਜਨ ਕਉ ਪੁਰਨੁ ਦੀਜੈ ॥1॥

TANDOOR

Indian Restaurant

27167 Mission Blvd. Hayward, CA 95544

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ, ਬਰਥ-ਡੇ ਪਾਰਟੀ, ਐਨਵਰਸਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੈਟਰਿੰਗ ਲਈ ਸਦਾ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

WE ARE SPECIALIST IN CATERING & SPECIAL ITEMS ARE AVAILABLE HERE :

FISH PAKORE,
CHILLI CHICKEN,
GOAT KARI,
SHAHI PANEER,
BUTTER CHICKEN,
SWEETS,
SNACKS
AND MORE SPECIAL ITEMS.

BUFFET LUNCH 11:00 AM To 3:00 PM
ਕੈਟਰਿੰਗ ਦੇ ਮਾਹਿਰ, ਹਫਤੇ ਦੇ 7 ਦਿਨ ਉਪਲਬਧ
We are open seven days 11 AM to 10 PM

Contact Us:

Ph. 510-885-1212
Fax. 510-885-1532

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ

642ਵੇਂ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ

ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਕਾ

L.A. MERCHANDISE

Whole Sale +Retail

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗ੍ਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

500 N. Palora Ave. Yuba City, CA 95991

ਕੁਈਨ ਸਾਈਜ਼ ਬਲੈਂਕਟ \$ 18.99 ਦਾ (+Tax)
5 ਬਲੈਂਕਟ ਖਰੀਦਣ ਤੇ 1 ਬਲੈਂਕਟ ਫਰੀ

ਕੋਰੀ ਬੇਗ ਵਧੀਆ ਤੇ ਸਸਤੇ ਰੋਟਾਂ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ

New folding bed verities

ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, 220 ਅਤੇ 110 ਵੋਲਟ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ

Toilet Water Pressure (Elite 2 Bio Bider) A budget Friendly solution for your desire to feel exceptionally clean and reduce toilet paper waste Only \$ 41.99+ Tax

ਜੈਂਟਸ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲੇਡੀਜ਼ ਸੂਟ ਦੀ ਸੇਲ

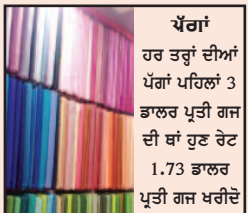

ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦਾਲ ਸੇਲ 'ਤੇ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

Red Label Tea 900 Gm \$ 3.99

Bio Bidet Elite 2 \$ 39.99+ Tax

ਪੱਗਾਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਪਹਿਲਾਂ 3 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਗਜ ਦੀ ਥਾਂ ਹੁਣ ਰੋਟ 1.73 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਗਜ ਖਰੀਦੋ

ਸੂਟ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੂਟ 20 ਡਾਲਰ ਵਿਚ ਖਰੀਦੋ

ਲਾਈਨਿੰਗ ਸੂਟਾਂ ਦੀ ਲਾਈਨਿੰਗ ਪਹਿਲਾਂ 4.50 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਗਜ ਦੀ ਥਾਂ ਹੁਣ 1.79 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਗਜ ਖਰੀਦੋ

Buy 5 get 1 free

ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ Matters ਸਸਤੇ ਰੋਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ

Baksho Kaur Bisla Hardev Singh Bisla

ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, 220 ਅਤੇ 110 ਵੋਲਟ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ

* ਗੋਲਡਨ ਆਟਾ ਨਾਲ 400 ਗ੍ਰਾਮ ਸੂਜੀ ਪੈਕਟ ਮੁਫਤ
* ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੋੜਾਂ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਦਰਦਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।
* ਤੁਹਾਡੇ ਝੜਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਰਬਲ ਹੋਅਰ ਤੇਲ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।
* ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਕਰੇਲੇ ਦਾ ਜੂਸ ਇੱਥੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

530-671-0439, Fax 530-822-0439 Cell- 530-844-3250

Chicago's Pizza with a Twist

Call: 1-209-398-2221

Parvinder Dhesi

Kulwant Sandhu

1471 B St., Unit B, Livingston, CA 95334

ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ॥

ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਕੌਣ ਸਨ?

ਲੜੀ ਨੰਬਰ-95

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ਨਰੀ
510-432-5827

ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੁਲਵਾਮਾ ਸ਼ਹਿਰ ਨੇੜੇ ਭਿਆਨਕ ਆਰ. ਡੀ. ਐਕਸ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ 42 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਐਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਤਣਾਅ ਸਿਖਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਰੋਸ ਫੈਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਯੂਰਪ, ਅਮਰੀਕਾ, ਏਸ਼ੀਆਈ ਮੁਲਕਾਂ ਅਤੇ ਅਫਰੀਕੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਾਲਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਲਕ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਥ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਸ਼ਰੇਆਮ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਫੌਜ ਅਤੇ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਹਿ ਅਤੇ ਹਮਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਕ ਖੁਦ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰ ਕੌਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ? ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਹੋਏ ਭਿਆਨਕ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਸਨ ਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਕੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿਚ 10-10 ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੱਕ ਨੂੰ ਝੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਖੁਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘਰ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨ ਬੱਚੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਰਗਲਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਜਾਗ ਜਾਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਜਾਗ ਗਈ ਹੈ। ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਤਾਣ ਆਪਣੀ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵੱਲ ਹੀ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਲਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅੰਜਾਮ ਬਹੁਤ ਮਾੜੇ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਜਾਂ ਖਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਐਡਰੈਸ ਤੋਂ ਤਸਵੀਰ ਭੇਜਿਆ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੇਖ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਵਾਂਗੇ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਨਰੇਰੀ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਬਦਲ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਲਈ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਧਰਮ-ਸੁਪਤਨੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਖਾਡੂਰ ਕਸਬੇ ਦੇ ਭਾਈ ਦੇਵੀ ਚੰਦ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਕਰਨ ਦੇਵੀ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਪੱਕੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਪਰ ਵਿਆਹ ਸੰਨ ੧੫੧੯ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜਨਮ ਤਰੀਕ ੧੫੦੪ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਦੇਵੀ ਚੰਦ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਤੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੜੀ ਮਾਨਤਾ ਸੀ। ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਸੰਸਕਾਰ ਅਤੇ ਗੁਣ ਵਿਰਾਸਤ 'ਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ। ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ੧੫ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਸੰਨ ੧੫੧੯ ਨੂੰ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਾਈ ਭਿਰਾਈ ਤੋਂ ਮਿਲੀ। ਤਕਰੀਬਨ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੂੰ ਭਾਈ ਜੋਧਾ ਕੋਲੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ। ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਵੱਡੀ ਪੁਤਰੀ ਬੀਬੀ ਅਮਰੋ ਦਾ ਜਨਮ ਸੰਨ ੧੫੩੨ ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਇਆ। ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਰੁਕੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਏਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਪਾਸੋਂ ਉਥੇ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈ ਲਈ ਤੇ ਤਨ, ਮਨ ਅਤੇ ਧਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਡੂਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਏਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਕਿ ਦੋ ਵਾਰ ਆਪ ਖਡੂਰ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਏ। ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਬੀਬੀ ਅਮਰੋ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਬੀ ਅਨੋਖੀ ਅਤੇ ਦੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਦਾਤੂ ਅਤੇ ਦਾਸੂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ। ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਪਾਸੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਮਨ ਅਤੇ ਤਨ ਨਾਲ ਅਪਨਾਇਆ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਰਤ ਕਰਨ, ਵੰਡ ਛਕਣ ਅਤੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਆਪਣੇ ਅਮਲੀ ਜੀਵਨ 'ਚ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਇੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਗੁਰ-ਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਨੇ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਨੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪ ਸੰਭਾਲ ਲਈ। ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਵੱਲੋਂ

ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਛਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਨੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਭ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਿਰਜਿਆ। ਰਾਮਕਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਰਾਇ ਬਲਵੰਡ ਅਤੇ ਸਤੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੋਤਿ ਭਾਈ ਲਹਿਣੇ ਦੇ ਹਿਰਦੇ 'ਚ ਰੱਖੀ ਤਾਂ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਭਾਈ ਲਹਿਣੇ ਦੀ ਦੋਹੀ ਫਿਰ ਗਈ। ਗੁਰੂ ਜੋਤਿ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੁਗਤ ਵੀ ਉਹੀ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਧਰਮ ਦਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰਦੇ, ਸੱਚ ਰੂਪ ਕਿਲਾ ਪੱਕੀ ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਨੀਂਹ 'ਤੇ ਉਸਾਰਿਆ। ਇਸੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹਿਤ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰ-ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਤੁਟ ਲੰਗਰ ਚਲਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਲੰਗਰ ਚਲਦਾ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਸਾਧ-ਸੰਗਤਿ ਲਈ ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਲ, ਪ੍ਰਸਾਦੇ, ਖੀਰ ਅਤੇ ਘਿਓ ਦਾ ਸੁਆਦਿਸ਼ਟ ਲੰਗਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਆਸਰਾ ਸੀ। ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਦਾ ਐਸਾ ਮਾਲਕ, ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦਾ ਭਾਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ-ਬਲਵੰਡ ਖੀਵੀ ਨੇਕ ਜਨ ਜਿਸੁ ਬਹੁਤੀ ਛਾਉ ਪੜ੍ਹਾਲੀ॥ ਲੰਗਰਿ ਦਉਲਤਿ ਵੰਡੀਐ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਖੀਰਿ ਘਿਆਲੀ॥ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਮਨਮੁਖ ਬੀਏ ਪਰਾਲੀ॥ ਪਏ ਕਬੂਲ ਖਸੰਮ ਨਾਲਿ ਜਾਂ ਘਾਲ ਮਰਦੀ ਘਾਲੀ॥ ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਸਹੁ ਸੋਇ ਜਿਨਿ ਗੋਇ ਉਠਾਲੀ॥(੯੬੭)

ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਜੀ ਪਤੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 30 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਲੰਗਰ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਦੀ ਬਾਬੂਬੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ 1582 ਈਸਵੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸੰਮਤ ੧੬੩੯ ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਜੀ ਦੇ ਗੌਰਵਮਈ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਅਜੋਕੀਆਂ ਸਿੱਖ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈ ਕੇ ਚੰਗੀਆਂ ਮਾਵਾਂ, ਭੈਣਾਂ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਆਗੂ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਸੇਵਕ ਬਣਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸੂਰਮੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ!

ਮਾਣਯੋਗ ਸੰਪਾਦਕ ਜੀ, ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਫੁਪਦੀ ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ

ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਪਾਰਾ ਹੋਰ ਉਤਾਂਹ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ, ਜਦ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰ ਬੈਠਾ ਕਿ

ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ-ਗੁਰੂਸ਼ੰਕਰ ਸੜਕ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਿਆਨਦੀ ਤਸਵੀਰ। ਫੋਟੋ: ਵਿਕੀ ਘਰੂ

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕਰਦਾ ਫੀਚਰ ਵੱਡੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਪਿੰਡ ਇਸੇ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਫੀਚਰ ਵਿਚ ਗੁਰੂਸ਼ੰਕਰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਸੜਕ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਖੱਡਿਆਂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਛਪੀ ਹੋਈ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਬੀਤੇ ਵਰ੍ਹੇ ਅਕਤੂਬਰ ਮਹੀਨੇ ਉਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਕੀਤੀ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਚੇਤੇ ਆ ਗਈ।

ਹੋਇਆ ਇੰਝ ਕਿ ਘਰੋਂ ਤੁਰਨ ਵੇਲੇ ਕਾਰ ਸਟਾਰਟ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਨੇ ਸੰਕਾ ਵੀ ਜਤਾਈ ਕਿ ਗੁਰੂਸ਼ੰਕਰ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਆਪਾਂ ਵਾਇਆ ਰੋਪੜ ਚਲਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਮੈਂ ਗੁਰੂਸ਼ੰਕਰ ਵਾਲੇ ਰਾਹ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦੇ ਸਾਈਕਲ ਪਿੱਛੇ ਬਹਿ ਕੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਖੁਦ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਹੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸੇ ਰਾਹੋਂ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਜੋਰ ਪਾਇਆ। ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਕਰਦਾ ਜਾਵਾਂ। ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਰਾਹ ਵਿਚ ਖਟ-ਮਿੱਠੇ ਗਰੂਨੇ ਤੋੜ ਤੋੜ ਕੇ ਖਾਂਦੇ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਛਕਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਾਂ।

ਦੇ ਘਰੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਗਏ। ਉਥੇ ਮਿਲੇ ਇਕ ਸੂਰਮੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਾਡੇ ਮੂੰਹੋਂ ਅੱਜ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ- "ਜਬੇਦਾਰ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਹੀਣ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਉਸ ਸੜਕ ਦੇ ਖੱਡਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਐ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਸੁਜਾਏ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਉਸ ਰਾਹ ਕਿਉਂ ਗਏ?"

ਕਾਵਿ ਵਿਅੰਗ/ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਕਹਿਰ

ਕਹਿਰ ਵਰਤਿਆ ਵਿਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਜਿਹੜਾ ਸੁਣ ਕੇ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਹੀ ਦੁੱਖਿਆ ਐ।

ਖੁਫੀਆ ਤੰਤਰ ਵੀ ਸੌਂ ਗਿਆ ਨੀਂਦ ਗੂੜ੍ਹੀ ਸਿਰ ਸ਼ਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਝੁੱਕਿਆ ਐ।

'ਬਾਈ ਏਅਰ' ਤੋਂ ਕਰਿਆ ਇਨਕਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਬੱਸਾਂ ਵਿਚ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਐ।

ਪੁੱਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣੇ ਨਾ ਫੇਰ ਮੁੜਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਵਾਂ ਦਾ ਕਾਲਜਾ ਧੁਖਿਆ ਐ।

ਮਿਸ਼ਨ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਸੂਰੂ ਹੋ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਸਮਝੋ ਵੇਣਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ 'ਤੇ ਮੁੱਕਿਆ ਐ।

ਲੱਤਾਂ ਕਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੈਡ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐ।

- ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ
001-408-915-1268

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ
001-408-915-1268

ਸੋਗ ਸਮਾਚਾਰ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ/ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ- ਬਹੁਤ ਦੁੱਖੀ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਨਿਵਾਸੀ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (62) ਪਿਛਲਾ ਪਿੰਡ ਵਰ੍ਹੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ । ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੇਹ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਮਿੱਤੀ 23 ਫਰਵਰੀ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 11 ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 1 ਵਜੇ ਦਰਮਿਆਨ ਸ਼ਾਂਤ ਭਵਨ ਫਿਊਨਰਲ ਹੋਮ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ ਉਪਰੰਤ ਅਰਦਾਸ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਗੁਰੂਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ (559) 453-0612 ਹੈ।

ਉਘੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦੇਵਿੰਦਰ ਦੀਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ ਭੇਟ ਕੀਤਾ

ਬਟਾਲਾ ਨਰਿੰਦਰ ਬਰਨਾਲ)- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਭਾਗੋਵਾਲ ਵਿਖੇ ਸਾਦਾ ਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋ, ਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋ, ਸ ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋ, ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦੇਵਿੰਦਰ ਦੀਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲ ਲਈ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੋ : ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਦੇਵਿੰਦਰ ਦੀਦਾਰ ਅਜਿਹਾ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਨੇਕਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾਈ ਹੈ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਲੇਖ ਜਨਤਾ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦੇਵਿੰਦਰ ਦੀਦਾਰ ਦਾ ਸਕੂਲ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ ਦੇਣ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਖਸ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ।

'ਪ੍ਰਦੇਸ਼ੀ ਲਾਈਵ 2019' ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ੋਅ ਨੇ ਸਟਾਕਟਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ੀਆ ਦੇ ਦਿਲ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ/ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ): ਟੋਟਲ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਅਤੇ ਅਵਤਾਰ ਲਾਖਾ ਵਲੋਂ ਪਰਦੇਸ਼ੀ ਲਾਈਵ 2019 ਟੂਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ੋਅ ਸਟਾਕਟਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਪੈਸੀਫਿਕ ਦੇ ਥੀਏਟਰ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਿਰੋਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਗੀਤਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਥਾਨਿਕ ਗਾਇਕ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਸਰੋਤੇ ਕੀਲੀ ਰੱਖੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਗਾਇਕਾ ਜੋਤ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੀਤ ਸੁਣਾਏ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਗੀਤਕਾਰ ਅਤੇ ਗਾਇਕ ਸੁਖਪਾਲ ਔਜਲਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਇਰੀ ਅਤੇ ਗਾਇਕੀ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਬੰਨਿਆ। ਜਦ ਕਿ ਮਹੋਲ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀਵਾਲਾ ਅਤੇ ਹਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਮੇਡੀਅਨ ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਮੇਡੀ ਕਲਾ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਹਸਾ-ਹਸਾ ਲੇਟਪੇਂਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦ ਕਿ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਤੋਂ ਐਕਟਰ ਅਤੇ ਗਾਇਕ ਬਾਈ ਸੁਰਜੀਤ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾ ਬੇਟੇ ਅਮਨਦੀਪ ਨੇ 'ਮਾਗੀਆ' ਗਾ ਕੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਤੋਂ ਭਰਪੂਰ ਦਾਦ ਖੱਟੀ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਘੇ ਗੀਤਕਾਰ ਅਤੇ ਗਾਇਕ ਧਰਮਵੀਰ ਬਾਂਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਾਵਪੂਰਤ ਅਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਗੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਮੋਹ ਲਏ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸਮਾਜਿਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦੀ ਬਾਂਦੀ ਦੀ ਸਾਇਰੀ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਕਰ ਗਈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ 'ਟੋਟਲ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ' ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਵਤਾਰ ਲਾਖਾ ਨੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ 'ਸਹਾਇਤਾ' ਨੂੰ ਇੱਕ

ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਮਲੈਂਸ ਸੈਲਟਰ ਸਟਾਕਟਨ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ ਨੂੰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪਲੇਕ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਦ ਨੇ

ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ ਬਖੂਬੀ ਨਿਭਾਇਆ। ਜਦ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪਿਆਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੂ, ਜਤਿੰਦਰ ਰਾਜੂ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਵਿਜੇ ਵਿਜ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸੰਧੂ, ਗੁੱਲੂ ਬਰਾੜ, ਜਸਵੰਤ ਮਹਿਮੀ, ਗੁਰੀ ਕੰਗ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੈਲੀਰਾਏ, ਸੈਮ ਸੰਧੂ, ਜੱਸ ਔਲਖ, ਜਗਮੀਤ ਜੋਸਨ, ਦਿਲ ਨਿੰਬਰ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ, ਗੋਗੀ ਸੰਧੂ, ਕਮਲ ਬੰਗਾ, ਤੀਰਥ ਸੋਹਲ, ਹਰਦੀਪ ਭਲਵਾਨ, ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਝੱਜ, ਸੁੱਖੀ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਮਨਦੀਪ ਅਟਵਾਲ ਆਦਿਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਅੰਤ ਆਪਣੀਆਂ ਅਮਿੱਟ ਪੈੜਾ ਛੱਦਦਾ ਹਿਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ

(ਸਫਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ) ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ੍ਰੀ ਦਲਵਿੰਦਰ ਚੱਲੂ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰੂ ਘਰ), ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਚੱਲੂ (ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ), ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ੋਤਮ ਸੂਦ (ਚੇਅਰਮੈਨ), ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਭਾਟੀਆ (ਹੈਡ ਕੈਸ਼ੀਅਰ), ਸ੍ਰੀ ਜਸਪਾਲ ਜੱਸਲ (ਵਾਈਸ ਕੈਸ਼ੀਅਰ), ਸ੍ਰੀ ਰਜੇਸ਼ ਲਾਲੀ (ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ), ਸ੍ਰੀ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਸਰੋਆ (ਟਰੱਸਟੀ ਮੈਂਬਰ), ਸ੍ਰੀ ਪਾਲ ਸ਼ੀਮਾਰ ਆਦਿ

ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਅੱਤ ਵਰਤਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਦਲਵਿੰਦਰ ਚੱਲੂ ਨੇ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਸੈਨਫ੍ਰਾਂਸਿਸਕੋ ਬੇ ਏਰੀਆ ਐਲਸਬਰਾਂਟੇ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਐਲਸਬਰਾਂਟੇ (ਬਿਊਰੋ)- 'ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਧਰਮ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਵਿਰਸਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਰਹਿ ਗਿਆ। 1947 ਦੇ ਉਜਾੜੇ ਵੇਲੇ ਸਾਡੇ ਆਗੂ ਰੁਹਾਂ ਪਿੰਡੇ ਛੱਡ ਕੇ ਖਾਲੀ ਲੋਥਾਂ ਲੈ ਕੇ ਵਾਹਗਾ ਲਕੀਰ ਟੱਪ ਆਏ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ ਦੀਦਾਰ ਵਾਸਤੇ ਤਰਸਦੇ ਸਿੱਖ ਹਰ ਵੇਲੇ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।' ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਟੋਟੇ ਟੋਟੇ ਕਰਵਾ ਕੇ ਝੋਲੀ ਵਿਚ ਪੁਆਉਂਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬਣ ਸਿੱਖ ਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਸਾਡੇ ਅਮਰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਸਥਾਨ, ਕਰਮ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ ਸਥਾਨ ਵੀ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੀ ਹਨ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿ ਗਏ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਸੰਗੀਤਮਈ ਜਾਂ ਵੈਰਾਗ ਭਰੀ ਦਾਸਤਾਨ ਹੈ। ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ, ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਲਾਹੌਰ ਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਕਟਾਸ ਰਾਜ, ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਬੁਨਿਆਦ, ਸ਼ਾਹੀ ਮਸਜਿਦ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦਾਤਾ ਅਲੀ ਹਜਵੇਰੀ, ਛੱਜੂ ਭਗਤ, ਬੁੱਧੂ ਦਾ ਆਵਾ, ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ, ਜੋਗੀ ਟਿੱਲਾ, ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਕੌਲਾਂ, ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਤਰ ਕਰ ਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਹਰੇਕ ਮਾਈ ਭਾਈ ਜੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵਾਸਤੇ ਗਾਈਡ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪੰਨੂ ਨੇ ਐਲਸਬਰਾਂਟੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਹੁੰਦੇ ਆਪਣੀ ਬਾਈਵੀ ਪੁਸਤਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਫਰਨਾਮਾ 'ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮਹਿਕ' ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪੰਜ ਸੌ ਪੰਜਾਹਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਸੈਨਫ੍ਰਾਂਸਿਸਕੋ ਬੇ ਏਰੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਫਰਨਾਮਾ ਵਾਸਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ ਤੇ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1969 ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ਨਾਨਕ ਰਿਸ਼ਮਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਪੰਜ ਸੌਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਮਿਹਰ ਸਦਕਾ ਉਹ ਬਾਈ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੜੀ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਸਕਰੀਨ ਉੱਤੇ ਪੁਸਤਕ 'ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮਹਿਕ' ਵਿਚਲੀਆਂ ਦੁਰਲਭ ਫੋਟੋਆਂ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਜਨਮ ਭੋਂ, ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਦਾ ਜਨਮ ਸਥਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਥਾਨ, ਬੰਦ ਬੰਦ ਕੱਟੇ ਜਾ ਰਹੇ, ਖੋਪਰੀ ਲੁਹਾਉਂਦੇ ਸੂਰਮੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜਿਗਰ ਦੇ ਟੋਟਿਆਂ ਨੂੰ

ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਤਾਨੀਸ਼ਾ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ ਖਜ਼ਾਨਚੀ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਜਥੇਦਾਰ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨਿਹੰਗ ਤੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਨੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਲੇ ਵਿੱਛੜੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੁੱਲ ਵਾਲੀਆਂ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਦੇਸ਼ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵੀਹ ਡਾਲਰ +91 98720 07176 ਅਤੇ +14086084961 ਫੋਨ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਸੌ ਪੁਸਤਕਾਂ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ ਜੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋੜਵੰਦ ਪਾਠਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹਨ। ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਤਾਨੀਸ਼ਾ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੀ ਮਿੱਠੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਮੁਹਾਰਤ ਨਾਲ ਸਪੀਕਰ ਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਰੱਖਦੇ ਸਟੇਜ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ।

Biryani Express

ਸੇਲ Sale ਸੇਲ

An Absolute Gold Mine Restaurant.

Very Steady Sales With Clientele.

In 1400 sqft, Located By In-N-Out Anchored Shopping Center,

Across From Costco.

Low Rent With Long Lease.

The Owner is Selling Due To Health Reasons

Indian/Pakistani Restaurant For Sale

Sale Price: \$120,000

Contact: Pervaiz Bhatti

Phone: (209)324-8109

3900 Pelandale Ave., Modesto, CA

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉਮਰਾਨੰਗਲ ਦਾ ਚਾਰ ਦਿਨਾ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ

ਫਰੀਦਕੋਟ- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਮਗਰੋਂ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਦੇ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਰੋਸ ਧਰਨੇ 'ਤੇ ਬੈਠੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਉੱਪਰ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਆਈਜੀ ਪਰਮਰਾਜ ਸਿੰਘ ਉਮਰਾਨੰਗਲ ਨੂੰ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨੇ ਉਮਰਾਨੰਗਲ ਉੱਪਰ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਿਆਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੋ ਘੰਟੇ ਦੀ ਬਹਿਸ ਮਗਰੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਈਜੀ ਉਮਰਾਨੰਗਲ ਨੂੰ ਚਾਰ ਦਿਨ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਮਰਾਨੰਗਲ ਨੇ ਮੁੱਢਲੀ ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ

ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਡੀਜੀਪੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਡੀਜੀਪੀ ਨੇ ਕਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਆਈਜੀ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਵਿੱਚ ਮਾਹੌਲ

ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਗੋਲੀਕਾਂਡ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਡੀਜੀਪੀ ਅਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ

ਕਤਲ ਅਤੇ ਅਸਲੇ ਦੀ ਨਜਾਇਜ਼ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪਰਚੇ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਕੇ ਦਰਜਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ 2018 ਵਿੱਚ ਇਰਾਦਾ

ਹੀ ਉਮਰਾਨੰਗਲ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਮਰਾਨੰਗਲ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਪਰਚੇ ਵਿੱਚ ਉਮਰਾਨੰਗਲ ਦਾ ਨਾਮ ਤੱਕ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਮਰਾਨੰਗਲ ਨੂੰ ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਮਰਾਨੰਗਲ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਮਰਾਨੰਗਲ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਇੰਟੈਰੋਗੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿੱਚ 'ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ' ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲੱਗੀ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ , ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਵਿੱਚ 'ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ' ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜੋ 10 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗੀ। ਸਿੱਖ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨਾਲ ਲਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕੋਨੈਕਟੀਕਟ ਦੀ ਵਸਨੀਕ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਨਰਸ ਇਸ਼ਪੀਤ ਕੌਰ, ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਰਹਿੰਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜੋ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸਿੱਖ ਰਿਪੋਰਟਰ ਹੈ ਤੇ ਨਿਊਜਰਸੀ ਦੇ ਔਜਾਰ ਨਿਰਮਾਤਾ ਰਘੂਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਓਕ ਗਰੀਕ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਸਕੋਨਸਨ ਵਿੱਚ 2012 'ਚ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗੋਲੀ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਅਧਰੰਗ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦੇ ਆਯੋਜਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਪਲ ਰਿਚਿ ਲਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਅਤੇ 19ਵੇਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਆਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ 9ਵਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ੍ਰੀ ਕਰਨੈਲ ਵਿਰਕ , ਬੀਬੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵਿਰਕ ਅਤੇ ਸਮੁੰਹ ਵਿਰਕ , ਚੌਹਾਨ ਅਤੇ ਦੁੱਗਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਹੋਈ। ਫਰਵਰੀ 15, ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਭੋਗ ਐਤਵਾਰ, 17 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਦੇ ਦਿਵਾਨਾ ਵਿਖੇ ਪਾਏ ਗਏ। ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਜੱਥੇ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਢਾਡੀ ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੱਥੇ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਢਾਡੀ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਕਰਨੈਲ ਵਿਰਕ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵਿਰਕ ਨੂੰ ਗੁਰੂਘਰ ਵਲੋਂ ਸਿਰੋਪਾਓ ਸਾਹਿਬ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ।

19 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ 10ਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਜੱਸਲ, ਬੀਬੀ ਕੁਸਮਲਤਾ ਜੱਸਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜਾਗਰ, ਬੀਬੀ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਜਾਗਰ ਵਲੋਂ ਹੋਈ। ਫਰਵਰੀ 17, ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਭੋਗ ਮੰਗਲਵਾਰ, 19 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਦੇ ਦਿਵਾਨਾ ਵਿਖੇ ਪਾਏ ਗਏ। ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਜੱਥੇ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਜੱਸਲ, ਬੀਬੀ ਕੁਸਮਲਤਾ ਜੱਸਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ

ਜਾਗਰ, ਬੀਬੀ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਜਾਗਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂਘਰ ਵਲੋਂ ਸਿਰੋਪਾਓ ਸਾਹਿਬ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ।

19 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂਘਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾਮਾਂ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਦਿਵਾਨ ਵੀ ਸਜਾਏ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ਉਪਰੰਤ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਢਾਡੀ ਜੱਥੇ ਭਾਈ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ ਨੇ ਢਾਡੀ ਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਮੁੰਹ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਲੋਂ ਹੋਈ।

ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਬਣਨ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਬਾਰੇ, ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਮਾਰਚ 10, 2019 ਨੂੰ ਸਜਾਏ ਜਾ ਰਹੇ 19ਵੇਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਮਾਰਚ 8, 9 ਅਤੇ 10 ਨੂੰ ਆ ਰਹੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥਿਆਂ ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸੁਖਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਰੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਮੁੰਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਸਹਿਤ ਹੁੰਮ ਹੁਮਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

ਅਗਲੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ:
ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ 11ਵਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀਆਂ ਸਮੁੰਹ ਬੀਬੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਵਲੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਫਰਵਰੀ 22, ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10:30 ਵਜੇ ਆਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ, 24 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਬਾਣੀ ਦੇ ਭੋਗ ਸਵੇਰ ਦੇ ਦਿਵਾਨਾ (9:30 ਤੋਂ 1:30 ਤੱਕ) ਵਿਖੇ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਸਵੇਰੇ 11ਵਜੇ ਅਰਦਾਸ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਹੋਣਗੇ ਉਪਰੰਤ 11:30 ਵਜੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਜੱਥਾ ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਆਪ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਸਹਿਤ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ।

ਗੁਰੂਘਰ ਵਿਖੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖੁਲੀਆਂ ਹਨ।
ਸੰਪਰਕ:
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਪਲ ਰਿਚਿ ਲਿੰਡਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜ ਬੱਠਣ ਜੀ (916) 601-3842
ਸ੍ਰੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਪੜਵੰਗਾ ਜੀ (916) 276-2538
ਸ੍ਰੀ ਤੇਜਪਾਲ ਵਿਰਕ ਜੀ (916) 912-5678
(ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇਖੋ ਸਫਾ 20 'ਤੇ)

SUNSHINE AUTO CARE INC.

DBA

PHILLIPS AUTO CARE

Auto Services:

- ★ Oil Change Services
- ★ Factory Scheduled Maintenance
- ★ Transmission Repair / Replacement
- ★ 4WD Repairs Clutch Replacement
- ★ Power Door Lock & Windows Repairs
- ★ Electrical / Battery Service & Repair
- ★ Engine Diagnostic Service
- ★ Air Conditioning Service & Repair
- ★ Cooling System Service & Repair
- ★ Major Engine Repair
- ★ Brake Repairs
- ★ And Much More...

Trucks & Trailers Services:

- ★ DPF Filter Cleaning
- ★ Clutch
- ★ Transmission
- ★ New / Use Tires
- ★ Oil changes
- ★ Wheel Balancing
- ★ Truck & Trailer Repair
- ★ All Major & Minor Repairs
- ★ We Do Aluminium Welding
- ★ Computer Check
- ★ Differential
- ★ Inspections
- ★ Van/Reefer Work

ਅਸੀਂ ਕਸਟਮਰ ਨੂੰ ਪਿਕ ਅਪ ਅਤੇ ਡਰੋਪ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਵੀ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ

hablamos español

We Speak English, Spanish & Punjabi

We Provide Towing & 24/7 Mobile Road Services For All Autos, Trucks & Trailers

Open Monday to Saturday

ACCEPTED HERE

We Provide All Autos, Trucks & Trailers Repair

Contact: Deep Suman: (408) 561-1846, (209) 239-1551 (24/7 Available)

Address: 1003 Moffat Blvd, Manteca CA 95336

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਈਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ- ਕੈਪਟਨ ਤੋਂ ਈਸਾਈਆਂ ਦੀ ਮੰਗ

ਵਿਲੀਅਮ ਕੇਰੀ ਅਵਾਰਡ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਦਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ 31 ਮਾਰਚ 2019 ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਈਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਈਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਕਰਜ਼ੇ, ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ, ਪ੍ਰਮਿਟ, ਕੋਟੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਢਾਈ ਫੀਸਦੀ ਰਾਸ਼ਨ ਡਿੱਪ ਈਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਈਸਾਈ ਆ ਰਹੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜੇ ਕਰਨਗੇ। ਵਿਲੀਅਮ ਕੇਰੀ ਅਵਾਰਡ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਸ੍ਰੀ ਫਰੈਂਡੀ ਜੋਜ਼ਫ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਈਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜੇ ਹੋਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 71 ਸਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਅਨੁਵਾਹ

ਵੇਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਈਸਾਈਆਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਮਾਜਿਕ ਉੱਨਤੀ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਕੀ ਸੋਚਣਾ ਸੀ ਈਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਤੌਰ ਤੇ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 71 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਪਗ 400 ਈਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਦਰਜਾ ਅਵਲ ਜੋ ਦੋਇਮ ਨਹੀਂ ਤੀਜੇ ਤੇ ਚੌਥੇ ਦਰਜੇ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਈਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦਾਲ ਆਟੇ, ਸ਼ਗਨ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਭਵਨ ਵਰਗੀਆਂ ਗੈਰ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਮੰਗਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਈਸਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਲ ਫਲ ਤੇ ਲੱਲ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੀ ਪੂਛ ਲਾ ਕੇ ਈਸਾਈ ਵੋਟਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਈਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜੇਹਾ

ਅਹੁਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਈਸਾਈਆਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਮਾਜਿਕ ਉੱਨਤੀ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮਾੜੇ ਮੋਟੇ ਈਸਾਈ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਟਿਕਟ ਦਿੱਤਾ ਵੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ - ਈਸਾਈ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਈਸਾਈ ਵੋਟਾਂ ਬਣਾ ਲਈਆਂ। ਖੁਦ ਇਹ ਲੋਕ ਅਰਬਪਤੀ ਬਣ ਗਏ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਉਥੇ ਦੇ ਉਥੇ ਹੀ ਖੜੇ ਰਹਿ ਗਏ ਜਿਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਕਾਂਗਰਸ ਜਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਨੀਅਤ ਸਾਫ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਈਸਾਈਆਂ ਨਾਲ ਅਜੇਹਾ ਵਰਤਾਓ ਨਾ ਕਰਦੇ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਕਾਰਣ ਹੀ ਅੱਜ ਸਾਡੀਆਂ ਮਾਵਾਂ, ਭੈਣਾਂ ਅਤੇ ਨੂੰਹਾਂ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 71 ਸਾਲ ਪਿੱਛੋਂ ਵੀ ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਨਾ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਆਲੂ ਪੁਟਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰ

ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਲੀਅਮ ਕੇਰੀ ਅਵਾਰਡ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਦਲ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਈਸਾਈ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀ ਬਰਾਦਰੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵੱਲ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਆਨ ਦੇਣ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਮੂਲੀ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਰਾਦਰੀ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਰਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੀ ਮਾਫੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਆਮ ਈਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦੇ ਲੈ ਕੇ ਬੈਠੇ ਈਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਈਸਾਈਆਂ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਦ ਤੱਕ ਸਾਡੀਆਂ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਨਾ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ 24 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਅਤੇ ਸੇਲਮਾ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਪਿਟਸਬਰਗ (ਡੀ. ਡੀ. ਬੀ.)— ਧੰਨ ਧੰਨ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ 19 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 24 ਫਰਵਰੀ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੇਲਮਾ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਵਕ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ—
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਪਿਟਸਬਰਗ 925-439-2355
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਸੇਲਮਾ 559-891-8286

ਡੀ. ਐਨ. ਏ ਦਾ ਕਮਾਲ: ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਸਦੇ ਕੋਈ ਪਰਿਵਾਰ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਰਹਿੰਦੇ ਸ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼ ਖੇਤਰ 'ਚ ਬਰਪਿੰਦਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹੈ ਤਲਾਸ਼

ਐਂਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)— ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਬੜੀ ਚਰਚਾ ਭਰੀ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਸਿੰਘੋਵਾਲਾ ਨੇ ਤੋਂ ਟੋਹਾਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਆਬਾਦ (ਹਰਿਆਣਾ) ਨੇ 23 ਸਾਲ ਦੀ ਲੰਬੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਸ. ਮਹਿੰਗਾ (ਚਾਰਲਜ਼) ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਮਾਧ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਬਣਾ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਾਧ ਉੱਤੇ ਭਾਵੇਂ ਨਾਂਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੱਸਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਥੇ ਸ. ਮਹਿੰਗਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 16 ਅਕਤੂਬਰ 1959 ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਫਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਿੱਸਾ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਛਪਿਆ ਸੀ। 10-12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਣਭੋਲ ਪੁਣੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦਾਦੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਧ ਕੌਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਲਿਆਵਾਂਗਾ ਆਪਣਾ ਦਾਦਾ ਜੀ ਲੱਭ ਕੇ। ਉਸਦੀ ਦਾਦੀ ਕੋਲੋਂ ਉਸਦਾ ਪਤੀ 1920 ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਮੁੜ ਇੰਡੀਆ ਗਏ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਸੀ ਖੋਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1986 ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਖਿਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹ 23 ਸਾਲ ਤੱਕ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਜਾ ਕੇ ਲੱਭਦੇ ਰਹੇ ਆਖਿਰ ਜੁਲਾਈ 2009 ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਬਾਰੇ ਅਣਮੁੱਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਕਿਫਕਾਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਰਿਕਾਰਡ ਮੁਤ-

ਾਬਿਕ ਉਹ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਇਕ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਵੀ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ।
ਸ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ ਅਜੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ

ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡੀ. ਐਨ. ਏ. ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਫੇਸ ਬੁੱਕ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕਿਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਭ ਕੇ ਲਿਖਤੀ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਈ। ਇਸ ਖੋਜ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾਈ ਉਦੋਂ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦਾ ਨਾਂਅ ਬਰਪਿੰਦਾ ਸਿੰਘ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਲੱਭ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਇਸ ਔਰਤ ਦਾ ਜਨਮ ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼ (ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ) ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਬ੍ਰਿਸਬੇਨ (ਆਸਟਰੇਲੀਆ) ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਬੇਟੀ ਵੀ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਔਰਤ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਡੀਨੀਸ਼ ਪਰਾਟਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਦੇ ਬਾਪ ਵਿੱਚ ਭਾਲ ਹੈ। ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਫਾਰਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਿਸੀ ਹੋਰ ਔਰਤ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ ਸ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਸਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਖੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀ ਅਗਲੀ ਤੰਦ ਦਾ ਸਿਰਾ ਲੱਭ ਸਕਣ ਤਾਂ ਇਹ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗਾਥਾ ਹੋ ਨਿਬੜੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਹੁੰਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਸੁਰਾਗ ਮਿਲ ਸਕੇ।

‘ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ’

ਹਰ ਹਫਤੇ ਛਪਣ ਵਾਲਾ ਅਖਬਾਰ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ-ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ “ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ” ਵਿੱਚ ਲਗਵਾਓ।

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ

ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਹਰ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਅਤੇ ਖਬਰ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਰਚਨਾ ਸਿਰਫ ਅਣਛਪੀ ਹੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।
ਖਬਰਾਂ, ਲੇਖ ਜਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਂ ਟਾਈਪ ਕਰਕੇ
ਸਿਰਫ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਹਫਤੇ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਭੇਜ ਦੇਣ।

1-916-947-8920 (ਫੋਨ), 1-916-238-1393 (ਫੈਕਸ)
E-mail : deshdoaba@yahoo.com

www.deshdoaba.com www.ambedkartimes.com

BERKSHIRE HATHAWAY

Home Services

ELITE REAL ESTATE

Shangara Ram

Realtor CalBRE# 01969522

* ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਿੰਨੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
** ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਖਰੀਦ-ਵੇਚ, ਅਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ;

Cell: 916-479-558, Fax # 916-721-2373

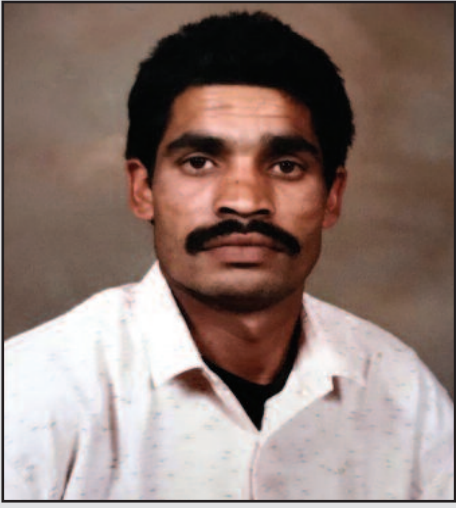
Office: 916-681-5112

shangararam2@gmail.com

7412 Elsie Ave., Sacramento, CA 95828

ਸਰੋਆ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਦਮਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਰੋਆ ਸਵਰਗਵਾਸ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ- ਬੜੇ ਦੁਖੀ ਮਨ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਪਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਬੜੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸ੍ਰੀ ਪਰਮਜੀਤ ਸਰੋਆ ਜੀ (ਪਿੰਡ ਬਾਰੋਵਾਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾ ਸ਼ਹਿਰ) ਆਪਣੇ ਸਵਾਸਾਂ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਪਰਮਜੀਤ ਸਰੋਆ ਬੜੇ ਹੀ ਪਿਆਰੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਰਸਮਾਂ ਮਿਤੀ 23 ਫਰਵਰੀ ਦਿਨ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ 23 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ

ਅੰਤਿਮ ਸਸਕਾਰ ਚੈਪਲ ਆਫ ਦਾ ਟਵਿਨ ਸਿਟੀਜ਼ 715 ਸ਼ਾਸਤਰ ਸਟ੍ਰੀਟ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ 95991 ਵਿਖੇ ਦੁਪਹਿਰੇ 11 ਤੋਂ 1 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਪਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ 1 ਵਜੇ ਤੋਂ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਭੋਗ ਸ੍ਰੀ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਹੋਣਗੇ। ਅਦਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਇਸ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ; ਗੁਰੂ ਘਰ 530-674-2564, ਪਰਮ 530-315-8955, ਜਸਪਾਲ ਜੱਸਲ 510-894-9653

ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਖਪਤ ਵਾਲੇ ਮੋਹਰੀ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਣੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ, ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ, ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਗੋਆ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਕੌਮੀ ਔਸਤ ਦੇਖੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਰੀਬ 14.6 ਫੀਸਦ (16 ਕਰੋੜ) ਆਬਾਦੀ (10-75 ਸਾਲ ਉਮਰ ਵਰਗ) ਦਾਰੂ ਪੀਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਰਾਬ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਭੰਗ ਤੇ ਹੋਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਨੰਬਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਵਾਲੇ 38 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਇਕ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ,

ਜਦਕਿ 180 ਜਣਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਵੇਖਣ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਤੇ

ਸਸਕਤੀਕਰਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਏਮਜ਼ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਰੀਬ 2,00,111 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦਾ 186 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਕੁੱਲ 4,73,569 ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਰੀਬ 2.8 ਫੀਸਦ ਭਾਰਤੀਆਂ (3.1 ਕਰੋੜ) ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਭੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪੁਲਵਾਮਾ ਹਮਲੇ ਮਗਰੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਟਾਲਾਂ 'ਤੇ ਛਾਈ ਵੀਰਾਨੀ

ਜਲੰਧਰ- ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 'ਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਟਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵੀਰਾਨੀ ਛਾਈ ਰਹੀ। ਇਥੇ ਲੱਗੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਟਾਲ ਵੀ ਲੱਗੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਲੋਕ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖ੍ਰੀਦ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸਮਾਨ ਪਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਟਾਲਾਂ 'ਤੇ 14 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪੁਲਵਾਮਾ ਵਿਚ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਗਾਹਕ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਪੰਜ ਦਿਨ ਚੱਲੀ ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਅੰਜ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 14 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਉਸੇ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਪੁਲਵਾਮਾ ਵਿਚ ਹਮਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਟਾਲਾਂ 'ਤੇ ਬੋਸਕੀਮਤੀ ਸ਼ਾਲ, ਗਲੀਚੇ, ਸੂਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਜ਼ੇ ਸਮਾਨ ਪਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਾਹਕ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਮਾਨ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦੁਬਈ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਟਾਲਾਂ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸਮਾਨ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਥੇ ਵੀ ਗਾਹਕ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ

ਸਮਾਨ

'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਟਾਲ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 'ਚ ਗਾਹਕਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ।

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਟਾਲਾਂ 'ਤੇ ਗਾਹਕ ਘੱਟ ਆਏ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦੇਖਣ ਆਈ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਇਕ ਫੈਸ਼ਨ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੂਟਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਪਰ ਪੁਲਵਾਮਾ ਵਿਚ ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਸ਼ਹਾਦਤ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੂਟ ਨਹੀਂ ਖ੍ਰੀਦਿਆ।

ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਥੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਲੈਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੱਯਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਫਾਕੀ ਮੰਗ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਸ਼ਮੀਨਾ ਦਾ ਸ਼ਾਲ ਤੇ ਗਲੀਚੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਬੇਢ੍ਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ 'ਤੇ 200 ਫੀਸਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦੀਦਾ ਲਿਸਟ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੁਬਾਰਕ

ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ
ਪਿਤਾ: ਸ੍ਰ. ਗੁਰਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ
ਮਾਤਾ: ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਚਹਿਲ
ਵਾਸੀ: ਮਲਕਪੁਰ ਖਿਆਲਾ (ਮਾਨਸਾ)

ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰਿਪੇਅਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੇਂਟ ਦਾ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਟੋ-ਟਰੱਕ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

We Do Complete Engine Transmission, Body and Paint Work We Sell Used Cars at a Good Price

Prop: Jasbir Singh Takhar
510-755-2132

Free Estimates
Free Towing

510-733-2222
1421 Industrial PKWY West #F Hayward, CA 94544

Harmandeep Singh

A & S

Auto Repair & Services

Specializing in Brakes & Axles

10% of any repair of \$75.00 or More

Free Tire Rotation and Brake Inspection with purchase of Oil Service for most cars

Diagnose check Engine light pre-buyers inspection tune-ups and more

Dealer Recommended Service Shocks/Struts A/C Services

9:00 AM to 6:00 PM Mon-Sat

Ph: 916-238-4431
649 W. Elkhorn Blvd. Suite B2 Rio Linda, CA 95673

Amarjit Sandhu

ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀ: ਰੱਖਿਆ ਮਾਹਿਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਪੁਲਵਾਮਾ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਵਧਦੇ ਦਬਾਅ ਦਰਮਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਤੋਂ ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਵਜੋਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਪੱਖੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਰੀਏ ਸਬਕ ਸਿਖਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਬਲ ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ ਜਨਰਲ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਖ਼ਬਰ ਏਜੰਸੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਕ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ, ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਕਰਕੇ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬਕ ਸਿਖਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਇਸ ਵੇਲੇ ਚੌਕਸ ਹੈ। ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬੌਝੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉੱਤੀ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲੇ ਮਗਰੋਂ ਹੋਏ ਸਰਜੀਕਲ ਸਟਰਾਈਕ ਮੌਕੇ ਉੱਤਰੀ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਮੁਖੀ ਰਹੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਦੀਪਿੰਦਰ

ਹੁੰਡਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤੀ ਹਮਲੇ ਮਗਰੋਂ ਸਰਜੀਕਲ ਸਟਰਾਈਕ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਜਾ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਬਦਲ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਪਰ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਪੱਖੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਜੀ. ਪਾਰਬਾਸਾਰਥੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਈ ਬਦਲ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਟੈਕਸਸ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਜੋੜੇ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਮਿਲੀਆਂ

ਹਿਊਸਟਨ- ਅਮਰੀਕੀ ਸੂਬੇ ਟੈਕਸਸ ਦੇ ਸੂਗਰ ਲੈਂਡ ਦੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਜੋੜੇ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੱਤਿਆ ਮਗਰੋਂ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਜਾਪ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਛੇ ਵਜੇ ਸੂਗਰ ਲੈਂਡ ਸਥਿਤ ਇਸ ਘਰ 'ਚ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਹੁੰਚੇ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਨਕੀਰੇਕਾਂਤੀ (51) ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਕੀਰੇਕਾਂਤੀ (46) ਦੀਆਂ

ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਨ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਬੈਂਡਰੂਮ 'ਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਬੰਦੂਕ ਪਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਲਈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਘਟਨਾ ਵੇਲੇ 16 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਲੜਕੀ ਘਰ 'ਚ ਸੁੱਤੀ ਪਈ ਸੀ। ਸੂਗਰ ਲੈਂਡ ਸਿਟੀ ਦੇ ਤਰਜਮਾਨ ਡੱਗ ਅਡੋਲਫ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੜਕੀ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਰੀਬੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੋੜੇ

ਦਾ 21 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਬੇਟਾ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਟੈਕਸਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਸੂਗਰ ਲੈਂਡ ਪੁਲੀਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੱਤਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਜੇ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਪੁਲਵਾਮਾ ਹਮਲੇ ਪਿੱਛੇ ਪਾਕਿ ਫੌਜ ਅਤੇ ਆਈ ਐਸ ਆਈ: ਫੌਜ

ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ (ਬਿਊਰੋ)- ਬਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਲਵਾਮਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਦੇ ਕਾਫ਼ਲੇ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਿਆਨਕ ਹਮਲੇ 'ਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਖ਼ੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ ਆਈਐਸਆਈ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ ਬੰਦੂਕ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਆਧਾਰਿਤ 15 ਕੋਰ ਦੇ ਜੀਓਸੀ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਕੇ ਜੇ ਐਸ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ, "ਪੁਲਵਾਮਾ 'ਚ 14 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲੇ ਦੇ 100 ਘੰਟਿਆਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ ਜੈਸ਼-ਏ-ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਆਈਜੀ ਐਸ ਪੀ ਪਾਨੀ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਦੇ ਆਈਜੀ ਜੁਲਫਿਕਾਰ ਹਸਨ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਜਨਰਲ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੈਸ਼-ਏ-ਮੁਹੰਮਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਦੀ ਕਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਈਐਸਆਈ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਜੈਸ਼ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਪੁਲਵਾਮਾ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲੇ ਪਿੱਛੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ 100 ਫੀਸਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨਾਲ ਰਲਣ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਆਤਮਸਮਰਪਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਜਾਂ ਫਿਰ ਖ਼ਾਤਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ। 'ਮੈਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮਸਮਰਪਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ। ਜਿਸ ਕਿਸੇ

ਨੇ ਵੀ ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ ਬੰਦੂਕ ਉਠਾਈ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਆਤਮਸਮਰਪਣ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੁਨੇਹਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਹੈ।'

ਸੋਮਵਾਰ ਦੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਦੀ 'ਚ ਜੈਸ਼ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਕਾਮਰਾਨ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੁਲਵਾਮਾ ਹਮਲੇ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉੱਜ ਸੀਰੀਆ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਰਗੇ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਰਣਨੀਤੀ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਫੌਜ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜੈਸ਼ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਗਾਜ਼ੀ ਅਬਦੁੱਲ ਰਾਸ਼ਿਦ ਦੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਜਨਰਲ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਕੋਈ ਗਾਜ਼ੀ ਆਏ ਅਤੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਇਸ 'ਚ ਨਵਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਗਾਜ਼ੀ ਆਏ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਲਵਾਂਗੇ।" ਵਾਦੀ 'ਚ ਬਦਲਵਾਈ ਕਾਰਨ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਘੁਸਪੈਠ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਚ ਕਮੀ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਸਾਂਬਾ, ਹੀਰਾਨਗਰ ਅਤੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਸੈਕਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਘੁਸਪੈਠ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਤਲਾਸ਼ ਲਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਨਾਪਾਕ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਦੀ 'ਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਗਲਾਉਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਫਿਕਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

SKY TRANSPORT SOLUTIONS

STRIVE FOR MORE

WE PROVIDE ALL TRUCKING RELATED PERMITS AND SERVICES

ICC, DOT, IFTA, IRP Plates, PERMITS, NYP, KYU, OR, Canada Permit, CORPORATION AND LLC FILLING SERVICES, 2290, PTI, Trailer plates.

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ

SPECIAL BIT INSPECTION AND DOT AUDIT COMPLIANCE:

SPECIAL DOT COMPLIANCE FOR SAFETY, AUDITS AND RECORD KEEPING.

NOTARY PUBLIC SERVICES. ON THE SPOT VIN VERIFICATION SERVICES. DOT OUT OF SERVICES?? AUTHORIZED IRS E- FILE PROVIDER. WE HAVE COMPLETE SOLUTIONS FOR OUT OF SERVICE DOT.

PLEASE CONTACT US FOR MORE INFORMATION

PHONE: 209-855-6938, FAX: 209-762-6540

Email: skytransportsolution@gmail.com Give us a chance to provide you best services

2680 N TRACY BLVD, SUITE 4, TRACY, CA 95376

ਐਸੀ ਲਾਲ ਤੁਝ ਬਿਨ ਕਾਉਨ ਕਰੈ॥
ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਗੁਸਈਆਂ ਮੇਰਾ ਮਾਥੈ ਛਤ੍ਰ ਧਰੈ॥ ਰਹਾਉ॥

**ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇਂ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ
ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ**

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੀ।

Bihari Lal Chahal

Amardeep Chahal and his wife Promila Chahal

ਸਮੂਹ ਸ੍ਰੀ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਚਾਹਲ ਪਰਿਵਾਰ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਆਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। 24 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਏ ਜਾਣਗੇ ਜੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ/ਢਾਡੀ ਜਥੇ ਹਰਿ ਜਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ ਜੀ।

ਸੇਵਾ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ੁੱਭ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ।

ਦਲਵਿੰਦਰ ਰੱਲੂ (ਪ੍ਰਧਾਨ) 530-933-3938

ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਰੱਲੂ (ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ) 530-713-1823

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਭਾਟੀਆ (ਹੈਡ ਕੈਸ਼ੀਅਰ) 530-682-3612

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਲਈ ਸੰਪਰਕ
ਕਰੋ:

ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ੋਤਮ ਸੂਦ (ਚੇਅਰਮੈਨ) 530-845-4508

ਸ੍ਰੀ ਜਸਪਾਲ ਜੱਸਲ (ਵਾਈਸ ਕੈਸ਼ੀਅਰ) 510-894-9653

ਵਿਜੇ ਸਰੋਆ (ਟਰੱਸਟੀ)

SHRI GURU RAVIDASS TEMPLE 1480 HAYNE AVE YUBA CITY CA 95993

ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਪਰਿਵਾਰ ਸ. ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਬੀਬੀ ਖੁਸ਼ਦੀਪ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਕਾਕਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਿਚ 15 ਫਰਵਰੀ ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਰੰਭ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਭੋਗ 17 ਫਰਵਰੀ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਏ ਗਏ। ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਜਥੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਬੀਬੀ ਲੋਚਨਾ ਰਾਏ, ਭਾਈ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਹਰ ਜੱਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ ਨੇ ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਧਾਲੀਵਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਏ ਗਏ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਦਲਵਿੰਦਰ ਰੱਲੂ ਨੇ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਫਲਗੁਣ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸੰਗਾਦਿ ਮਨਾਈ ਗਈ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਫਲਗੁਣ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸੰਗਾਦਿ ਮਿਤੀ 13 ਫਰਵਰੀ ਦਿਨ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਦੀਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਮਨਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਰਹਿਰਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਬਾਹਰਾ ਮਾਹਾ ਮਾਝ ਮਹੱਲਾ 4 ਬਾਣੀਆਂ ਉਪਰੰਤ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਈ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਹਰ ਜੱਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਸ੍ਰੀ ਹਰਬਲਾਸ ਰੱਲੂ (ਸਵਰਗਵਾਸੀ) ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਅਮਰ ਕੌਰ ਜੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਦਲਵਿੰਦਰ ਰੱਲੂ, ਬੀਬੀ ਰੋਸ਼ਮੇ ਰੱਲੂ ਜੀ (ਅਜੈ ਰੱਲੂ, ਖੁਸ਼ਬੋ ਰੱਲੂ, ਟੋਨੀ ਰੱਲੂ) ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਭਾਟੀਆ (ਹੈਡ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਗੁਰੂ ਘਰ) ਨੇ ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਲਵਿੰਦਰ ਰੱਲੂ (ਪ੍ਰਧਾਨ) ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਏ ਗਏ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਦਲਵਿੰਦਰ ਰੱਲੂ ਨੇ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

‘ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ’ ‘ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼’

ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਨ
ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:

www.deshdoaba.com www.ambedkartimes.com

ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੋ ਨਾਉ॥ ਦੂਖ ਅੰਦੋਹ ਨਹੀਂ ਤਿਹਿ ਠਾਉ॥

**ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ**

Avtar Singh Bains and his wife Debho Bains

Debho Bains

Former Chairperson

Sri Guru Ravidass Sabha Pittsburg CA

Avtar Singh Bains

Former Treasurer

Sri Guru Ravidass Sabha Pittsburg CA

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 641ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 3 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 1 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 3 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੀ।

ਹਮ ਸਰਿ ਦੀਨੁ ਦਇਆਲੁ ਨ ਤੁਮ ਸਰਿ ਅਬ ਪਤੀਆਰੁ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ॥
ਬਚਨੀ ਤੋਰ ਮੋਰ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ਜਨ ਕਉ ਪੂਰਨੁ ਦੀਜੈ ॥1॥

**ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇਂ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ
ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ**

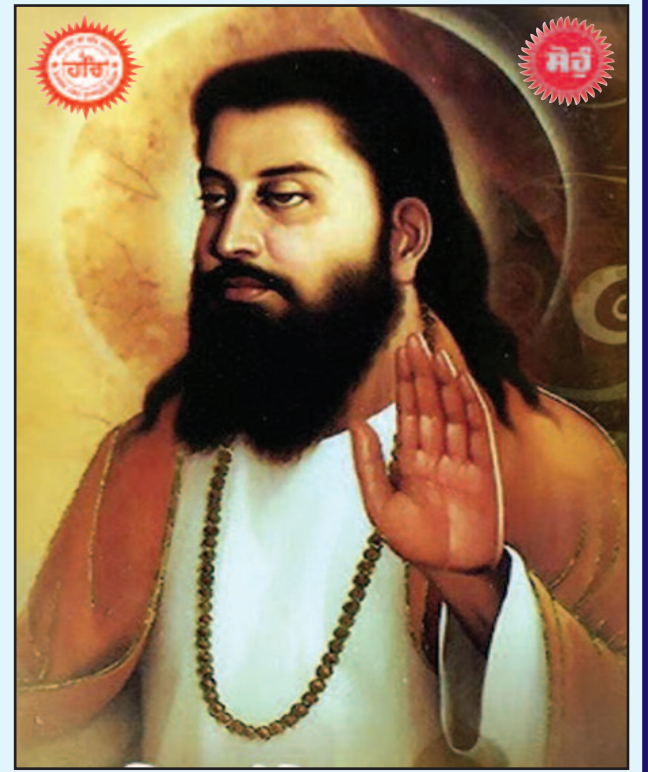
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੀ।

Kashmir Bali and family

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ- Kashmir Bali and family

ਪਰਮ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਬੇ-ਏਰੀਆ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਵਕ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ, 31 ਮਾਰਚ, 2019 ਨੂੰ 31252 Veasy Street Union City California, 94587 ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪ ਸਭ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਸਭ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਇਸ ਸ਼ੁਭ ਦਿਹਾੜੇ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ।

ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ
510-953-9800

ਚੇਅਰਮੈਨ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਬੇ-ਏਰੀਆ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

INDIA MARKET

SWEETS & SPICES
CHAAT PAPDI, SAMOSA, CHAAT, PANI PURI
DAHI VADA, BHEL PURI CHAAT
ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਗਰੇਸਰੀ
ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ

WE HAVE
LARGEST
COLLECTION
FOR INDIAN
FIJIAN & PAKISTANI
GROCERY

MUSIC, FABRIC
ARTIFICIAL
JEWELRY, SWEETS,
FRESH VEGETABLES
& MORE..

ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ

ਬਰਿੰਦਰ ਬੰਗੜ

Super Eyebrow Threading Now Open
Eyebrow Threading & Henna Tattoo

7 times, Get 8th one free!

Inside India Market

SACRAMENTO
5203 EKLHORN BLVD
SACRAMENTO CA 95842
916- 338-5511

ROSEVILLE
1265 PLEASANT GROVE BLVD.
100 ROSEVILLE, CA 95747
916- 786-7666

Cell : **916-798-8142**

Email: IndiaMarketRoseville@gmail.com

ਪੰਜਾਬੀ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਨੰਬਰ ਵਨ ਸਟੋਰ

Kash FABRICS

ਸਾਡੀ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ
ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਲਹਿਰੇ ਤੇ ਸੂਟ ਅਤੇ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਮੈਚਿੰਗ ਜਿਊਲਰੀ

ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੱਪੜਾ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਾੜੀਆਂ ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਸੂਟ, ਦਰਜਨਾਂ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਪੱਗੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦੋ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ, ਡਰਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਡੀਆਂ-ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਡੀਥ ਵੀਥ ਡੀਥ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਹੈ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਅਸੀਂ ਯੂਥ ਪੀਥ ਐਂਡ ਰਾਗੋਂ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

KASH FABRICS
ONE STOP SHOPPING CENTRE
29576 Mission Blvd Hayward. Ca 94544
www.kashfabrics.com
Tel: 510-538-1138

DHAN DHAN SRI GURU RAVIDASS JI BOLE' SO NIRBHAY! GURU RAVIDASS MAHARAJ KI JAI!

(CONGRATULATIONS)

It is my pleasure and honor to convey my heartiest congratulations to the entire Sangat on the auspicious occasion of celebrating 642nd PRAKASH UTSAV of Guru Ravidass Ji Maharaj at our temple in Pittsburg, (California) on February 24, 2019.

Sri Guru Ravidass Ji, through his spiritual attainments emerged as the greatest source of Divine light and inspiration during the darkest period of human civilization when deeply rooted forces of prejudices and social injustice against the down trodden sections of society, had caused degeneration and fragmentation in the entire social structure of India. Guru Ravidass Ji, Guru Nanak Dev Ji and Satguru Kabir Ji who were contemporaries and the pioneers of the Bhagti Movement, showed the right path of righteousness to the entire humanity against the barriers or limitations created by man himself.

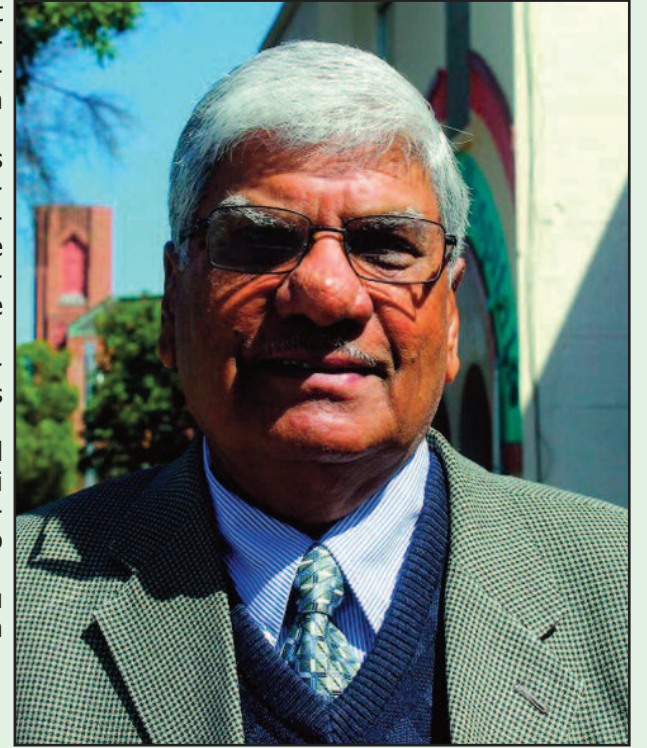
Today when the whole world has been overtaken by cult of violence, social divisiveness and extremism, undermining the very foundations and structure of human values, the teachings of Guru Ravidass Ji are very relevant for universal spirit of humanism.

Babasaheb Dr. B.R. Ambedkar, symbol of social liberation sacrificed his entire life with undaunted determination for the rights of those who had been suffering for centuries at the hands of Manuwadi social order. The vision of Babasaheb was fully supported by his contemporary Babu Mangu Ram Mughwalia Ji, freedom fighter and founder of Ad-Dharm movement. It was Saheb Shri Kanshi Ram Ji who rejuvenated Babasaheb's dreams and mission in the modern era.

I congratulate and applaud the Managing Committee and the devoted Sangat of Pittsburg Guru Ghar for their sustained and untiring efforts for keeping up the glory of our first Guru Ghar established in North America.

O. P. Balley & Family

Founder Member of Sri Guru Ravidass Sabha Pittsburg (CA)

O.P. Balley

ਹਮ ਸਰਿ ਦੀਨੁ ਦਇਆਲੁ ਨ ਤੁਮ ਸਰਿ ਅਬ ਪਤੀਆਰੁ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ॥
ਬਚਨੀ ਤੋਰ ਮੋਰ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ਜਨ ਕਉ ਪੂਰਨੁ ਦੀਜੈ ॥1॥

**ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇਂ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ
ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ**

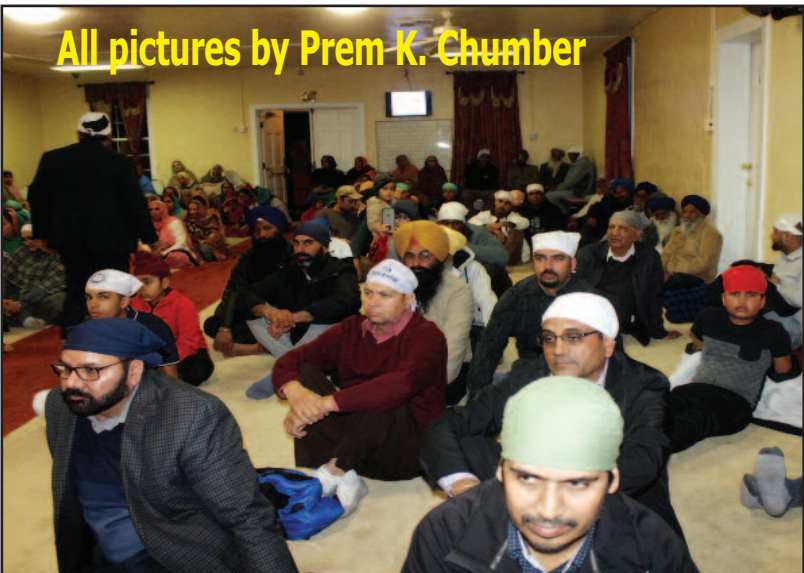
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੀ।

ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲਜੀਤ ਭਾਟੀਆ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਭਾਟੀਆ

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ- ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਭਾਟੀਆ (408) 460-0262

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ ਨਾਮਵਰ ਗਾਇਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਵਿਰਕ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਨਿਹਾਲ

All pictures by Prem K. Chumber

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ

ਨਾਮਵਰ ਗਾਇਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਵਿਰਕ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਨਿਹਾਲ

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ 3 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਸਭ ਹੁੰਮ-ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਪਲ ਰਿਚਿ ਲਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਅਤੇ 19ਵੇ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 9ਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ੍ਰੀ ਕਰਨੈਲ ਵਿਰਕ, ਬੀਬੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵਿਰਕ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਵਿਰਕ, ਚੌਹਾਨ ਅਤੇ ਦੁੱਗਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਹੋਈ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ 642ਵਾਂ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦਿਹਾੜਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ), ਰਿਚਿਲਿੰਡਾ, ਸੇਲਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੀ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ ਜੀ

**ਕੇਵਲ ਬੋਲੀਨਾ
ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਬੋਲੀਨਾ ਪਰਿਵਾਰ**

ਆਓ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ 'ਚੋਂ ਵਕਤ ਕੱਢਦੇ ਹੋਏ 24 ਫਰਵਰੀ (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ, ਪਿਟਸਬਰਗ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਗੁਰੂ ਘਰ, ਸੇਲਮਾ ਵਿਖੇ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਦੇ ਹੋਏ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਦੀਦਾਰ-ਏ-ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ, ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਅਤੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦੇ, ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ, ਕਥਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਵਣ ਕਰੀਏ ਜੀ।

ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਚਾਹਲ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਵੀਰ ਚਾਹਲ ਅਤੇ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਚਾਹਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ 642ਵੇਂ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ ਜੀ।

ਨਰਿੰਦਰ ਚਾਹਲ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਚਾਹਲ ਪਰਿਵਾਰ

ਆਓ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ 'ਚੋਂ ਵਕਤ ਕੱਢਦੇ ਹੋਏ 24 ਫਰਵਰੀ (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ, ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਦੇ ਹੋਏ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਦੀਦਾਰ-ਏ-ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ, ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਅਤੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦੇ, ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ, ਕਥਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਵਣ ਕਰੀਏ ਜੀ।

ਨਰਿੰਦਰ ਚਾਹਲ ਆਪਣੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਜਸਵੀਰ ਚਾਹਲ ਨਾਲ

ਹਮ ਸਰਿ ਦੀਨੁ ਦਇਆਲੁ ਨ ਤੁਮ ਸਰਿ ਅਬ ਪਤੀਆਰੁ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ॥
ਬਚਨੀ ਤੋਰ ਮੋਰ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ਜਨ ਕਉ ਪੂਰਨੁ ਦੀਜੈ ॥1॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ

ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੀ।

ਸਲਿੰਦਰ ਭਾਟੀਆ, (ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ, ਪਿਟਸਬਰਗ) ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ

ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੇ ਨਾਉ। ਦੂਖ ਅੰਦੋਹ ਨਹੀਂ ਤਿਹਿ ਠਾਉ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੀ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

Jagtar Singh Bhatia and his wife

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਭਾਟੀਆ ਪਰਿਵਾਰ

ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੇ ਨਾਉ। ਦੂਖ ਅੰਦੋਹ ਨਹੀਂ ਤਿਹਿ ਠਾਉ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੀ।

ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿੰਦਰ ਪਾਲ ਨਾਰੇਬਟ

ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ

ਅਤੇ

ਸਮੂਹ ਨਾਰੇਬਟ ਪਰਿਵਾਰ

ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿੰਦਰ ਪਾਲ ਨਾਰੇਬਟ ਆਪਣੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਨਾਲ

ਐਸੀ ਲਾਲ ਤੁਸ਼ ਬਿਨ ਕਾਉਨ ਕਰੈ॥ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਗੁਸਈਆਂ ਮੇਰਾ ਮਾਖੈ ਛੁੱਤ ਪਰੈ॥ ਰਹਾਉ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੀ।

Ram Saroay
Broker/Realtor

Business License 031035

39039 Paseo Padre Parkway Suite # 205 Fremont, CA 94538
Office: (510) 742-8120, Cell: (510) 368-3983

Amrik Chand (CPA)

Phone : 510-490-8200

Fax : 510-490-8202

959 Corporate Way,
Fremont, CA. 94539

ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਬਿਛੁਰੇ ਥੇ ਮਾਧਉ ਇਹੁ ਜਨਮ ਤੁਮਾਰੇ ਲੇਖੇ ॥
ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਆਸ ਲਗਿ ਜੀਵਉ ਚਿਰ ਭਇਓ ਦਰਸਨ ਦੇਖੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੀ।

Harbans Singh Rattu, Gyan Kaur Rattu, Nirmal Rattu and Hem Raj Rattu

ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਬਿਛੁਰੇ ਥੇ ਮਾਧਉ ਇਹੁ ਜਨਮ ਤੁਮਾਰੇ ਲੇਖੇ ॥
ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਆਸ ਲਗਿ ਜੀਵਉ ਚਿਰ ਭਇਓ ਦਰਸਨ ਦੇਖੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੀ।

Shashi Paul with his wife

Shashi Paul and Family

ਐਸੀ ਲਾਲ ਤੁਝ ਬਿਨ ਕਾਉਨ ਕਰੈ॥ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਗੁਸਈਆਂ ਮੇਰਾ ਮਾਖੈ ਛਤ੍ਰ ਧਰੈ॥ ਰਹਾਉ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੀ।

**ਫਕੀਰ ਚੰਦ ਮਹਿਮੀ
ਅਤੇ
ਸਮੂਹ ਮਹਿਮੀ ਪਰਿਵਾਰ**

ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸ਼ਹਰ ਕਾ ਨਾਉ...

ਕੇਹਰ ਸ਼ਰੀਫ
+49 173 3546050

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਆਗਮਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਮਾਜਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਭੈੜੇ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਾਰਮਕ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਆਗੂ ਚਰਿਤ੍ਰਗੀਣਤਾ ਦੀਆਂ ਨੀਵਾਣਾਂ ਵਿਚ ਵਹਿ ਗਏ ਸਨ। ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੱਡੇ ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ, ਭੂਮੀਪਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੀ, ਜੋ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਗੁੱਟ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਕਰਮ-ਕਾਂਡਾਂ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਰਾਜਿਆਂ ਤੇ ਅਮੀਰਾਂ ਵਲੋਂ ਗਰੀਬਾਂ, ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਉੱਤੇ ਜੋ ਜੁਲਮ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਉਹ 'ਰੱਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ', 'ਪਿਛਲੇ ਜਨਮਾਂ ਦਾ ਫਲ' ਆਖ ਕੇ ਜਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਨਣ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਨੇਰ ਢੋਈ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਹੀ ਜਾਣਾ ਐਵੇਂ ਦਿਲ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਧਰਵਾਸ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੀ ਸੀ।

ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਆਰੰਭ ਅਨਿਆਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਪਾਈਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੂਰੂ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਤੋਰ ਮੱਠੀ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਲੋਕ ਇਸ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਗਏ। ਇਸੇ ਲਹਿਰ ਅਧੀਨ ਰਾਮਾਨੁਜ ਵਰਗੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਵਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਟੁੰਬਣ ਦਾ ਜਤਨ ਆਰੰਭਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਜਤਨ ਨੂੰ ਲਹਿਰ ਬਨਾਉਣ ਵਲ ਵਧਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਆਦਰਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਮਾਨੁਜ ਜੀ ਨੂੰ ਹੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ। ਕਈ ਲੋਕ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ। ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਉ ਲੋਕ ਤਾਂ ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਨਾ ਮੰਨਣਯੋਗ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਅਤੇ ਗੁਰਭਾਈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੂੰ ਹੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰੂ ਲਿਖ ਗਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਬੀਰ ਜੀ ਰਾਮਾਨੁਜ ਦੇ 12 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਸਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਅਜਿਹੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਤੇ ਨਵੇਂ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੀ ਉੱਗਲ ਫੜਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਝੂਠੇ ਕਰਮ-ਕਾਂਡਾਂ, ਪਾਠਾਂ ਤੇ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਮਨੁੱਖੀ ਮੋਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਉਸ ਸੋਚ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਸੀ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਨਮ ਜਾਤ, ਬਰਾਦਰੀ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸਦੇ ਕੰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਚੰਗਾ ਜਾਂ ਬੁਰਾ, ਖਰਾ ਜਾਂ ਖੋਟਾ ਮਿੱਥਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਅਖੌਤੀ ਉੱਚੀ ਜਾਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੱਸਦੇ ਸਨ। ਪਰ, ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਹੂਦਾ ਦੱਸਦਿਆਂ ਰੱਬ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵਾਰ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਈ, ਅਤੇ ਕਿਹਾ:- ਏਕੇ ਮਾਟੀ ਕੇ ਸਭਿ ਭਾਂਡੇ, ਸਭਕਾ ਏਕੈ ਸਿਰਜਨਹਾਰਾ।

ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਖੌਤੀ ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਕਾਫੀ ਸਾਰੇ ਜੋ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਜ ਭਾਗ 'ਤੇ ਵੀ ਕਾਬਜ਼ ਸਨ ਦੇ ਬੇਹੁਦਗੀ ਭਰੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਕਈ ਵਾਰ ਕਰਤੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪਿਆ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਹੋਸਲਾ ਨਾ ਹਾਰਿਆ ਤੇ ਸੱਚ ਦਾ ਪੱਲਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ। ਸਦਾ ਹੀ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਸ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਹਰ ਵਾਰ ਹੀ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਿੱਤਦੇ ਰਹੇ। ਮਨੁੱ ਵਲੋਂ "ਖੋਜੀ" ਵਰਣ ਵੰਡ (ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਵਿੱਥਾਂ ਵਾਲੀ ਗੈਰ-ਇਨਸਾਨੀ ਬਾਂਦਰ ਵੰਡ) ਦੇ ਆਸਰੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਵਰਗਾ ਸਮਾਜੀ ਕੋਹੜ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਦਕਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ (ਸਮਾਜੀ ਕੋਹੜ) ਵਰਗੇ ਭੈੜੇ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਜਿਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਨੇ ਝੂਠ ਦੀ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਭਰੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਧੀਗੋੜ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਤੋਰੀ-ਫੁਲਕੇ ਨੂੰ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਰੱਖਿਆ। ਪਰ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਸੂਝ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ "ਗੁੱਝੇ ਭੇਦਾਂ" ਦੀ ਰਮਜ਼ ਪਛਾਣੀ ਤੇ ਡਟਵਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੱਚ ਦੇ ਸਦਕਾ ਹੀ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਜੁੜਨ ਲੱਗ ਪਈ। ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਬਾਰੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦਸਵੀਂ ਵਾਰ ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਭਗਤੁ ਭਗਤੁ ਜਗਿ ਵਜਿਆ ਚਹੁ ਚਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਿ ਚਮਿਰੇਟਾ॥ ਪਾਹਣਾ ਗੰਢੇ ਰਾਹ ਵਿਚਿ ਕੁਲਾ ਧਰਮ ਢੋਇ ਢੇਰ ਸਮੇਟਾ॥ ਜਿਉਂ ਕਰ ਮੈਲੇ ਚੀਬੜੇ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਅਮੇਲ ਪਲੇਟਾ॥ ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਉਪਦੇਸ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪਿਆਨ ਕਰ ਭਗਤ ਸਹੇਟਾ॥ ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ 'ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼' (ENCYCLOPEDIA OF SIKH LITRATURE) ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, 'ਕਾਸ਼ੀ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਚਮਾਰ, ਜੋ ਰਾਮਾਨੁਜ ਦਾ ਚੇਲਾ ਸੀ। ਇਹ ਗਿਆਨ ਦੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਪਰਮਹੰਸ ਪਦਵੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਰਵਿਦਾਸ ਕਬੀਰ ਦਾ ਸਮਕਾਲੀ ਸੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਰਵਿਦਾਸ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਵਿਦਾਸ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ।

ਕਬੀਰ ਜੀ ਆਪਣੇ ਸਮਕਾਲੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਬਾਰੇ ਇੰਜ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :- ਹਰਿ ਸੇ ਹੀਰਾ ਛਾਡਿ ਕੇ ਕਰਹਿ ਆਨ ਕੀ ਆਸ । ਤੇ ਨਰ ਦੇਜਕ ਜਾਹਿਗੇ ਸਤਿ ਭਾਖੇ ਰਵਿਦਾਸ ॥ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਫਰਮਾਇਆ ਹੈ:- ਅਵਲਿ ਅਲਹ ਨੂਰ ਉਪਾਇਆ ਕੁਦਰਤਿ ਕੇ ਸਭੁ ਬੰਦੇ ਏਕ ਨੂਰ ਤੇ ਸਭ ਜਗ ਉਪਜਿਆ ਕਉਨ ਭਲੇ ਕੇ ਮੰਦੇ । ਏਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚੋਂ

ਦੇਖਦਿਆ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਵਿਚਾਰ ਲੱਭਦਾ ਹੈ :- ਏਕੇ ਮਾਟੀ ਕੇ ਸਭਿ ਭਾਂਡੇ ਸਭਕਾ ਏਕੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ।

ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀਆਂ ਅਖੌਤੀ ਉੱਚੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਤੇ ਸੁਪਰ ਅੰਗ ਆਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਹੋਣ ਦਾ ਧੋਖੇ ਭਰਿਆ, ਝੂਠਾ ਬਹਾਨਾ ਲਾ ਕੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਭਾਵ ਗਰੀਬਾਂ (ਸੂਦਰਾਂ) ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਭੰਡਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਦਾ ਹੀ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ। ਪੜ੍ਹਨਾ-ਲਿਖਣਾ ਜਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤਾਂ ਸੂਦਰਾਂ ਲਈ ਵਰਜਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਕੋਈ ਵੇਦਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਪਾਠ ਸੁਣਦਾ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਕਾ ਢਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦਾ ਗੰਦ ਆਖਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਖਰੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਵਲ ਧੱਕੇ ਗਏ। ਸਹੂਲਤਾਂ ਰਹਿਤ, ਨਫਰਤਾਂ ਭਰੇ ਜੀਵਨ ਨੇ ਇਸ ਵਰਗ ਅੰਦਰ ਸਦਾ ਲਈ ਹੀਣ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸੇ ਉੱਚ-ਨੀਚ ਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਭਰੇ ਅਮਲ ਨੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਪਾੜੇ ਤੇ ਵਿੱਥਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜੋ ਅਜੋਕੇ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਵੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਥਾਂ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਟੇ ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਜ ਸੋਹਣਾ ਨਹੀਂ ਬਣ/ਅਖਵਾ ਸਕਦਾ।

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨਫਰਤ ਦੀ ਥਾਂ ਦੋਸਤੀ ਤੇ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ : ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੋ ਦੋਸਤੀ, ਹਿੰਦੂ ਸੇ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੋਤਿ ਸਭ ਰਾਮ ਕੀ, ਸਭ ਹੈ ਆਪਣੇ ਮੀਤ

ਮੰਦਿਰ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਏਕ ਹੈ ਇਨ ਮਹਿ ਅੰਤਰ ਨਾਹਿ । ਰਵਿਦਾਸ ਰਾਮ ਰਹਿਮਾਨ ਕਾ ਝਗੜਾ ਕੇਉ ਨਾਹਿ । ਰਵਿਦਾਸ ਹਮਾਰੇ ਰਾਮ ਜੋਇ ਸੋਈ ਹੈ ਰਹਿਮਾਨ । ਕਾਬਾ ਕਾਸੀ ਜਾਨੀਹਿ ਦੇਉ ਏਕ ਸਮਾਨ ॥

ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਉਦੋਂ ਫੁੱਟਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ :- ਰਵਿਦਾਸ ਜਨਮ ਕੇ ਕਾਰਨੈ, ਹੋਤ ਨਾ ਕੇਉ ਨੀਚ ਨਰ ਕੂੰ ਨੀਚ ਕਰ ਡਾਰਿਹੋ, ਓਛੈ ਕਰਮ ਕੇ ਕੀਚ ।

..... ਉੱਚੇ ਕੁਲ ਕੇ ਕਾਰਨੇ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇਯ ਨ ਹੋਯ ਜਉ ਜਾਨਹਿ ਬ੍ਰਹਮ ਆਤਮਾ, ਰਵਿਦਾਸ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਸੋਇ ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੂਦਰ ਕਹੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਖਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ "ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ- ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ" ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਗਾਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਕਹਿ ਤੇ ਅਸਹਿ ਜੁਲਮ ਢਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ, ਰੰਗਾਂ ਤੇ ਜਿਣਸਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਏਕਤਾ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿਚ ਪਰੋ ਕੇ 'ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਭਰਾ ਭਰਾ ਹਨ' ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅੰਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਾਂ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਕਿਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਨੇੜਿਉਂ ਹੋ ਕੇ ਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ ਧਰਮ ਸਬੰਧੀ ਕੁੱਝ ਕਹਿਣਾ ਜਾਂ ਅਖੌਤੀ ਉੱਚੀ ਜਾਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਇਹ ਗਲਤੀਆਂ ਜਾਂ ਬਦਤਮੀਜੀਆਂ ਗਿਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਅਖੌਤੀ ਜਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਭਾਵ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗੁਨਾਹ, ਗਲਤੀ ਅਤੇ ਪਾਪ ਵੀ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਮਾਰਗ ਪ੍ਰਤੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ਮਈ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦਾ ਜਤਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਘਰ-ਬਾਰ ਛੱਡਕੇ ਤੁਰੇ ਫਿਰਦੇ

ਸਾਧਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਉਪਰਾਮ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਆਪ ਖੁਦ ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਇਆ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਫਿਲਾਸਫੀ ਵਿਚ ਬਦਲਿਆ ਅਤੇ ਜੀਵੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਦਰੋਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਰਹਿ ਕੇ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਢਾਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਤਕੜੇ ਵਲੋਂ ਮਾੜੇ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜਬਰ, ਅਨਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਦਰੋਹ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪ ਇਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ।

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਨਿਮਰਤਾ ਭਰੇ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਕਾਫੀ ਥਾਵੇਂ ਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ : ਤੁਮ ਚੰਦਨ ਹਮ ਇਰੰਡ ਬਾਪੂਰੇ ਸੰਗ ਤੁਮਾਰੇ ਵਾਸਾ। ਨੀਚ ਰੂਧ ਤੇ ਉਚ ਭਈ ਹੈ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਨਿਵਾਸਾ॥ ਮਾਧਉ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਸਰਨਿ ਤੁਮਾਰੀ॥ ਹਮ ਅਉਗਨ ਤੁਮ ਉਪਕਾਰੀ॥

..... ਜਉ ਤੁਮ ਗਿਰਿਵਰ ਤਉ ਹਮ ਮੋਰਾ ॥ ਜਉ ਤੁਮ ਚੰਦ ਤਉ ਭਏ ਹੋ ਚਕੋਰਾ॥

..... ਜਉ ਤੁਮ ਦੀਵਰਾ ਤਉ ਹਮ ਬਾਤੀ ॥ ਜਉ ਤੁਮ ਤੀਰਥ ਤਉ ਹਮ ਜਾਤੀ ॥

..... ਤੋਹੀ ਮੋਹੀ ਮੋਹੀ ਤੋਹੀ ਅੰਤਰ ਕੋਸਾ । ਕਨਕ ਕਟਿਕ ਜਲ ਤਰੰਗ ਜੈਸਾ ।

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਇਕੱਠੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖੋਜੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਜਤਨ ਹੀ ਕੀਤੇ । ਹੋਰ ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸੋਲ੍ਹਾਂ ਰਾਗਾਂ ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ, ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ, ਆਸਾ, ਗੁਜਰੀ, ਸੋਰਠਿ, ਧਨਾਸਰੀ, ਜੈਤਸਰੀ, ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ, ਬਿਲਾਬਲ, ਰਾਗੁ ਗੋਂਡ, ਰਾਮਕਲੀ, ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ, ਰਾਗੁ ਕੇਦਾਰਾ, ਭੋਰਉ, ਬਸੰਤ, ਮਲਾਰੂ ਵਿਚ 40 ਪਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ। ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਗੰਢਣ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮਨ ਦੀ ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਕਿਰਤ ਕਰਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਿਹਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜ ਕਲ ਦੇ "ਸੰਤਾਂ" ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਮਕ ਸ਼ਰਧਾ ਅਧੀਨ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ

ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਨ ਦੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਐਸਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਤੇ ਆਪ ਡੱਕਾ ਭੰਨ ਕੇ ਦੂਹਰਾ ਨਾ ਕਰੇ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਸਾਂ ਨੌਹਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਆਸਰੇ ਪੰਜ ਤਾਰਾ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲੇ ਮਹੱਲਾਂ ਵਰਗੇ ਧਾਰਮਕ ਸਥਾਨ ਉਸਾਰ ਕੇ ਉਹਨੂੰ ਕੁਟੀਆ ਆਖੀ ਜਾਣਾ ਤੇ ਵਧੀਆ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣਾ। ਉਂਜ ਵੀ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸੰਤ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲੋਂ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਦਰ ਦਰ ਟੁੱਕ ਮੰਗਦੇ ਪਖੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਲੋਕ ਸੰਤ ਆਖੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਾਹੀਂ 'ਸੰਤ' ਦੇ ਸਿਰਜੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸਹੀ ਅਰਥ ਕਰਕੇ ਦੇਖਣ ਦੇ ਜਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ।

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਰਤੀ ਲਿਖਦਿਆਂ ਕੋਈ ਰਵਾਇਤੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸਗੋਂ ਇਕ ਨਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਸੱਚ ਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰਾਹ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਲੋਂ ਆਰਤੀ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਵਲੋਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਆਰਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹੋਣ। ਕਿਉਂਕਿ 'ਸੋਢੀ ਮਿਹਰਬਾਨ ਵਾਲੀ ਪੋਥੀ' ਸੱਚ ਖੰਡ (ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਲੋਂ ਛਪੀ ਪੁਸਤਕ) ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਾਮਦੇਵ, ਕਬੀਰ, ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ, ਰਵਿਦਾਸ, ਪੰਨਾ ਅਤੇ ਬੋਣੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵੀ ਗਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ 'ਜਪੁ' ਬਾਰੇ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਡਾ: ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਇਕ ਅਧਿਅਨ' ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, 'ਰਵਿਦਾਸ ਬਾਣੀ ਵਿਚਲੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰੂਪਣ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਿਚਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੇ 'ਜਪੁ' ਜੀ ਦੇ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਰਾਹੀਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਉਹੋ ਜਹੇ ਵਿਚਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਅੰਤਰ ਕੇਵਲ ਏਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਰਵਿਦਾਸ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਹ ਇਧਰ ਉੱਧਰ ਖਿਲਰੇ ਪਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਜਤਨ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ'

ਰਵਿਦਾਸ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਮੂਲ ਬਾਰੇ ਵਿਖਿਆਨ ਵੀ ਦੇਖਣ ਯੋਗ ਹਨ :- ਜਲ ਕੀ ਭੀਤਿ ਪਵਨ ਕਾ ਬੰਢਾ ਰਕਤ ਬੂੰਦ ਕਾ ਗਾਰਾ। ਹਾਡ ਮਾਸ ਨਾਤੀ ਕੇ ਪਿੰਜਰੁ ਪੰਖੀ ਬਸੈ ਬਿਚਾਰਾ । ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਹਾਲ ਕੀ ਹੈ ਕਿਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਵਿਕਾਰਾਂ ਨੇ ਰੋਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ :- ਮਾਟੀ ਕੇ ਪੁਤਰਾ ਕੈਸੇ ਨਚੁਤ ਹੈ

ਦੇਖੋ ਦੇਖੋ ਸੁਨੋ ਬੋਲੋ ਦਉਰਿਓ ਫਿਰਤੁ ਹੈ। ਰਹਾਉ। ਜਬ ਕਛੁ ਪਾਵੈ ਤਬ ਗਰਬੁ ਕਰਤੁ ਹੈ। ਮਾਇਆ ਗਈ ਤਬ ਰੇਵਨੁ ਲਗਤੁ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ (ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵੀ) ਸ਼ੈਤਾਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਵਲੋਂ ਬੜੀਆਂ ਹੀ ਗਲਤ ਲਿਖਤਾਂ ਛਾਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਧੋਖੇ ਭਰਿਆ ਹਨੇਰਾ ਅਤੇ ਝੂਠ ਦੀ ਧੁੰਦ ਸੀ। ਜਿਸ ਧੁੰਦ ਵਿਚੋਂ ਸੱਚ ਦਾ ਚਾਨਣ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜ ਕੇ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਪਾਰ ਲੰਘਣ ਦਾ ਜਤਨ ਆਰੰਭਿਆ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਤਾਰੀਖ, ਸਵਰਗ ਸਿਧਾਰਨ ਦਾ ਸਥਾਨ ਆਦਿ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਘੱਚੋਲੇ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਮਰਨ ਸਥਾਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ- ਜੋ ਸ਼ਰਾਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ।

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰੂ ਜਾਂ ਭਗਤ ਹੋਣ ਦੀ ਚਰਚਾ ਸਦਾ ਹੀ ਚਲੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਸਿਰ ਜੋੜ ਬੈਠ ਕੇ ਗਲਤ ਨਿਰਣਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਦੇ ਜਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜੋ ਬੜੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਹੋਰ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਹੂਦਾ, ਮਨਘੜਤ ਅਤੇ ਭੁਲੇਖਾਪਾਊ ਸਾਖੀਆਂ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਤਰਕਹੀਣ ਪਰ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉੱਤੇ ਹੀ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਲੀਲ ਜਾਂ ਸੱਚ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ। ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਉਮਰ ਭਰ ਜਗਤ ਨੂੰ ਸੁੱਚੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਰੁਜ਼ਨਾਉਣ ਦਾ ਚਾਨਣ ਵੰਡਦੇ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਤਕੜਿਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜੋੜਨਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਸੀ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਕਾਇਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਈ ਭੁਲੇਖੇ ਕਾਇਮ ਹੋਏ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਕਈ ਰਾਜੇ, ਰਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੇ ਉੱਚ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਕਾਫੀ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਬੂਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਇਹ ਕਦਮ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਲੇਰੀ ਭਰਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਲਿਖਿਆ : ਐਸੀ ਲਾਲ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕਉਨੁ ਕਰੇ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜੁ ਗੁਸਈਆ ਮੇਰੇ ਮਾਥੇ ਛੁੜ ਧਰੇ।

ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਰ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦਲੀਲ ਸਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਇਹ ਝੂਠੀਆਂ ਸਾਖੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ਉਂਗ ਪਈਆਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ 'ਸਿਰਜਣਾ' (ਜਾਂ ਭੰਨਤੌੜ) ਕਰਨੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਹੱਥ-ਵਸ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੂਤ ਬੈਠਦੀਆਂ 'ਨੇਰੂ-ਗੁਬਾਰ ਗੱਲਾਂ ਪ੍ਰਚਲਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਇਕ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਇੱਥੇ ਕਾਫੀ ਹੈ, ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚੇਲਾ ਬਨਾਉਣ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁੱਤੀਆਂ ਗੰਢਣ ਸਮੇਂ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੁੰਡੇ ਦਾ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਗਤ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਪਰਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਅਰਧ ਪਾਗਲ (ਜਾਂ ਮਹਾਂ ਸ਼ਰਾਰਤੀ) ਦਾ ਆਪੇ ਘੜਿਆ ਝੂਠ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਾਧਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੋਚੀਏ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਘਰ ਕੋਈ ਮਹਿਮਾਨ ਆਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਖਾਹਸ਼ਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਗਲਾਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਜਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਧਾਰਨ ਜਹੀ ਬੁੱਧੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਇੰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਵਰਗੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਤੋਂ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਜੁੱਤੀਆਂ ਭਿਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁੰਡੇ ਦੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੇਵਾ ਵਾਲੀ "ਸਾਖੀ" ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਬੇ ਹਯਾਈ ਦੀਆਂ ਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਦੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਦਾ ਸਰਾਪਿਆ ਹੋਇਆ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਗੁਤਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਤੇ ਬੇ-ਸਿਰ ਪੈਰ ਸਾਖੀਆਂ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ 'ਪ੍ਰਚਾਰਕ' ਵੀ ਮਾਇਆ ਦੇ ਲੋਭ 'ਚ ਅਜਿਹਾ ਕਮਲ ਕੁੱਟਦੇ ਸੁਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਚੌਧਰ ਦੇ ਬੋਲਬਾਲੇ ਨੇ ਆਮ ਸਮਾਜਕ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰਸਾ ਸਾਂਝਣ ਦੀ ਥਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਸੌਤੇ ਮਨੋਰਥਾਂ ਖਾਤਰ ਵਰਤਣ ਦਾ ਹੀ ਜਤਨ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਤਲਬ ਪੁਸਤ 'ਚੌਧਰੀਆਂ' ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਵਰਤਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ (ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਹਾਣੀ ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੇਤਾ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਦਮਗਜ਼ੇ ਮਾਰੀ ਜਾਣ, ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਅਜੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ। ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਂਗ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਲਕਦੇ ਲੋਕ ਨਿੱਤ ਜਾਨ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ। ਇੱਥੇ ਜਿੰਨੇ ਉਪਰਾਲੇ ਜਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨੇ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ। ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਅੰਤਾਂ ਦੇ ਸਸਤੇ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ।

ਜੇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਬਾਰੇ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਵੇਲੇ ਗਲੇ ਪਾਝ-ਪਾਝ ਕੇ ਲੰਮੇ-ਚੌੜੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਾ ਪਵੇ। ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਦੂਸ਼ਣਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਏਨੀ ਭਰਮਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਚਾਰ ਲੱਭਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਭਾਵਕ ਹੋਏ ਨੇਤਾਜਨ ਏਨੀਆਂ ਨੀਵਾਣਾਂ ਤੱਕ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਏਨੀਆਂ ਘਾਟਾਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਪਾਠੇ ਹੋਏ ਕੱਪੜੇ ਦੀਆਂ ਲੀਰਾਂ ਲਮਕਦੀਆਂ ਹੋਣ।

ਸਰਕਾਰ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਭਰਵੇਂ ਜਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਪਵਿੱਤਰ 'ਸੰਵਿਧਾਨ' ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸੈਨਾ ਨਹੀਂ, ਜਿਹੜੀ ਸਦਾ ਇਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਲੱਗੀ ਰਹੇ। ਸਰਕਾਰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੀ। ਜੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਵੀ ਨਾ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ।

ਅੱਜ ਹਰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਘਟਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਵਧੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਿੱਤੇ ਭਰੋਸੇ ਤੋੜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਲੋਕ ਬੇਬਸੀ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਦਮ ਭਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਵੋਟ ਪੁਆਈ ਘੜੀ ਬਿਤਾਈ ਮੁੜ ਸਰਕਾਰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਆਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਅਸਲ ਅਰਥ ਹੀ ਗੁਆਚ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨੇਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੌਰਮਿੰਟ ਮਿੰਟ-ਮਿੰਟ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਦੀ ਰਹੇ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਇੱਥੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਰਗੀਆਂ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਾਇਮ ਕਰੇ, ਪਰ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆ ਖੜ੍ਹਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਭਾਰਤੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦੇ ਵੀ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਇੱਥੇ ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਹਾਣ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਰਤਾਨੀਆ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜਾਨ ਸਟੂਬਰਟ ਬਿਲ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਦਕਿ ਵਾਇਸਰਾਏ ਡਫਰਿਨ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਦਣ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਇਕਦਮ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕੀ। ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਰਾਇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਜਾਤ-ਪਾਤ ਅਤੇ ਕਈ ਇੱਕ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਬਿਨਾਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਬੁਲੰਦੀਆਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਰਾਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ। ਉਹ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੋਣ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਬਾਰੇ ਕਦਮ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ, ਨਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਤਪਨਾਹੀ ਕਰਨ।

ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਸੱਭਿਅਕ ਹੋ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਲਈ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਸਤੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਪਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਭਾਵਨਾ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਪਸਾਰ ਸਕਦੀ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੇਤਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਨ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਲੋਕ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਨੇਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਵੀ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਭਾਰੂ ਹੋਣ ਦਾ ਯਤਨ ਵੀ ਕਰਨਗੇ।

ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੇਤਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਲਚ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੇ ਹੈਂਗਰ 'ਤੇ ਟੰਗਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੁੜ ਉਤਾਰਨ ਦਾ ਚੇਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਕਰਜ਼ੇ ਮਾਫ਼ ਕਰਨੇ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ, ਲੈਪਟਾਪ ਵੰਡਣ ਦੇ ਮਸਲੇ, ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੇਣੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਲਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਅਜੇ ਇਸ ਦੇ ਹਾਣ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।

ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ

ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹੋਰ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਵੱਜੋ ਵੀ ਅਤੇ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵੀ, ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤਾਂ ਹੀ ਚੰਗੀ ਸਮਝੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਨ, ਨਾ ਕਿ ਨੀਵਾਂ ਕਰਨ ਦਾ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਖੁਦ ਵੀ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਉੱਠ ਕੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਹਾਣ ਦੇ ਹੋਣ।

ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਹਾਣੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨੇਤਾ-ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਰਜ ਕਰਨ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਹਾਣੀ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਮਿਲਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਤੁਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਪੱਛਤ ਕੇ ਰਹਿਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਾਬਾਂ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਏਨੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਸਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਕੱਲਿਆਂ ਰਹਿ ਕੇ ਨਹੀਂ। ਕੇਵਲ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਹਾਣ ਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਣੀ ਬਣੇ ਬਗੈਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਰਨਾ।

ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਦੇਵ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ
ਦੇਵ ਭਾਰਦਵਾਜ ਕਹਾਣੀਕਾਰ, ਨਾਵਲਕਾਰ ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕ ਵੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕ ਰੋਣਕਾਂ ਲਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਸੰਸਥਾ ਜਿੰਨਾ ਕੰਮ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ।

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਮਰੂੜ ਅੰਦਰ ਜਨਮ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਉਡਾਰੀ ਭਰਦਿਆਂ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਡੀ ਪੀ ਆਈ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀ ਪਦਵੀ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਈ। ਪੈਸਾ ਨਾ ਧੋਲਾ ਪਰ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਬੜੀ ਸੌਖੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ, ਆਗਰਾ, ਉਦੈਪੁਰ, ਬਿਰੂਵਨੰਤਪੁਰਮ, ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰ ਕੇ ਮੇਲਿਆਂ ਵਰਗਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦਾ ਆਖਰੀ ਸਮਾਗਮ ਇੰਦੌਰ

ਅੰਗ-ਸੰਗ

ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ
98141-13338

ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਬੜਾ ਹੀ ਸਫਲ ਤੇ ਰੌਣਕੀਲਾ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ 'ਨਾਗਮਣੀ' ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ। ਉਹ ਖੁਦ 'ਕਾਫਲਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ' ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਕੱਢਦਾ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ 'ਅੰਗ ਸੰਗ ਪੰਜਾਬ' ਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਬਣ ਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਨੇ ਨਾਟਕ ਵੀ ਲਿਖੇ। ਇੱਕ ਨਾਟਕ 'ਕਿਸ਼ਨਾ' ਤਾਂ ਉਹ ਚੈਕੋਸਲਵਾਕੀਆ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਕੇ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਸੈਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਤ ਕਮਾਏ।

ਉਸ ਨੇ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਪਸਾਰ ਲਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਦੂਜੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਕਲਾਵਾਂ ਲਈ ਵੀ ਬਾਹਾਂ ਅੱਡੀ ਰੱਖੀਆਂ। ਉਸ ਦੀ ਗਲਵੱਕਤੀ ਬੜੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮੁਲਕ ਨਿੱਘ ਨਾਲ ਵਸ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦਾ ਛੋਟਾ ਪੁੱਤਰ ਰਮਨ ਆਰਟਿਸਟ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾ ਵਸਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਮਗਰ ਤੁਰ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਵ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਇਕੱਲਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ ਹੀ ਏਧਰ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ 2019 ਦੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪਰਤ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਉਹ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨੀ ਪੈ ਗਈ ਜਿੱਥੋਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਖਸ ਕਦੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਪਰਤਿਆ।

ਦੇਵ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਫਲਾ ਤੁਰਦਾ ਰਹੇਗਾ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਇਸ ਮਿਸ਼ਾਲ ਨੂੰ ਜਗਦੀ ਰੱਖਣਗੇ। ਦੇਵ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਨੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਦਰਿਆ ਵਹਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਵੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਰ ਗਾ ਵੀ ਲੈਂਦਾ ਸੀ।

ਲੜੀਛੇ ਦਾ ਚਿਹਰਾ-ਮੋਹਰਾ
ਰਾਮੂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹਿੰਮਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਲੜਕੀ ਨੇ ਤੁਰਤ ਹੀ ਨਾਂਹ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰਨਾ ਚੰਗਾ ਸਮਝਾਂਗੀ। ਮਾਯੂਸੀ ਦੇ ਘੋਰ ਆਲਮ ਵਿਚ ਰਾਮੂ ਬੋਲਿਆ, ਇਹ ਕੀ ਹੋਇਆ ਮਰ ਜਾਣਾ ਚੰਗਾ ਸਮਝਾਂਗੀ - ਪਰ ਕੀ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਦਾ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕਾ ਨਾਉ...

(ਸਫਾ 25 ਦੀ ਬਾਕੀ)
ਅੰਦਰ ਵਿੱਥਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ ਤੇ ਭਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਮਨੁੱਖਵਾਦ ਦਾ ਫਲਸਫਾ ਅਸੀਂ ਰੁਮਾਲਿਆਂ ਥੱਲੇ ਹੀ ਢਕ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਕਲਾਵੇ ਵਿਚ ਲੈਂਦਾ ਵਿਚਾਰ ਅਸੀਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਛੱਡਿਆ। ਵੰਡ ਕੇ ਕੀਤੀਆਂ ਫਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਰਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਸਾਡੀਆਂ ਆਪਣੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਨੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਖਣ, ਸਮਝਣ-ਸਮਝਾਉਣ, ਨਾਪਣ-ਤੋਲਣ ਦੀ ਬਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਕਬਜ਼ਾਵਾਦੀ ਰੁਚੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਡਾ: ਧਰਮ ਪਾਲ ਸਿੰਗਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਸੰਤ ਸ਼ਿਰੋਮਣੀ ਰਵਿਦਾਸ' ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਬਾਲਮੀਕ ਮਹਾਨ ਕਵੀ ਤੇ ਰਿਸ਼ੀ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਸਫਾਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਬੀਰ ਰੱਬ ਰੂਪ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਮਹਾਨ ਚਿੰਤਕ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਤੇ ਸੰਤ ਕਵੀ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਸਿਰਫ ਜੁਲਾਹਿਆਂ ਦੇ ਜਾਂ ਕਬੀਰ ਪੰਥੀਆਂ ਦੇ, ਨਾਮਦੇਵ ਡੀਬਿਆਂ ਦੇ, ਗੁਰੂ ਨਾਕ ਦੇਵ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸੈਨ ਕੇਵਲ ਨਾਈਆਂ ਦੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਕੇਵਲ ਚਮਾਰਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਤੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ।" ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸਖਤ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਹ ਵੰਡੀਆਂ ਹੀ ਹਨ ਜੋ ਨਫਰਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਨਫਰਤ ਹੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਵਿੱਥਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਚੱਲੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਸਮਾਜਕ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸ ਨਾ ਬਣ ਸਕੇ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਵਿਰਸਾ ਵੀ ਨਾ ਸੰਭਾਲ ਸਕੇ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰਦੇ ਫਿਰਕੂ ਦੁਖਾਂਤ (ਫਸਾਦ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸ ਬਣਨ ਵਲ ਵਰਤੀ ਗਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦਾ ਵੀ ਸਿੱਟਾ ਕਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸੁਖ ਵੰਡਾਉਣ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ 'ਚ ਰੱਖ ਕੇ ਸੋਚਣਾ ਤੇ ਸਮਝਣਾ ਕੋਈ ਔਖੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਨਿੱਤ ਦੁੱਖਤੇ ਜਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜੀ, ਰਾਜਸੀ ਤੇ ਆਰਥਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਗਪੀ-ਗੋੜ 'ਚ ਪਾਈ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਨਿੱਤ ਹੰਢਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਵਾਦੀ, ਦੁੱਖਾਂ-ਫਿਕਰਾਂ ਤੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਰਹਿਤ ਮੁਹੱਬਤ ਭਰੇ 'ਬੇਗਮਪੁਰੇ' ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਸਾਡਾ ਮਨੋਰਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕਾ ਨਾਉ।
ਦੁੱਖ ਅੰਦੋਹ ਨਹੀਂ ਤਿਹਿ ਠਾਉ।
ਨਾ ਤਸਵੀਸ ਖਿਰਾਜੂ ਨਾ ਮਾਲੂ।

ਖਉਫੁ ਨ ਖਤਾ ਨ ਤਰਸੁ ਜੁਵਾਲੂ।
ਅਬ ਮੋਹਿ ਖੂਬ ਵਤਨ ਗਹ ਪਾਈ।
ਉਹਾਂ ਖੈਰਿ ਸਦਾ ਮੇਰੇ ਭਾਈ।
ਕਾਇਮੁ ਦਾਇਮੁ ਸਦਾ ਪਾਤਿਸਾਹੀ।
ਦੋਮ ਨ ਸੇਮ ਏਕ ਸੇ ਆਹੀ।
ਆਬਾਦਾਨ ਸਦਾ ਮਸਹੂਰ।
ਉਹਾਂ ਗਨੀ ਬਸਹਿ ਮਾਮੂਰ।
ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਸੈਲ ਕਰਹਿ ਜਿਉ ਭਾਵੈ।
ਮਰਹਮ ਮਹਲ ਨ ਕੇ ਅਟਕਾਵੈ।
ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਖਲਾਸ ਚਮਾਰਾ।
ਜੋ ਹਮ ਸਹਿਰੀ ਸੋ ਮੀਤੁ ਹਮਾਰਾ।
ਅੱਜ ਦਾ ਇਨਸਾਨ ਵਿਖਾਵੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਆਦੀ ਹੋ

ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ ਵਿਖਾਵਾ ਸਾਡਾ ਅੱਜ ਦਾ ਨਵਾਂ ਫੈਸ਼ਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਗਤੀ ਤੇ ਧਾਰਮਕ ਸਮਾਗਮ ਵੀ ਵਿਖਾਵੇ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਥਾਂ ਸਿਰਫ ਟੱਲੀਆਂ, ਘੜਿਆਲਾਂ ਤੇ ਛੈਣੇ ਬਜਾ ਕੇ, ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਕੀਰਤਨ, ਜਗਰਾਤ ਕਰਕੇ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਸਰਨਾ, ਗੱਲ ਤਾਂ ਅਮਲ ਦੀ ਹੈ। ਮਨੋਰਥ ਰਹਿਤ ਫੋਕੀ ਭਗਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਦੁੱਖਾਂ, ਕਸ਼ਟਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਹਰ ਸਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਨਮ ਪੁਰਬ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਕਰਕੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਦਾ ਰੌਲਾ ਪਾ ਕੇ ਘਰੋ-ਘਰੀ ਤੁਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਯਾਦ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਿਨ? ਕੀ ਇਹ ਕਾਫੀ ਹੈ? ਨਹੀਂ, ਇਹ ਕੁੱਝ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਕੁੱਝ ਵਿਖਾਵਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ।

ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ

ਖੁਦਾਈ ਨੂਰ

ਸੋਹਣਾ ਖੁਦਾ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ , ਉਹ ਸੱਚ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ। ਉਸ ਜੋਤ ਬਾਲੀ ਸੱਚ ਦੀ, ਭਰਮਾਂ ਦੇ ਪੜਦੇ ਪਾਝ ਕੇ।

ਉਹਦੇ ਦੱਸੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ, ਹੁਣ ਖੋਜੀਏ ਆਪਣਾ ਧੁਰਾ। ਆਓ ਸਾਰੇ ਸਿਰਜੀਏ, ਰਲ ਕੇ ਅਸੀਂ ਬੇਗਮਪੁਰਾ।

ਮਾਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ, ਉਹਦੇ ਫਲਸਫੇ ਮਹਾਨ 'ਤੇ। ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਗਿਆ, ਅਹਿਸਾਨ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ 'ਤੇ।

ਉਹ ਵਲੀ ਯੋਧਾ ਸੂਰਮਾ, ਜਦ ਡਟ ਗਿਆ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ। ਸੀ ਤੁਭਕ ਗਈਆਂ ਬਿਜਲੀਆਂ, ਸੂਰਜ ਵੀ ਤੁਕਿਆ ਸਾਨ ਵਿੱਚ।

ਉਸ ਤੀਰ ਮਾਰੇ ਗਿਆਨ ਦੇ, ਤਰਕਾਂ ਦੇ ਤਰਕਸ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ।

- ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ ਬਠ

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਿਰਜੇ 'ਬੇਗਮਪੁਰੇ' ਦੇ ਸੰਲਕਪ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਹੱਤਵ ਸਮਝਣਾ ਅੱਜ ਦੀ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਹ ਤੰਗਦਸਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਭੈੜੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਭੈਅ, ਦੁੱਖ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੱਕ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ। ਸਭ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਹੋ ਕੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦੁੱਖ

ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਨੂੰ ਹੈ ਸਖ਼ਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਲੋੜ

ਮਾਸਟਰ ਹਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੈਣੀ
91-84279-19192

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰ ਜਦ ਵੀ ਭਾਰਤ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੀ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਹਮਲਾਵਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਸਤੇ ਹੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਣ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਧੰਨ ਦੌਲਤ, ਮੌਸਮ, ਖਾਣਪੀਣ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਦਾ ਰਿਹਾ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਣ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮਤਲ ਧਰਤੀ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਉੱਤਮ ਰਸਤਾ ਸੀ। ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰ ਹਮਲੇ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਮਲੇ ਕਦੇ ਵੀ ਰੁੱਕੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਰ ਸਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਅਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ ਕਰ ਹੀ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਰਸਤੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ

ਬੇਹੱਦ ਚੌਕਸੀ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜਿਆਂ ਵੀ ਇਸ ਸੀਮਾ ਉੱਤੇ ਸਖ਼ਤ ਪਹਿਰਾ ਲਗਾ ਕਿ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਇਸ ਦੇ ਅਵਸੇਸ਼ ਅੱਜ ਵੀ ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਕੇ ਠਿਕਾਣੇ ਬਣਾ ਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਦੇਸ਼ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਵਕਤ ਵੀ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਟੁੱਕਣੇ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਬਣ ਕਿ ਵੀ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਸੰਨ 1965-1971 ਦੀ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ਵੀ ਪਠਾਨਕੋਟ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਬੰਬਬਾਰੀ/ ਗੋਲਾਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ-ਘਰਾਟ ਛੱਡ ਕਿ ਇੱਧਰ ਉੱਧਰ ਜਾਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਖੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀ ਇੰਟਰ ਸਰਵਿਸਜ

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਅਤੇ ਸਮਗਲਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਫੜੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹ ਸੀਮਾ ਪਾਰ ਕਰਦੇ ਮੁੜ ਵਾਪਸ ਭੱਜਣ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਅਸਿੱਧੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਂਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਸੂਸ/ ਗੈਰ ਸਮਾਜਿਕ ਤੱਤ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਤਾਇਨਾਤ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਫੜੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਅੰਦਰ ਪੈਂਦੇ ਭਾਰਤੀ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਦੇ ਕੈਂਪ ਅੰਦਰ ਵੀ ਹੁਣੇ-ਹੁਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ/ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਲਈ ਵੀ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਮਲਾਵਰਾਂ/ ਆਤੰਕੀਆਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਆਮ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ/ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ/ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ

ਪਠਾਨਕੋਟ ਸੈਨਿਕ ਅੱਡੇ/ਸਾਉਣੀ ਨਾਲ ਹਿਮਾਚਲ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਵੀ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਸੈਨਿਕ ਅੱਡਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਰੜਕਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਤੰਕੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਿਗਨਲ ਪਠਾਨਕੋਟ ਤੋਂ ਫੜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਫੌਜੀ ਡਿਫੈਂਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਲਈ ਪੂਰਾ ਬਣਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਵੇ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਅੰਦਰ ਵੱਧ ਤੋਂ

ਇਸਤੇਮਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਕੀਤਾ। ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਈ ਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਪਠਾਨਕੋਟ, ਸਾਹਪੁਰ ਕੰਡੀ, ਮਾਧੋਪੁਰ ਕੈਂਟ ਬੋਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਲਿਆਂ ਦੇ ਖੰਡਰ ਅਤੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਪੁਰਾਤਨ ਖੰਡਰ ਅੱਜ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਚਾਰੇ ਆਖਰੀ ਹੱਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੁਰਾਤਨ ਮਜ਼ਾਰਾਂ, ਦੇਹਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਥਾਂਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕਿ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਪਠਾਨਕੋਟ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ

ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਇਸ ਦੀ ਸੀਮਾ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਪੁਲਸ ਪੋਸਟਾਂ ਸੈਨਿਕ ਮੋਰਚੇ ਸਨ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਉੱਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅੱਜ ਵੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮਾਧੋਪੁਰ, ਨਰੋਟ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ, ਭਰਿਆਲ, ਬੰਮਿਆਲ, ਦੀਨਾਨਗਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੀ ਸੀਮਾ ਉੱਤੇ ਖਾਸ ਚੌਕਸੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਥੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੀ ਝਲਕ ਅੱਜ ਵੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਖਜੂਰਾਂ ਦੇ ਰੁੱਖ ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ/ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਬੂਤ ਅੱਜ ਵੀ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਕਸਬਾ ਮਾਧੋਪੁਰ, ਮਾਧੋਪੁਰ ਕੈਂਟ, ਧਾਰ ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ ਮੁਗਲ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅੱਜ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਮਾਧੋਪੁਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦਰਿਆ ਰਾਵੀ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਚਲਦੇ ਜਦ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਜਰੂਰ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਹਰ ਕੋਈ ਹਮਲਾਵਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਕਰਕੇ ਇੱਥੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੈਕਸ ਬਟੋਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਿਆਂ ਸਾਹਪੁਰਕੰਡੀ ਤੋਂ ਮਾਧੋਪੁਰ ਤੱਕ ਗੁੰਮ ਨਹਿਰ/ ਅੰਡਰ ਗਰਾਉਂਡ ਨਹਿਰ ਬਣਾਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਖੰਡਰ ਅੱਜ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਖੰਡਰ ਪੁਰਾਤਨ ਕਲਾ ਦਾ ਸੁੰਦਰ ਨਮੂਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਹਿਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਖਰੀ ਸੀਮਾ ਉੱਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਨਹਿਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਵੀ ਪਠਾਨਕੋਟ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਸ ਆਖਰੀ ਸੀਮਾ ਉੱਤੇ

ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਆਈ. ਐਸ. ਆਈ ਨੇ 1980 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1992 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੱਜ ਕੇ ਖੂਨ ਦੀ ਹੌਲੀ ਖੇਡੀ ਸੀ। ਆਈ. ਐਸ. ਆਈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਭ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵੱਡਾ ਆਰਥਕ ਵਿਕਾਸਾਤਮਕ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਰ ਸਹਿਣੀ ਪਈ ਸੀ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸਮਝ ਆਈ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਲੇ ਦੌਰ ਦੌਰਾਨ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਕਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਅਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਾਨੀ ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਈ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਫੜੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਅੰਦਰ ਚੌਕੀ ਪੁਲ/ਜਲੰਧਰ ਬਾਈਪਾਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਫੌਜ ਦੀ ਫਾਇਰਿੰਗ ਰੇਂਜ ਉੱਤੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਫੌਜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ/ ਆਤੰਕੀਆਂ ਨੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਕਿ ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨ/ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਅੰਦਰੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸੈਨਿਕ ਠਿਕਾਣਿਆਂ ਦੀ ਟੋਹ/ਛੂਹ ਲੈਂਦੇ ਜਸੂਸ ਵੀ ਫੜੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਵੀ ਫੜੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਫੌਜ, ਬਾਡਰ ਸਕਿਊਰਟੀ ਫੋਰਸ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਨਾਲ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਜਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਦੀਨਾਨਗਰ ਬਾਣੇ ਤੇ ਆਤੰਕੀ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੇ ਇੱਕ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਸ ਸਰਦਾਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਸ਼ਹਿਰੀ/ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਆਤੰਕੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜ਼ਖਮੀ ਵੀ ਹੋਏ ਸਨ।

ਚੌਕਸੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੀਮਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਦੀ ਸੀਮਾ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਸੀਮਾ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਉੱਤੇ ਵੀ ਚੌਕਸੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ, ਨਦੀਆਂ, ਨਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਚੌਕਸੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ; ਪਠਾਨਕੋਟ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਵੀ ਹਰ ਤਰਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਗ੍ਰਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਕਮਰਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ

ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਹਮਲਾਵਰਾਂ/ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਤੰਕੀਆਂ ਪਠਾਨਕੋਟ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਕੈਂਪ ਅੰਦਰ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਭਾਰੀ ਗੋਲਾ-ਬਰੂਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਈ ਜਵਾਨ/ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਘਾਤ ਲਗਾ ਕਿ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਹੱਥੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਆਤੰਕੀਆਂ ਦਾ ਸਫ-ਇਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਈ ਜਵਾਨ/ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਹਮਲਾਵਰ ਧਰਮ ਦੀ ਆੜ ਲੈ ਕਿ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ/ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਪਠਾਨਕੋਟ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਕੈਂਪ ਤੇ ਹੋਇਆ ਹਮਲਾ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ/ਜੇਹਾਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸੀ।

ਇਸ ਹਮਲੇ ਦੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਛੇ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਘੁਸਪੈਠ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਨਾਕਾਮ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੀ ਆਖਰੀ ਹੱਦ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਚੌਥੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਹੱਦ ਜਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਹੱਦ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਹੋਰ ਹੱਦਾਂ ਵੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਰਾਵੀ ਨਦੀ ਅਤੇ ਉੱਚੀਆਂ ਪਹ-ੜੀਆਂ ਵੀ ਆਤੰਕੀਆਂ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨਦੀਆਂ ਪਹਾੜਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਚੌਕਸੀ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਖ ਨਾਕੇ ਅਤੇ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਨਾਕੇ ਵੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਚੌਕਸੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸੈਨਿਕ ਅੱਡਾ/ਸਾਉਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਟੋਹ/ਛੂਹ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ/ ਸਰਕਾਰੀ ਗੁਪਤਚਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੱਕਰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰ/ਆਤੰਕੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੀਮਾ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੁਫ਼ੀਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੀਮਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਹੱਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਫੈਂਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੁਫ਼ੀਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ/ ਆਤੰਕੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਨਸਰਾਂ ਉੱਤੇ ਪੈਣੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਫੌਜੀ ਡਿਫੈਂਸ, ਸਖ਼ਤ ਪੁਲਸ ਡਿਫੈਂਸ, ਸਖ਼ਤ ਖੁਫ਼ੀਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਡਿਫੈਂਸ ਜਾਲ ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਦੰਦ ਖੱਟੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਭੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ 'ਚ

‘ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਤੇ ਮਾਨਵਵਾਦ ਦਾ ਸੁਮੇਲ’

ਪ੍ਰੋ. ਐਚ. ਐਲ. ਕਪੂਰ

ਸਵਾਮੀ ਰਾਮਾ ਨੰਦ ਜੀ ਅਚਾਰੀਆ, 'ਰਾਮਾਨੁਜ ਪੱਧਤੀ' ਦੇ ਚੌਦਵੇਂ ਅਚਾਰੀਆਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰਾਮਾਨੁਜ ਜੀ ਦੀ 'ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ' ਭਗਤੀ ਦੇ ਉਲਟ 'ਰਾਮ ਭਗਤੀ' 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ 'ਰਾਮ ਭਗਤੀ ਸ਼ਾਖਾ' ਨੂੰ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਢਲੇ ਅਚਾਰੀਆਂ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਮਾ ਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ 'ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ-ਰਾਮਾਨੁਜੀ' ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਗਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ 'ਰਾਮ ਭਗਤੀ ਸ਼ਾਖਾ' ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਕੇ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਥਿਤ ਸੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ, ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਹੋਣ ਦਾ ਕਰਮ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਗਤੀ' ਜੋ ਭਗਤੀ ਮੱਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੀ, ਦੀ ਲੀਹ ਤੋੜਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਰਾਮਾ ਨੰਦ ਜੀ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ 'ਭਗਤੀ ਮੰਡਲੀ' ਦੀ ਪ੍ਰਥਮ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਰਗੁਣਵਾਦੀ ਸਨ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ, ਨਿਰਗੁਣਵਾਦੀ ਬਣ ਗਏ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿਚ ਇਹ ਗੁਰਮੱਤ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਬਣ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹੇ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ' ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ।

'ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ' ਦੇ 15 'ਭਗਤ ਗੁਰੂਆਂ' ਦੀ ਬਾਣੀ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ' ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ' ਵਿਚ 16 ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਬਾਣੀ ਇਕ ਸ਼ਲੋਕ ਸਮੇਤ 41 ਪਦੇ ਹਨ। ਪਦਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ ਜੋ ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਤੇ ਮਾਨਵਵਾਦ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹਨ ਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਇਕ ਚੰਗਾ ਮਾਨਵ ਬਣਨ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਲੱਖਣ ਚੀਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਬੜੀ ਨਿਸੰਗਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਨਿਰਸੰਕੋਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘਟੀਆ, ਨੀਚ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, "ਨਾਗਰ ਜਨਾਂ ਮੇਰੀ ਜਾਤਿ ਬਿਖਿਅਤ ਚੰਮਾਰੀ॥ ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਖਲਾਸ ਚਮਾਰਾ, ਲੋਕ ਗਨਾਵੇ ਪਨਹੀ॥"

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੇ ਉਸ ਰਾਹੀਂ, 'ਨਿਰੰਜਨ ਪਾਉਣ' ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਚੱਲ ਕੇ, 'ਮਿਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਪਾਈ ਪਰਮ ਗਤੇ'। ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਿਰੰਜਨ ਪਾਵਉ' ਦੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਉੱਚ ਪਦਵੀ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਆਏ ਦੋ-ਵਿਚਾਰ ਅਧਿਆਤਮਕ ਪੱਖੋਂ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਹੈ, ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਗਾਸ, ਦੂਜਾ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਨਵਵਾਦ ਦਾ। ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਵੀ ਦੋ ਅਨੁਭਵ ਦੱਸੇ ਹਨ। ਇਕ ਗਿਆਨ ਦੀ ਉਪਜ ਦਾ, "ਉਪਜਿਓ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਪ੍ਰਗਾਸ॥" ਦੂਸਰਾ ਹੈ ਗਿਆਨ ਦੇ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ 'ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਸ਼' ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ 'ਗਿਆਨ ਭਇਆ ਤਹ ਕਰਮਹ ਨਾਸੁ'।

ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧੂ-ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। 'ਸਾਧੂ ਕੀ ਮਨ ਲੋਹ ਓਟ'॥ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਨਿਰੰਜਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ, ਗੁਰੂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। 'ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਿਰੰਜਨ ਪਾਵਉ' ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਨਿਰੰਜਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਤਾਂ-ਸਾਧੂਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਤੇ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 'ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਬਿਨਾ ਭਾਉ ਨਹੀਂ ਉਪਜੈ, ਭਾਵ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤੇਰੀ॥'

ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਸਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਪਕੜ ਦੁਨਿਆਵੀ ਵਸਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਸੰਗੀ ਕਦੀ ਟੁੱਟ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਜੋ ਜਗਿਆਸੂ ਪ੍ਰੇਮ ਬੰਧਨ ਵਿਚ ਬੱਝਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਅਰੂਪ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰੇਮ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਤੀਰਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਘੋਰ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਿੰਦਕ ਦੀ ਵੀ ਘੋਰ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿੰਦਕ ਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ:- 'ਕਹੁ ਰਵਿਦਾਸ ਪਾਪੀ ਨਰਕਿ ਸਿਧਾਇਆ॥'

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਫੋਹਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੁਸ਼ਟ ਪਾਣੀ, ਸੁਰਸਰੀ ਵਿਚ ਮਿਲ ਕੇ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਕਾਗਜ਼, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਲਿਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਜਣਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਮਾਨਵ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਾਨਵ ਵੀ ਪੂਜਣਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਹਰਿ ਜਪਤ ਤੇਉ ਜਨਾਂ ਕਬੀਰ, ਬਾਲਮੀਕ ਪੂਜਣਯੋਗ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ, 'ਕਬੀਰ ਜੀ ਉਜਾਗਰ ਹੋਏ ਅਤੇ 'ਸਧਨਾ, ਸੈਣ ਤਰੇ!'

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਪੌਰਾਣਿਕ ਪੰਥੀ ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਰਣਨ ਹੈ। ਗੌਤਮ ਨਾਰ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਵੱਲ

ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਮਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੱਲ ਵਧੀ ਰੁਚੀ, ਸਰੀਰ ਦੀ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ, ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਵਰਤਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, 'ਮਾਇਆ ਗਈ ਤਬ ਰੋਵਨੁ ਜਗਤ ਹੈ'। ਆਖਿਰ ਸਰੀਰ ਹੈ ਕੀ? ਇਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੱਚੀ ਕੰਧ। 'ਜਲ ਕੀ ਭੀਤਿ ਪਵਨ ਕਾ ਬੰਭਾ ਰਕਤ ਬੁੰਦ ਕਾ ਗਾਰਾ'। ਇਸ ਨਹੀਂ ਹੋ! ਮਾਨੁਸ਼ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਗਰਭ ਨਾ ਕਰ ਸਗੋਂ ਇਸ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮਾਨਵ ਕਲਿਆਣ ਨਹੀਂ ਵਰਤ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ, ਸਭ ਲੋਕਾਈ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਦੀ ਤਤਪ ਹੈ। ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਲਈ ਡੂੰਘੀ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਸਾਖਿਆਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸਮਾਦੀ ਅਨੁਭਵ ਹੈ। ਕਰਮਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨਨ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤ ਵਿਚ ਇਕ ਜਗਿਆਸੂ ਭਗਤ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਮੋਲਕ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਦੀ ਪੁੰਜੀ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਦਰ 'ਤੇ ਕਦੀ ਘਟੇਗੀ ਨਹੀਂ। ਨਿਮਰਤਾ, ਹਲੀਮੀ, ਉਦਾਰਤਾ, ਖਿਮਾ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਤੇ ਸਾਦਗੀ ਦੇ ਉਹ ਖਿੱਤੇ ਫੁੱਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਿਕ ਕਦੇ ਪੁਰਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਕਲਾ-ਕੋਸ਼ਲਤਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਜਮਤਾ, ਭਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਰੂਪਣਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਪੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਖਣੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਨਿਮਨ ਦੋ ਸੱਤਰਾਂ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਕਈ ਖਿਆਲ ਪਰੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ:- 'ਮ੍ਰਿਗ ਮੀਨ ਭਿੰਗੁ ਪਤੰਗ ਕੁੰਚਰ ਏਕ ਦੋਖ ਬਿਨਾਸ॥ ਪੰਚ ਦੋਖ ਅਸਾਧ ਜਾ ਮਹਿ ਤਾ ਕੀ ਕੇਤਕ ਆਸ॥'

ਕੰਨਾਂ ਦਾ ਰਸ ਹਿਰਨ ਨੂੰ, ਮੱਛੀ ਨੂੰ ਜੀਭ ਦਾ ਰਸ, ਪਤੰਗੇ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਦਾ, ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਕਾਮ ਦਾ, ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇਕ-ਇਕ ਵਿਖਾਧੀ ਰਸ, ਜੋ ਵਿਨਾਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਪੰਜ ਵਿਖਾਧੀ ਅਸਾਧ ਰੋਗ ਰਚੇ ਹੋਣ, ਉਸ ਦੇ ਬਚਣ ਦੀ ਕੀ ਆਸ ਹੈ। ਇਸੇ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਵੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜੇ ਮੈਨੂੰ ਪਲ-ਪਲ ਹਰੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ:- 'ਇਨ ਪੰਚਨ ਮੇਰੇ ਮਨੁ ਜੁ ਬਿਗਾਰਿਓ॥ ਪਲੁ ਪਲੁ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇ ਅੰਤਰੁ ਪਾਰਿਓ॥'

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਬੜੀ ਸਰਲਤਾ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਬੜੀ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੜੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਕਮਾਲ ਦੇ ਸੰਜਮ ਭਰੇ ਖਿਆਲ ਹਨ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਗਿਆਨ, ਵੈਰਾਗ, ਭਗਤੀ ਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ ਅਥਾਹ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਪਏ ਹਨ:- 'ਪਤੀਐ ਗੁਣੀਐ ਨਾਮ ਸਭ ਸੁਨੀਐ ਅਨਭਉ ਭਾਉ ਨ ਦਰਸੈ॥ ਲੋਹਾ ਕੰਚਨ ਹਿਰਨ ਹੋਏ ਕੈਸੇ ਜਉ ਪਾਰਸਹਿ ਨ ਪਰਸੈ॥'

ਪੜ੍ਹਨ ਗੁਣਨ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜੋ ਪਾਰਸ ਵਾਂਗ ਲੋਹੇ ਤੋਂ ਸੋਨਾ ਬਣਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪਰਸਣ ਵਾਲੀ ਛੋਹ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇਖਿਆਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਪੱਕਤਾ ਦੀ ਅਵਸਥਾ, ਦੀ ਸ਼ਾਹਦੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ:- ਗਿਆਨੈ ਕਾਰਨ ਕਰਮ ਅਭਿਆਸ॥ ਗਿਆਨ ਭਇਆ ਤਹ ਕਰਮਹ ਨਾਸੁ॥

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਮੱਧ-ਯੁੱਗ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੱਧ-ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਛੋਟੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਤੇ ਕਥਿਤ ਅਛੂਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਘਟੀਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੌਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਵੰਚਿਤ ਸੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਵਰਗੇ ਨਿਆਂਸ਼ੀਲ ਅਵਤਾਰ ਦੀ ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਵਾਲੀ ਮਰਿਆਦਾ ਪਾਲਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਅਛੂਤ (ਸੰਬੂਕ) ਵੱਧ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਬੁਰੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਭਨਾਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮੰਦੀ ਦਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਵਰਣ-ਵੰਡ ਦੀ ਜਟਿਲ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਸਨ। ਸਭ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਸੀ। ਜੇਕਰ

ਇਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਸੀਬਤ ਪੈਂਦੀ ਤਾਂ ਦੂਸਰਾ ਵਰਗ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਨਾ ਆਉਂਦਾ, ਸਗੋਂ ਦੂਰ ਖੜੇ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖਦਾ। ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਛੂਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਹਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਵਾ ਤੱਕ ਦੇ ਛੋਹ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਵੀ ਕੁਲੀਨ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਿੱਟ ਚਾੜ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਅਛੂਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਿੱਠ ਨਾਲ ਦਰਖਤ ਦੇ ਛਾਪੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਬੰਨ੍ਹਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਜੋ ਰਸਤਿਆਂ 'ਤੇ ਚਲਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਟਾਅ ਦੇਵੇ, ਮਤਾ ਇਹ ਅਛੂਤਾਂ ਦੇ ਪਦ-ਚਿੰਨ੍ਹ, ਕੁਲੀਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਭਿੱਟ ਨਾ ਚਾੜ੍ਹ ਦੇਣ। ਵਰਣਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੇਦਾਂ ਵਿਚ ਹਨ। ਰਿਗ ਵੇਦ ਦੇ ਪੁਰਸ਼ ਸੂਕਤ ਦੇ ਇਕ ਮੰਤਰ ਦਾ ਭਾਵ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:- ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਹੈ, ਕਸ਼ਤਰੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ, ਜੋ ਵੈਸ਼ ਹਨ ਉਹ ਈਸ਼ਵਰ ਦਾ ਪੇਟ ਹਨ ਅਤੇ ਸੂਦਰ ਈਸ਼ਵਰ ਦੇ ਪੈਰਾਂ 'ਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱ ਸਿਮਰਤੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ: ਪ੍ਰਮ-ਾਤਮਾ ਨੇ ਸੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਕੋ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਿੰਨਾਂ ਵਰਣਾਂ (ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਖੱਤਰੀ ਤੇ ਵੈਸ਼) ਦੀ ਤਨ, ਮਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ।

ਸਾਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ, ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਵੀ ਅਛੂਤਾਂ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਹੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਛੂਤ ਕੁਸ਼ਟ ਤੇ ਨਖਿੱਧ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਤਾੜ ਕੇ ਥਾਂ ਸਿਰ ਰੱਖਣਾ, ਨੀਚ ਸਮਝ ਕੇ ਧਿਰਕਾਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸੁਭ ਕਰਮ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ

ਘੋਰ ਅਨਿਆਕਾਰੀ ਸਮਾਜ ਦੀ, ਸੋਚਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਕਰਨਾ ਹੀ ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਸੌਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ 'ਧਾਰਮਿਕ ਸਾਧਕ' ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਲਤਾੜੀ ਤੇ ਪੱਛਤੀ ਜਾਤੀ ਵਿਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਸੋਹਰਤ ਦੀਆਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਕੋਈ ਸਧਾਰਨ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਨਿਵਾਜਣਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ' ਵਿਚ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਇਕ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਭਗਤੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਜੁਟ ਜਾਣਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਾਰਜ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ। ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਮਾਂ ਦੀ ਭੂਮੀ ਤੋੜ ਕੇ ਨਵੀਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸਿੱਧਾਸਨ ਉੱਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਬੈਠਣਾ ਇਕ ਦਿਲਚਸਪ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਅਛੂਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤ ਦੇ ਦਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਵਰਗ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸਪੂਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਆ ਵਰਾਜਣਾ, ਇਕ ਚਮਤਕਾਰੀ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਮਹਾਨ ਆਤਮਾ ਦੀ ਜਗਤ ਨੂੰ ਛੋਹ ਪਾਰਸ ਵਾਂਗ ਸੋਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਰਵਿਦਾਸ ਦੀ ਛੋਹ ਤੋਂ ਭਿੱਟ ਚੜ੍ਹਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਝੁੰਗੀ ਦੇ ਪਾਸ ਆਹਟ ਹੋਈ, ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਬਾਗ-ਬਾਗ ਹੋ ਗਏ। ਹਿਰਦੇ ਵਿਚੋਂ ਸੁਕਰਾਨੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜਾਗ ਉੱਠੀ, ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਭਾਵ ਸ਼ਬਦ ਬਣ ਗਏ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਧੁਨੀ ਨੇ ਬਾਣੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ- ਐਸੀ ਲਾਲ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕਉਨੁ ਕਰੈ। ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਗੁਸਾਈਆ ਮੇਰਾ ਮਾਥੈ ਛੁੜ ਧਰੈ॥

ਜਦੋਂ-ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਉਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸੁਕਰਾਨੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਗਾਉਂਦੇ ਸਨ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਤੇ ਜੀਵਨ ਘਾਲਣਾ ਦਾ ਫਲ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਨਿਰੰਜਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ। ਉਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾ ਹੋਇਆ, ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੋਇਆ ਤੇ ਆਤਮਾ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਈ:- ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਨਿਰੰਜਨ ਪਾਵਉ॥ ਉਪਜਿਓ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਪਰਗਾਸ॥ ਅਨਲ ਅਗਮ ਜੈਸੇ ਲਹਰਿ ਮਇ ਓਦਧਿ ਜਲ ਕੇਵਲ ਜਲ ਮਾਂਗੀ॥

ਤੋਹੀ ਮੋਹੀ, ਮੋਹੀ ਤੋਹੀ ਅੰਤਰ ਕੈਸਾ। ਕਨਕ ਕਟਿਕ ਜਲ ਤਰੰਗ ਜੈਸਾ। ਮੇਰੀ ਜਾਤ ਦਾ ਕੰਮ ਮਰੇ ਹੋਏ ਪਸ਼ੂ ਢੋਣਾ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਇਸ ਚਮਾਰ ਦੇ ਤਨ ਨੂੰ ਦੇਖੋ, ਕੁਲੀਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵੀ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਤੀ ਬਾਰੇ ਨੰਗਾ ਸੱਚ ਕਹਿ ਕੇ ਸਾਰੀ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਚਿੱਬੜਿਆ ਹੋਇਆ ਪਛੜੇਵਾਂ, ਕੁੱਜ ਵਾਂਗ ਲਾਹ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਮਾਰ ਜਾਤੀ

'ਰਵਿਦਾਸੀਆ' ਬਣ ਗਈ। ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਹੀਣਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਇਕ ਹਸਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਧਨਾ ਨਾਲ ਲਾਹ ਸੁੱਟੀ। ਜਾਤੀ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਪ੍ਰਤੀ ਹੀਣ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਨਾਹਦੀ ਵਰਤਾਓ 'ਦਾਰਿਦ ਦੇਖ ਸਭ ਕਉ ਹਸੈ' ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਤੇ ਘਿਰਣਾ ਭਰੀਆਂ ਤੱਕਣੀਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸਤਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 'ਆਚਾਰ ਸਹਿਤ ਬਿਪ ਡੰਡਾਉਤਾ' ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਇਹ ਵੱਡਾ ਪਲਟਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਜਾਤ ਅਭਿਮਾਨੀ ਪੰਡਿਆਂ ਦੇ ਗੜ੍ਹ, ਵਰਨਾਂ ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਤੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਦੀ ਕੰਡਿਆਲੀਆਂ ਵਾੜਾਂ ਵਿਚ, ਵੇੜ੍ਹੇ, ਨਗਰ, ਬਨਾਰਸ ਵਿਚ ਵਰਤੀਦਾ ਦੇਖਿਆ, ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਜੱਸ ਕੰਨੀ ਸੁਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਚੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਵਰਗ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਜਗਿਆਸੂ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਜਾਤ ਵਿਚੋਂ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਅੰਦਰ ਰੂਹਾਨੀ ਚੇਤਨਾ ਜਾਗੀ ਹੋਵੇ, ਸਾਧਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਜਾਤੀ, ਉੱਚੇ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਸਨਮਾਨ ਵਾਲੀ ਪਦਵੀ ਉੱਤੇ ਪੁੱਜ ਸਕਦਾ ਹੈ:- ਜਿਹ ਕੁਲ ਸਾਧ ਬੈਸਨੋਂ ਹੋਇ॥

ਬਰਨ ਅਬਰਨ ਰੰਜ ਨਹੀਂ ਈਸੁਰੁ ਬਿਮਲ ਬਾਸੁ ਜਾਨੀਐ ਜਗਿ ਸੋਇ॥ ਬ੍ਰਹਮਨ ਬੈਸ ਸੂਦ ਅਰੁ ਖੜ੍ਹੀ ਡੋਮ ਚੰਡਾਲ ਮਲੇਛ ਮਨ ਸੋਇ॥

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਭਗਤੀ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਅਹਿਸਾਸ ਪੌਰਾਣਿਕ ਕਾਲ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੋਭਾ ਤੋਂ ਜਾਗਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਬਾਲਮੀਕ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਭਗਤ ਗੁਰੂਆਂ ਜਿਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਬੀਰ ਜੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਧਨਾ ਜੀ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੈਨ ਜੀ ਦਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:- ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕਬੀਰ ਉਜਾਗਰ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਾਟੇ ਕਾਗਰ॥ ਨਿਮਤ ਨਾਮਦੇਉ ਦੂਧ ਪਿਆਹਿਆ॥ ਤਉ ਜੱਗ ਜਨਮ ਸੰਕਟ ਨਹੀਂ ਆਇਆ॥ ਨਾਮਦੇਵ ਕਬੀਰ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਸਧਨਾ ਸੈਨੁ ਤਰੈ॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਸੁਣਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੇ ਸਭ ਸਰੈ॥ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਨਿਮਨ-ਲਿਖਤ ਸੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:- ਤੁਮ ਕਹੀਅਤ ਹੋ ਜਗਤ ਗੁਰ ਸੁਆਮੀ॥ ਹਮ ਕਰੀਅਤ ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਕਾਮੀ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੁੱਲ ਮਾਲਾ ਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਦਰ ਬਣਾ ਲਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੁਆਮੀ ਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਘਟਾਂ ਵਿਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ:- 'ਸਰਬੇ ਏਕੁ ਅਨੇਕੈ ਸੁਆਮੀ ਸਭ ਘਟ ਭੋਗਵੈ ਸੋਈ॥' ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਅਡੋਲਤਾ ਆ ਗਈ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਲੰਬਾ ਤਜਰਬਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਜਰਬੇ ਵਿਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ' ਹੋਇਆ। ਇਹ ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗਮ ਅਤੇ ਫਿਕਰ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ:- ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੇ ਨਾਉ॥ ਦੂਖ ਅੰਦੋਹ ਨਹ ਤਿਹਿ ਠਾਉ॥ ਨਾ ਤਸਵੀਸ ਖਿਰਾਜੁ ਨ ਮਾਲੁ॥ ਖਉਫੁ ਨ ਖਤਾ ਨਾ ਤਰਸੁ ਜਵਾਲੁ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੈਣ ਜੀ ਰਚਿਤ, 'ਕਬੀਰ-ਰਵਿਦਾਸ ਸੰਵਾਦ' ਇਕ ਪੁਰਾਤਨ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੈਣ ਜੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਬੀਰ ਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਵੀ ਸਨ। ਇਸ ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਬੀਰ ਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਨਿਰਗੁਣ ਤੇ ਸਰਗੁਣ ਬਾਰੇ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਬੜੀ ਉੱਚ ਪਾਏ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਅਵਤਾਰਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਦਾ ਆਰੰਭਕ ਦੌਰ ਹੈ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬੌਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਅਦ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ, ਨਿਰਗੁਣਵਾਦੀ ਬਣ ਗਏ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਬੀਰ ਦਾਸ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਗੁਣਵਾਦੀ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਤੇ ਮਾਨਵਵਾਦ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਉਹ ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਿਰਮੌਰ ਭਗਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਛੱਡ ਗਿਆ ਸਾਬ, ਸਾਬੀ ਲੁਧਿਆਣਵੀ

ਕੇ. ਸੀ. ਮੋਹਨ

ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਰੀ ਅਮਰ ਜਿਓਤੀ ਦਾ ਫੋਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, “ਸਾਬੀ ਲੁਧਿਆਣਵੀ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਨਾਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੈ। ਉਹਦਾ ਪਤਾ ਲੈਣ ਚੱਲੀਏ।” ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਘਰ ਵੀ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸੁਣ ਕੇ ਮਨ ਹਿੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਬੀ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਤੱਕ ਤਾਂ ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦਾ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਉਹਦਾ ਐਮ ਏ ਟੀ ਵੀ ਵਾਲਾ ਟੈਲੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਰੋਤੇ ਮਾਣਦੇ ਰਹੇ ਨੇ। ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਅਖਬਾਰਾਂ/ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛਪਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਾਬੀ ਨੇ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਟੀ ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਕਦਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਇਹ ਘੰਟੇ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਫਟਾਫਟ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਮਿਲਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ/ਮੁਤਬੰਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਏਸ਼ੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਰਣਜੀਤ ਪੀਰ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਟੀ ਵੀ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਾਬੀ ਦਾ ਇੰਜ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਲੱਗਿਆ, ਪਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਕਿੱਥੇ ਛੁਪੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ।

ਕੁਝ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਸਾਬੀ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਹੀ ਹੁੰਦੀ ਲੱਗੀ। ਮੈਂ ਸਿੱਧਾ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸੋਚਦਾ ਸਾਂ। ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਮਾਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਪਤਾ ਲੈਣ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਆਦਿ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਡਰੋਂ, ਡਾਕਟਰ ਅਹਿਤਿਆਤ ਵਰਤਣ ਲਈ ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਕਈ ਦਫਾ ਪਰਵਾਰ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ।

ਸਾਬੀ ਜੀ ਦੇ ਪਰਮ ਮਿੱਤਰ ਕਵੀ ਚਮਨ ਲਾਲ ਚਮਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਬੀ ਪੱਛਮੀ ਲੰਡਨ ਦੇ ਹਿਲਿੰਗਡਨ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਬੈਠਿਕੇ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਕਮਰਾ ਹੈ, ਮਿਲਣ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਮਰ ਜਿਓਤੀ ਤੋਂ ਮੈਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹਸਪਤਾਲ ਪੁੱਜਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਬੀ ਦੇ ਕਈ ਕਰੀਬੀ ਮਿੱਤਰ, ਕਰੀਬੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਰੀਸੈਪਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਯਸ ਸਾਬੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਰਦ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਕਰਕੇ ਸਾਬੀ ਹੁਰੀਂ ਸੁੱਤੇ ਹੋਏ ਨੇ। ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਲਵੋ। ਯਸ ਜੀ ਦੀ ਇਹ ਸਲਾਹ ਉਚਿਤ ਸੀ। ਆਪਣਾ ਅੰਦਰਲਾ ਦਰਦ ਲਾਂਭੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਯਸ ਸਾਬੀ ਸਾਨੂੰ ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਦੱਸਣ ਲੱਗੇ। ਕੈਂਸਰ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੰਘੀ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਟੈਸਟ 'ਤੇ ਟੈਸਟ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਸਾਬੀ ਹੁਰੀਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਤ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਜੁਟੇ ਰਹੇ। ਟੀ ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ਘਟਣ ਲੱਗਾ। ਰੇਡੀਓ ਥੈਰੇਪੀ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਅਸਤ ਰਹੇ।

ਪਰ ਕੈਂਸਰ ਹੁਣ ਭਾਰੂ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਗੁਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਣ ਲੱਗਾ। ਸਾਬੀ ਹਸਪਤਾਲ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਵਿੱਚਦੀ ਘਰ ਵੀ ਆ ਜਾਂਦੇ, ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਅਸੀਂ ਘਰ ਮਨਾਇਆ।

ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਯਸ ਹੋਰੀ ਸਾਨੂੰ ਸਾਬੀ ਦੇ ਕਮਰੇ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਲੈ ਗਏ। ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਬੀ ਹੁਰੀਂ ਜਾਗ ਗਏ ਹੋਣ। ਸਾਬੀ ਡੂੰਘੀ ਘੁੱਕੀ ਵਿੱਚ ਲੋਟੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਯਸ ਹੁਰਾਂ ਸਾਨੂੰ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਗੋੜਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਜਦ ਸਾਬੀ ਹੁਰੀਂ ਸੁੱਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਖੂਬ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਤਾ ਲੈਣ ਆਏ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਖਿੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰੇਡੀਓ ਤੇ ਟੀ ਵੀ ਰਾਹੀਂ ਲੱਖਾਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰਾ ਪ੍ਰੀਜੈਂਟਰ ਹੁਣ ਚੁੱਪ ਲੇਟਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਜਰ ਵੇਖ ਝੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਬੀ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵੱਲ ਪਿੱਠ ਕੀਤੀ, ਮੈਨੂੰ ਸਾਬੀ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਾਂਸੇ ਦਾ ਝਉਲਾ ਪਿਆ।

ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ 10 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਖਬਰ ਲੈਣ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਗਏ। ਯਸ ਜੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭਰਾਤਾ ਕੌਸਲਰ

ਮੋਹਨੇਸ਼ ਚੰਦਰ (ਕੂਕੂ) ਸਾਬੀ ਜੀ ਦੇ ਕਮਰੇ 'ਚ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਸਾਬੀ ਹੁਰੀਂ ਪੂਰੇ ਚੇਤਨ ਸਨ। ਸਾਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਖਿੜ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਅ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਮਿਲਾਇਆ। ਦੋ-ਚਾਰ ਮਿੰਟਾਂ ਦੀ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਆਮ ਵਾਂਗ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਸਾਬੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਮ ਵਰਗਾ ਵਹਾਅ ਸੀ। ਭਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਕੁਝ ਘਟਿਆ ਲੱਗਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਜਿਹੀ ਗੰਭੀਰ ਰੋਗ ਦੀ ਰਤਾ ਵੀ ਝਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਸਾਬੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਹਸਪਤਾਲੋਂ ਬਾਹਰ ਉਹਨੂੰ ਕਿਤੇ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਦੀ ਨਾ ਸੋਚਦਾ ਕਿ ਉਹ ਫਿਲੇ-ਮੱਠੇ ਨੇ। ਸਾਬੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਰੁੱਗ ਸਾਰੀ ਮੁਸਕਾਨ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਯਾਦ ਦਿਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੈਨੂੰ ਫਿਰ ਟੀ ਵੀ 'ਤੇ ਬੁਲਾ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਤਬੰਨਾ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਾਦ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਬਰੈਕਸਿਟ, ਪਹਿਲੇ

ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਗਮ, ਸਾਬੀ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਨਾਵਲ 'ਸਾਹਿਲ', ਬੀਤੇ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ/ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚਲੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕੰਮਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਦੇ ਪੋਸਟ ਆਫਿਸ ਉਪਰਲੇ ਵੱਡੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਮਹਿਫਲਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ।

ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਮਨ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਾਬੀ ਹੁਰੀਂ ਤਕੜੀ ਮੁਦਰਾ 'ਚ ਨੇ। ਉਹ ਛੋਟੀ ਕੀਤੇ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਹੀ ਫਿਰ ਮਿਲਣ ਆਵਾਂਗੇ।

ਪਰ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਜੋ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹੀ ਹੋਇਆ। ਚਮਨ ਲਾਲ ਚਮਨ ਹੁਰਾਂ ਦਾ ਬੁੱਧਵਾਰ 17 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਆਇਆ। ਸਾਬੀ ਹੁਰੀਂ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ 4 ਵਜੇ ਚਲੇ ਗਏ ਨੇ। ਸਾਬੀ ਹੁਰੀਂ ਇੱਕ ਅਦਾਰਾ ਸਨ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਪੂਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚਲੇ ਮੋਹਰੀਆਂ 'ਚੋਂ ਸਨ। ਸੱਠਵਿਆਂ ਤੋਂ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਇਹਨਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਗਲੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ। ਉਹ 1962 ਵਿੱਚ ਬਰਤਾਨੀਆ ਆਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਾਲਮ 'ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਰ' ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਾਹਿਤਕ ਰਸਾਲੇ 'ਪ੍ਰੀਤ ਲੜੀ' ਦਾ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸ਼ਿਗਾਰ ਰਿਹਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਹਰ ਪਾਠਕ ਇਸ ਕਾਲਮ ਤੋਂ ਵਾਕਫ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਕਾਲਮ 'ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਵਿੱਚ 6 ਸਾਲ ਛਪਦਾ ਰਿਹਾ। ਸਾਬੀ ਲੁਧਿਆਣਵੀ 'ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਰ ਵਾਲਾ ਸਾਬੀ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ।

ਸਾਬੀ ਲੁਧਿਆਣਵੀ ਦਾ ਅਸਲੀ ਨਾਂਅ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸਾਬੀ ਸੀ। ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 1 ਫਰਵਰੀ 1941 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਝਿੱਕੀ ਪੱਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਉਹਨਾ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂਅ ਰਾਜ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂਅ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸੀ। ਇਸ ਫਰਵਰੀ 'ਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 78 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸਾਬੀ ਤੇ ਯਸ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ 1965 ਵਿੱਚ ਹੋਈ।

ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਯਸ ਸਾਬੀ, ਬੇਟਾ ਨਵੀਨ, ਨੂੰਹ ਸ਼ਰਨਜੀਤ, ਪੋਤਰੇ ਨਿਹਾਲ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਪੋਤਰੀ ਜਯਾ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ। ਉਹਨਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪੁੱਤਰ ਪਰਵੀਨ ਭਰ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸੰਨ 2004 ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਨਾਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਖੋਹ ਲਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਬੀ ਹੋਰੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ 18 ਦੇ

ਕਰੀਬ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਪਰਚਮ ਲਹਿਰਾਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਸਾਬੀ ਹੁਰੀਂ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ 1962 ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ਉਹਨਾ ਨੇ ਅਕਾਊਟੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਆਨਰਜ਼ ਇਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਨ। ਕਿੱਤਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ, ਕੁਝ ਸਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਲੰਡਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਆਫਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਪੋਸਟ ਆਫਿਸ ਦੀ ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਆਪਣਾ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਸਾਬੀ ਹੁਰੀਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ, ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੀਜੈਂਟਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟੀ ਵੀ ਪ੍ਰੀਜੈਂਟਰ ਸਨ। ਉਹ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਕਈ ਇੱਕ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਟੀ ਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਨਾਲ ਬਾਵਸਤਾ ਰਹੇ। ਉਹ ਸਨਰਾਈਜ਼ ਰੇਡੀਓ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨਿਊਜ਼ ਐਡੀਟਰ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਰਹੇ। ਉਹ ਇੱਕ

ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਸੀ। ਉਹ ਭਖਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬੜੇ ਹੀ ਸੰਤੁਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸੰਭਾਲਦੇ ਸਨ।

ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਟੀ ਵੀ ਦੇ ਕਈ ਇੱਕ ਚੈਨਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਖਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਟੀ ਵੀ ਉੱਪਰ ਭਖਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪ੍ਰੀਜੈਂਟਰ ਕੋਲ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਕਸਬ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਹੈ ਸੀ। ਯਸ ਸਾਬੀ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਸਾਬੀ ਦਾ ਦੱਸਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬੀ ਹੁਰੀਂ ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੀ ਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਉੱਪਰ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਲੈਸ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਸਰੋਤਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਸਾਬੀ ਲੁਧਿਆਣਵੀ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਇਨਾਮ/ਐਵਾਰਡ ਪਏ। ਇਹ ਉਹਨਾ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ, ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਏ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ, ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਟੀ ਵੀ ਪ੍ਰੀਜੈਂਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ। ਇਹਨਾਂ ਇਨਾਮਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਬੜੀ ਲੰਮੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਇੱਕ ਇਨਾਮਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। 29 ਅਕਤੂਬਰ 2009 ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਈਸਟ ਲੰਡਨ ਨੇ ਆਨਰੇਰੀ ਡਾਕਟਰੇਟ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ।

ਸੰਨ 1985 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਨਾਮ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਰ' ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਏ-ਲੈਵਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ 1994 ਤੋਂ 1996 ਤੱਕ ਲੱਗੀ ਰਹੀ। ਉਹ ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਮਹੁਮਾ ਕੇ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ। ਸਾਹਿਤਕ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਰਹੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਲਈ ਪਰਚੇ ਵੀ ਲਿਖੇ, ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚਰਚਾ ਦਾ ਸਬੱਬ ਰਹੇ। ਉਹ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸੰਗਮ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਯੂ ਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਅਤੇ

ਮੁਸ਼ਾਇਰਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਗਾਰ ਸਨ। ਉਹ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਤਾ ਵੀ ਸੁਸਤ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਬੜੇ ਚਾਅ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਰੌਣਕ ਵਧਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਕਾਬਲੇ-ਗੌਰ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਯਸ ਸਾਬੀ ਨੂੰ ਹਰ ਮਹਿਫਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਕਦੀ ਵੀ ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਲਿਆਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਖਿਆ।

ਸਾਬੀ ਲੁਧਿਆਣਵੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਰੇਡੀਓ ਤੇ ਟੀ ਵੀ ਬਰੋਡਕਾਸਟਿੰਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਨੂੰ ਨਾਪਣਾ-ਤੋਲਣਾ ਅਤੇ ਮਿਣਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਸਾਬੀ ਹੁਰੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗਜ਼ਲਗੋ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਕਹਾਣੀ, ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੇਣ ਲਾਸ਼ਾਨੀ ਹੈ।

ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁੱਭ ਕੇ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦੀ ਖਹਿਬਾਜ਼ੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ/ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣਦੀ। ਉਹ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਸਨ।

ਸਾਬੀ ਮਹਿਫਲਾਂ ਦੀ ਰੌਣਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦ-ਜਾਨ ਸਨ। ਸੁਭਾਅ ਨਰਮ ਤੇ ਹੱਸਮੁੱਖ। ਹੱਸਣਾ ਤਾਂ ਖੂਬ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਭਾਵੇਂ ਮਹਿਫਲ ਹੋਏ ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਰੇਡੀਓ/ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ। ਸਾਹਿਤ ਰਚਣ ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨਿੱਠ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ/ਆਖਰੀ ਨਾਵਲ 'ਸਾਹਿਲ' ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਛਪ ਕੇ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਵਲ ਦਾ ਵਿਮੋਚਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਤਸੁਕ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਨਵੀਨ ਕੋਲ ਸਿਆਟਲ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਿਆਟਲ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਆਟਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ 'ਤੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸੁਨਹਿਰੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਏ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਪੱਖ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ ਕਮਾ ਲਏ ਹਨ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਸੁਖਾਲੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਟੱਬਰਾਂ/ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਔਲਾਦਾਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਸਾਬੀ ਹੁਰੀਂ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਘਾ, ਕੇਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਮੁਹੱਬਤੀ ਪਰਵਾਰ ਮਿਲਿਆ। ਉਹਨਾ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਯਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਸਹਾਈ ਹਮਸਫਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਹਨਾ ਦਾ ਬੇਟਾ ਨਵੀਨ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 11 ਵਾਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਅਤੇ ਉਹਦਾ ਪਤਾ ਸਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਆਇਆ। ਯਸ ਸਾਬੀ ਨੇ ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀ।

ਕਈ ਚਮਨ ਲਾਲ ਚਮਨ ਹੁਰਾਂ ਸਾਬੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਸਾਬੀ ਬਹੁਤ ਕਾਹਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸ਼ਖਸ ਸੀ। ਉਹ ਚਲਾ ਵੀ ਕਾਹਲੀ-ਕਾਹਲੀ 'ਚ ਹੀ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਗਜ਼ਲ ਦਾ ਧਨੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਵੀ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਸੀ। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਬੀ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਕਥਾਰਸ ਨਾਲ ਲਬਰੇਜ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਸਾਬੀ ਦਾ ਸਾਬ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰਹੇਗਾ।

ਸਾਬੀ ਹੁਰੀਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਸਨ, ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਆਏ ਮਿੱਤਰ-ਪਿਆਰਿਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਸਕਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਮਾਰ ਤੋਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਅਣ-ਗਿਣਤ ਸਨੇਹੀ ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰਾਏ ਸਲਿੱਪ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਧਾਰੇ।

ਸਾਬੀ ਹੁਰਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪਿਤ ਵਿੱਚ, ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਟੀ ਵੀ ਬਰੋਡਕਾਸਟਿੰਗ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਾਢਾ ਖਲਾਅ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ।

(ਸਫਾ 28 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ ਮੰਨਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਤਾ ਨਾਲ ਇਸ 'ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ' ਨੂੰ 'ਲੋਕ ਲਹਿਰ' ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ 'ਸਕਤੀ ਲਹਿਰ' ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਅਛੂਤ ਤੇ ਸੂਦਰ ਲੋਕ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਭਗਤੀ ਤੇ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ 'ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ' ਦਾ ਏਕਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 'ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ' ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਚੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਵਰਗ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਗਿਆਸੂ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਰੂਹਾਨੀ ਚੇਤਨਾ ਜਾਗੀ ਹੋਵੇ, ਸਾਧਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹਰ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਜਾਤੀ, ਉੱਚੇ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਸਨਮਾਨ ਵਾਲੀ ਪਦਵੀ ਤੇ ਆਪਣੇ

'ਸੁਤੰਤਰ ਚਿੰਤਨ' ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਤੇ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦਾ ਰੱਜ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ 'ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ' ਦਾ ਹੱਕ ਲੈਣ ਨਹੀਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਤੇ ਹੋਰ ਜਾਤੀ ਅਭਿਮਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰਦੇ ਹਨ। ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ 'ਸੁਤੰਤਰ ਚਿੰਤਨ' ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ

'ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਤੇ ਮਾਨਵਵਾਦ ਦਾ ਸੁਮੇਲ'

ਰਹਿਬਰ ਦੀ ਵਿਚੇਲਗੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਕਈ ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਵੀ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖਾਂ ਹੀ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜੋਕੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕਰਾਮਾਤਾਂ

ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀਆਂ ਹੀ ਜੋੜੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 'ਮਾਨਵਵਾਦ' 'ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ' ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਾਨਵਵਾਦ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ, ਸਿਖਰਾਂ 'ਤ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ' ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 'ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ' ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ 'ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ', 'ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਬੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਬੋ' ਤੇ 'ਸਰਬੋਤ ਦਾ ਭਲਾ' ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ 'ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਿਧਾਂਤ' ਹਨ ਤੇ ਮੋਹਰ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ' ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੇ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ' ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀਆਂ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ' ਸਦਾ ਮਾਨਵਤਾ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 642ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ ਜੀ।

ਫੌਜੀ

ਮੈਂ ਤਾਂ ਖਬਰ ਵੇ ਸੁਣੀ ਹੋਈ ਸੁਣਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਹਮਲਾ ਤੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਫੌਜੀ ਤਾਂ ਜਵਾਨ ਛੁੱਟੀ ਕੱਟ ਲਈ ਫੇਰ ਹੋਇਆ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਤਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਤਾਂ ਪਾਈ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਹੈ ਲੜਾਈ ਆਜਾ ਛੱਡ ਕੇ ਵਿਚਾਲੇ ਕੰਮਕਾਰ ਫੌਜੀਆ ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ ਕੋਈ ਸੋਹਣਿਆ ਜਾ ਕੇ ਚੱਕ ਲੈ ਤੂੰ ਹੁਣ ਹਥਿਆਰ ਫੌਜੀਆ

ਸਾਡਾ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਘੇਰਿਆ ਰਾਖੀ ਰੱਖਣੀ ਤਾਂ ਪੈਣੀ ਹੁਣ ਚੰਨ ਮੇਰਿਆ ਨਾ ਤੂੰ ਢਿੱਲ ਮਿੱਸ ਕਰ ਕਾਹਤੋਂ ਮੁੱਖ ਫੇਰਿਆ ਨਵਾਂ ਵਰਤੀ ਸਟਾਈਲ ਛੱਡ ਦੇਵੀਂ ਤੂੰ ਮਿਜ਼ਾਇਲ ਜਿਵੇਂ 'ਕੋਰੀਆ' ਮਚਾਈ ਹਾਹਾਕਾਰ ਫੌਜੀਆਂ ਸਾਡਾ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ ਕੋਈ ਸੋਹਣਿਆ ਜਾ ਕੇ ...

ਬੁੱਖੇ ਮਰਦੇ ਤੇ ਸਾਡੇ ਘਰ ਅੱਗ ਕਿਵੇਂ ਲਾਉਂਦੇ ਫਿਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਅੱਗ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਹੀ ਬੁਝਾਉਂਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਸੁਣਦਾ ਨਾ ਕੋਈ ਨਾ ਹੱਸ ਕੇ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਗੱਲ ਬੂਠ ਨਾ ਤਾਂ ਜਾਣੀ ਦੱਸਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਕਹਾਣੀ ਪੁੱਤ ਪਰਖੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਵਾਰ ਫੌਜੀਆ ਸਾਡਾ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ ਕੋਈ ਸੋਹਣਿਆ ਜਾ ਕੇ ...

ਉੱਠ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਪੀ ਤੇਰਾ ਬੰਨ੍ਹ ਤਾ ਸਮਾਨ ਆਉਣੀ ਗੱਡੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਵੇਖ ਬੋਝੇ ਹੱਥ ਜਾਨ ਕੰਨ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਤੂੰ ਸੁਣੀ ਤੇਰੀ ਕਹਿੰਦੀ ਕੀ ਰਕਾਨ ਆਈ ਜਿੱਤ ਕੇ ਲੜਾਈ ਤੈਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗੀ ਵਧਾਈ 'ਦੇਵ ਘੋਲੀਏ' ਦਾ ਵੇਖੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹਾਰ ਫੌਜੀਆ ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ ਕੋਈ ਸੋਹਣਿਆ ਜਾ ਕੇ ਚੱਕ ਲੈ ਤੂੰ ਹੁਣ ਹਥਿਆਰ ਫੌਜੀਆ

- ਦੇਵ ਘੋਲੀਆ ਖੁਰਦ (ਫਰਿਜ਼ਨੋ) 559-232-7764

ਰਬਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਰਚਨਾਵਾਂ

ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਕੰਡਿਓ ਚੁਭਿਓ ਨਾ

ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਕੰਡਿਓ ਚੁਭਿਓ ਨਾ ਅਗੇ ਰਾਹ ਬੜਾ ਹੀ ਭਾਰੀ ਹੈ ਨਿਬੇੜਿਆ ਤੁਰ ਅਸੀਂ ਪੈਂਡੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮੱਤ ਗਈ ਸਾਡੀ ਮਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਰਦਿਆਂ ਸੁਲਾਂ ਚੁਭੀਆਂ ਨੇ ਦਿਤੀ ਚੋਭ ਬੜੀ ਹੀ ਮਾਤੀ ਹੈ ਤੁਰਿਆ ਔਖਾ ਹੋ-ਹੋ ਪੈਂਡੇ ਨੂੰ ਡੁੰਘੇ ਦਰਦਾਂ ਹਿੱਕ ਵੀ ਸਾਡੀ ਹੈ ਅਸੀਂ ਵੇਖ-ਵੇਖ ਪੈਰ ਧਰਿਆ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਲੁਕ-ਲੁਕ ਬਿੰਨੀ ਨਾਤੀ ਹੈ ਸਾਡਾ ਤੁਰਨਾ ਕੀਤਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿਹੜੀ ਸੀਨੇ ਵਿਚ ਖੁਮਾਰੀ ਹੈ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਕੰਡਿਓ ਚੁਭਿਓ ਨਾ ਅੱਗੇ ਰਾਹ ਬੜਾ ਹੀ ਭਾਰੀ ਹੈ ।

ਰਬਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ

ਉਹ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੀ ਮੰਜਿਲ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਹੈ ਅਸੀਂ ਤੁਰ ਜਾਣਾ ਕਈ ਜੰਗਲ, ਜੂਹਾਂ ਲੰਘਣੇ ਨੇ ਕਈਆਂ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਜਾਣਾ ਕੁਝ ਪਰਬਤ ਉਚੇ ਆਉਣੇ ਨੇ ਕਿਤੇ ਰਸਤੇ ਨੇ ਹੀ ਖੁਰ ਜਾਣਾ ਪੈਣਾ ਕੋਈ ਡੂੰਘਾ ਸਾਗਰ ਵੀ ਪਾਰ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਤਰ ਜਾਣਾ ਇਸ ਮੰਜਿਲ ਦੇ ਕਈ ਸੰਗੀ ਨੇ ਕਈ ਰਾਹਾਂ ਤੋਂ ਆ ਜੁੜ ਜਾਣਾ ਰੂਕੇ ਨਾ ਇਹ ਪੈਰ ਬੇੜੀਆਂ ਤੋਂ ਲੱਗੀ ਮੌਤ ਦੇ ਨਾਲ ਯਾਰੀ ਹੈ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਕੰਡਿਓ ਚੁਭਿਓ ਨਾ ਅੱਗੇ ਰਾਹ ਬੜਾ ਹੀ ਭਾਰੀ ਹੈ ।

ਤੁਸੀਂ ਲਾਂਭੇ ਹੋ ਜਾਓ ਰਾਹਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸ਼ਿਕਵੇ ਦਿਲ ਦੇ ਤੋੜ ਦੇਣੇ ਸਾਡੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਪਏ ਰਟਨਾਂ ਨੇ ਸਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਹੁਣ ਮਰੋੜ ਦੇਣੇ ਮੂੰਹ ਜੰਮਦਿਆਂ ਦੇ ਜੋ ਤਿਖੇ ਨੇ ਵਿਚ ਮਿਟੀ ਦੇ ਇਹ ਭੋਰ ਦੇਣੇ ਬਚ ਜਿਓ ਹੁਣ ਖੈਰ ਨਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿਟੀ ਵਿਚ ਘਸੋੜ ਦੇਣੇ ਫਸ ਗਏ ਜੋ ਵਿਚ ਰਟਨਾਂ ਦੇ ਕੱਢ ਸਾਗਰ ਦੇ ਵਿਚ ਰੋੜ ਦੇਣੇ ਹੀਲਾ ਜੋ ਕਰਨਾ ਕਰ ਲਈਓ ਹੁਣ ਮੁੱਕੀ ਤੁਹਾਡੀ ਵਾਰੀ ਹੈ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਕੰਡਿਓ ਚੁਭਿਓ ਨਾ ਅੱਗੇ ਰਾਹ ਬੜਾ ਹੀ ਭਾਰੀ ਹੈ ।

ਰਾਖੇ

ਖੁਆਬ ਨਾ ਮੁਕੇ ਜਿੰਦ ਸਾਡੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਜਾਵੇ ਮੁੱਕਿਆ । ਤੇਜ਼ ਕਟਾਰਾਂ ਲਾ ਬੇਕੱਦਰਾਂ ਸਾਨੂੰ ਰਾਖੇ ਬਣ ਕੇ ਲੁੱਟਿਆ।

ਰਾਖੇ ਬਣ ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੇਤਾ ਕਰਦੇ ਫਿਰਨ ਚਤੁਰਾਈਆਂ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਜਾਲ ਵਿਛਾਏ ਦਿੰਦੇ ਫਿਰਨ ਸਫ਼ਾਈਆਂ । ਪੁੱਠੇ ਪਾਸੇ ਲਾਈ ਜਵਾਨੀ ਤਬਾਹ ਇਹਨੂੰ ਕਰ ਸੁੱਟਿਆ , ਤੇਜ਼ ਕਟਾਰਾਂ ਲਾ ਬੇਕੱਦਰਾਂ ਸਾਨੂੰ ਰਾਖੇ ਬਣ ਕੇ ਲੁੱਟਿਆ।

ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੇਵਕ ਪਰ ਕਰਦੇ ਨੇ ਧੰਦੇ ਕਾਲੇ ਅੰਨੇ, ਤੇਲ, ਕੋਲਾ, ਬੱਜਰੀ, ਸੀਮਿੰਟ, ਖਾ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਇਆ ਬੰਨੇ । ਘੁੱਟਾਲੇ ਕਰ-ਕਰ ਦੌਲਤ ਲੁੱਟੀ, ਲਾਲਚਾ ਫਰ ਨਾ ਮੁੱਕਿਆ, ਤੇਜ਼ ਕਟਾਰਾਂ ਲਾ ਬੇਕੱਦਰਾਂ ਸਾਨੂੰ ਰਾਖੇ ਬਣ ਕੇ ਲੁੱਟਿਆ।

ਗੁੱਡੀ ਆਪਣੀ ਚਾੜ ਅਸਮਾਨੀ ਰੋਜ਼ ਐਸਪ੍ਰਸਤੀ ਕਰਦੇ, ਨਸ਼ੇ ਕੁਰਸੀ ਦੇ ਵਿਚ ਆਫਰੇ ਫਿਰਦੇ ਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਡਰਦੇ। ਗੱਲ ਕਰੇ ਜੇ ਕੋਈ ਸੱਚੀ ਕੋਰੀ ਉਹ ਜਾਵੇ ਜੇਲੀ ਸੁੱਟਿਆ ਤੇਜ਼ ਕਟਾਰਾਂ ਲਾ ਬੇਕੱਦਰਾਂ ਸਾਨੂੰ ਰਾਖੇ ਬਣ ਕੇ ਲੁੱਟਿਆ।

ਸੁਪਨੇਂ ਏਹਨਾ ਨੇ ਕੀਤੇ ਖੇਰੂੰ ਤੇ ਤੰਦ ਨਸੀਬਾਂ ਹੈ ਦੀ ਪਾਈ, ਜਿਹਦਾ ਵੀ ਮੋਢਾ ਫੜਿਆ ਲੋਕੀ ਉਹਨੇ ਦਿਤੀ ਏ ਤਨਹਾਈ । ਫੈਲਾਈ ਨਫਰਤ ਜਾੜ, ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਸਾਹ ਹੈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁੱਕਿਆ, ਤੇਜ਼ ਕਟਾਰਾਂ ਲਾ ਬੇਕੱਦਰਾਂ ਸਾਨੂੰ ਰਾਖੇ ਬਣ ਕੇ ਲੁੱਟਿਆ।

ਬੂਠੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਵੇਟਾਂ ਵੇਲੇ ਪਰ ਕੋਈ ਨਾ ਸਿਰੇ ਚੜਾਏ, ਜੀਵਨ ਹਾਂਡੀ ਉਬਲੀ ਜਾਏ ਨਾ ਆ ਦਰਦ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਵੰਡਾਏ । ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਖੇ ਹੀ ਠੱਗੀਆਂ ਕਰਦੇ ਦਮ ਜਾਵੇ ਹੁਣ ਘੁੱਟਿਆ, ਤੇਜ਼ ਕਟਾਰਾਂ ਲਾ ਬੇਕੱਦਰਾਂ ਸਾਨੂੰ ਰਾਖੇ ਬਣ ਕੇ ਲੁੱਟਿਆ।

ਆਓ ਛੱਡ ਭੇਦ ਭਾਵ ਦਿਲਾਂ ਚੋਂ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਅੱਲਖ ਜਗਾਈਏ । ਕਿਰਤ ਦੀ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਪੂਜਾ ਹੋਵੇ ਨਾਂ ਹੱਕ ਛੱਡੀਏ ਨਾਂ ਹੱਕ ਖਾਈਏ । ਲੁੱਟ, ਜਬਰ ਵਿਰੁੱਧ ਉਠ ਖੜ ਜਾਓ ਜਿਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਲਾਵਾ ਫੁੱਟਿਆ, ਤੇਜ਼ ਕਟਾਰਾਂ ਲਾ ਬੇਕੱਦਰਾਂ ਸਾਨੂੰ ਰਾਖੇ ਬਣ ਕੇ ਲੁੱਟਿਆ।

ਹਾਣੀ

ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਵਗਦਾ ਕੁਝ ਪਾਣੀ ਏ, ਪਾਣੀ ਰੱਲ ਪਾਣੀ ਹਿਮੰਤ ਆਉਣੀ ਏ । ਨਾਂ ਰੁਕਣਾ ਫਿਰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਰਾਹਾਂ ਦੇ, ਜਦੋਂ ਆ ਮਿਲਿਆ ਹਾਣੀ ਨੂੰ ਹਾਣੀ ਏ ।

ਨਦੀਆ, ਨਾਲੇ ਆ ਕਈ ਮਿਲ ਜਾਣੇ ਕਈ ਧੰਦੇ ਤਟ ਇਹਦੇ ਤੇ ਖਿਲ ਜਾਣੇ ਬਣ ਡੈਮਾਂ ਰਾਂਗੀ ਬਿਜਲੀ ਆਉਣੀ ਏ ਜਦੋਂ ਆ ਮਿਲਿਆ ਹਾਣੀ ਨੂੰ ਹਾਣੀ ਏ ।

ਨਾ ਹੀ ਚਲਣੇ ਬੇੜੀ ਇਥੇ ਰੁਕਣੀ ਏ, ਨਾ ਲੱਗ ਇਹ ਕੰਢੇ ਵਲ ਝੁਕਣੀ ਏ। ਆ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਇਥੇ ਮੌਜ ਮਨਾਉਣੀ ਏ, ਜਦੋਂ ਆ ਮਿਲਿਆ ਹਾਣੀ ਨੂੰ ਹਾਣੀ ਏ ।

ਨਾ ਸਿਪੀਆਂ, ਘੋਗੇ, ਮਛੀਆਂ ਮੁੱਕਣੇ ਨੇ, ਨਾਂ ਹੀ ਨਹਿਰਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਸੁੱਕਣੇ ਨੇ । ਰਹਿਣੀ ਹਰੀ-ਭਰੀ ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਰਾਣੀ ਏ, ਜਦੋਂ ਆ ਮਿਲਿਆ ਹਾਣੀ ਨੂੰ ਹਾਣੀ ਏ ।

ਦਰਿਆ ਜਾ ਵਿਚ ਸਮੁੰਦਰ ਮਿਲਣਾ ਏ, ਬਦਲਾਂ ਨੇ ਲੱਦ ਪਾਣੀ ਉਥੋਂ ਹਿਲਣਾ ਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੈ ਪਾਣੀ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਮੀਂਹ ਵਰਾਉਣੀ ਏ, ਜਦੋਂ ਆ ਮਿਲਿਆ ਹਾਣੀ ਨੂੰ ਹਾਣੀ ਏ ।

ਜੀਵਨ ਵੀ ਹੈ ਵਗਦਾ ਦਰਿਆ ਯਾਰੋ, ਘੜਨਾ ਪੈਂਦਾ ਆਪਣਾ-ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਯਾਰੋ । ਰੱਲ ਵਿਚ ਸਮੁੰਦਰ ਸਾਨ ਬੰਨਾਉਣੀ ਏ, ਜਦੋਂ ਆ ਮਿਲਿਆ ਹਾਣੀ ਨੂੰ ਹਾਣੀ ਏ ।

ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਮੁਕਾਮ ਸਿਰਜ ਰਿਹਾ 'ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ'

ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ 'ਚ ਸਥਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਮੁਕਾਮ ਸਿਰਜਣ ਵਾਲਾ ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ ਸਾਲ 2019 ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਰਹੇਗਾ। ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਉਸਦੀ ਜੱਸੀ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਨਿੰਜਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬਜਟ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਹਾਈਐਂਡ ਯਾਰੀਆਂ' ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫਿਲਮ 'ਤਾਰਾ ਮੀਰਾ' ਵੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵੱਲ ਆਇਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ 1984 ਦੇ ਸਮਿਆਂ 'ਚ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਭਾਈ ਜਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ 'ਤੁਫਾਨ ਸਿੰਘ' ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਦਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੇ ਚੰਗੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ। 'ਜੱਟ ਦੀ ਅਕਾਲ' ਗੀਤ ਦੇ ਵੀਡੀਓ ਵਾਂਗ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਵੀ ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਭਾਜੀ ਮੋੜਨ ਵਾਲਾ ਵਰਗਾ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਲਵਾਨ ਸਿੰਘ, ਖਿੱਚੇ ਖੁੰਡੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ ਸਰਗਰਮ ਰਿਹਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਆਈਆਂ 'ਵੇਖ ਬਰਾਤਾਂ ਚੱਲੀਆਂ, ਮਿਸਟਰ ਐਂਡ ਮਿਸਿਜ 420' ਨਾਲ 'ਬਾਵਾ' ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਅੰਦਾਜ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ 'ਚ ਉੱਤਰ ਗਿਆ। 'ਮਿਸਟਰ ਐਂਡ ਮਿਸਿਜ 420' ਵਿਚਲੇ ਲਾਡੀ ਅਮਲੀ

ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਛਾਣ ਦਿੱਤੀ। ਆਪਣੇ ਮੁੱਢਲੇ ਗੀਤਾਂ 'ਜੱਟ ਦੀ ਅਕਾਲ' ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ 'ਤੁਫਾਨ ਸਿੰਘ' ਵਿੱਚ ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ ਇੱਕ ਅਣਖੀ ਯੋਧੇ ਵਾਲੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿੱਚ

ਉੱਭਰਿਆ ਜਦਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹਰ ਤਰਾਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗਾ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਵਡਾਲਾ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ ਨੂੰ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀ। ਸਕੂਲ-ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਸਟੇਜਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਅੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਛੂੰਹਣ ਵਾਲਾ ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ

ਆਪਣੀ ਪਲੇਠੀ ਐਲਬਮ 'ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਬਾਵਾ' ਦੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਨਾਲ 'ਬਾਵਾ' ਤੋਂ 'ਬਾਵਾ' ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੀਤ 'ਪੌਣੇ ਅੱਠ' ਅਤੇ 'ਤਨਖਾਹ' ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਨੇ ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੋਰ ਵੀ ਗੂੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ।

ਪਿੱਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ ਜਿੱਥੇ ਅਪਣੀਆਂ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ, ਉਥੇ ਆਪਣੇ ਅਨੇਕਾਂ ਗੀਤਾਂ 'ਤਾਰੇ ਵਾਲਿਆਂ ਬਾਬਾ', ਲਾਹੌਰ, ਯਾਰੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਾਲੀਏ, ਕਹਿੰਦੇ ਸ਼ੇਰ ਮਾਰਨਾ' ਮਾਣਕ ਦੀ ਕਲੀ, 'ਵੀਕ ਐਂਡ, ਕੰਗਣਾ, ਫੁਲਕਾਰੀ' ਆਦਿ ਨਾਲ ਵੀ ਸ਼ੋਹਰਤ ਦੇ ਸਿਖਰਲੇ ਡੰਡੇ 'ਤੇ ਰਿਹਾ। ਇੰਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀਂ ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਉਸਦੀ 22 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀ ਫਿਲਮ 'ਹਾਈਐਂਡ ਯਾਰੀਆਂ' ਕਰਕੇ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦੇ ਟਰੇਲਰ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ 91-94638 28000

'ਤੇ ਖਰਾ ਉੱਤਰਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਬਾਰੇ ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਟਾਰਾ ਟਾਕੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, ਪੰਕਜ ਬੱਤਰਾ ਫਿਲਮਜ਼ ਅਤੇ ਸਪੀਡ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਬਣੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸੰਦੀਪ ਬਾਂਸਲ, ਪੰਕਜ ਬੱਤਰਾ, ਦਿਨੇਸ਼ ਔਲਖ ਅਤੇ ਰੂਬੀ ਕੋਹਲੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਦੇਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਤਿੰਨ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਜਾਨ ਵਾਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਵਿੱਚ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਲਾ ਕੇ ਖੜਦੇ ਹਨ। ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਸਾਫ ਦਿਲ ਦੇਸੀ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਇਹ ਫਿਲਮੀ ਕਿਰਦਾਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪਸੰਦ ਆਵੇਗਾ। ਪੰਕਜ ਬੱਤਰਾ ਵਲੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਖੀ ਹੈ ਜੱਸੀ ਗਿੱਲ, ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ, ਨਿੰਜਾ, ਗੁਰਨਾਮ ਭੁੱਲਰ, ਨਵਨੀਤ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ, ਆਰੂਸੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੁਸ਼ਕਾਨ ਸੇਠੀ, ਨੀਤ ਕੌਰ, ਹੰਬੀ ਧਾਲੀਵਾਲ ਆਦਿ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਏ ਹਨ। ਰਣਜੀਤ ਬਾਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਤਜੱਰਬੇਕਾਰ ਟੀਮ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਗਾਇਕੀ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਉਹ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀਆਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਭਰਪੂਰ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿੰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਕਬੱਡੀ ਖੇਡ ਜਗਤ ਦਾ ਸਿਰਤਾਜ 'ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਤੂਬਾ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ'

ਸੰਗਰੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਿਤੂਬਾ ਮੰਡੀ ਵਿਖੇ ਸੋਸ਼ਲ ਯੂਥ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਅਤੇ ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕਰਨ ਘੁਮਾਣ ਕਨੈਡਾ (ਮੈਂਬਰ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ) ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਅੱਜ ਕਬੱਡੀ ਖੇਡ ਜਗਤ 'ਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਨਾਂਅ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਕਰਨ ਘੁਮਾਣ ਕਨੈਡਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਕਈ ਪੱਖੋਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੀਮਾਂ ਅਤੇ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਪੱਖੋਂ ਕਬੱਡੀ ਜਗਤ 'ਚ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਦਾ ਇਹ 46ਵਾਂ ਦੌਰਾ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ 15 ਅਤੇ 16 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਦਿਤੂਬਾ ਮੰਡੀ ਖੇਡ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਨਾਰਥ ਇੰਡੀਆ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਅੱਠ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕੱਪ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਫਸਵੇਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੱਪ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਡੇਢ ਲੱਖ ਅਤੇ ਉੱਪ ਜੇਤੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਦੇ ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਰਵੋਤਮ ਜਾਫੀ ਅਤੇ ਧਾਵੀ ਮਰਦ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬੁਲਟ ਮੋਟਰਸਾਇਕਲ ਅਤੇ ਔਰਤ

ਵਰਗ ਨੂੰ ਸਕੂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉੱਪ ਮੁੱਖ

ਯਤਕਣ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗਾਇਕ ਬੱਬੂ ਮਾਨ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਜੋਰ ਦਿਖਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਸਾਲ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ

ਮੰਤਰੀ ਸ: ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਸ਼ਮੂ-ਲੀਅਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੋਮੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀ

ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ ਯੁੱਗਾ ਬਰਦਰਜ, ਸੁੱਖਾ ਵਾਸੀ, ਗੁਰਦੇਵ ਮੌੜ, ਨਵਦੀਪ ਨੋਨੀ, ਸਰਪੰਚ ਤਾਰੀ ਮਾਨ ਬਘਰੇਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਭਿੰਦਾ, ਚਮਕੌਰ ਯੂ.ਕੇ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਬਲੱਗੀ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋੜੇਵਾਲ, ਹਰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਜਸਪਾਲ

ਪਾਲਾ, ਰਾਮ ਜਨਾਲ, ਗੁਰਬਚਨ ਲਾਲ, ਹਰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ, ਬਿੱਟੂ ਮੁਣਕ, ਸੰਜੇ ਬਾਂਸਲ, ਡਿੱਪਲ ਦੁਗਲ, ਭੀਮ ਠੇਕੇਦਾਰ, ਰਾਮ ਮਾਨ, ਨਿੱਕਾ ਘੁਮਾਣ, ਪੱਪੂ ਪੰਡਤ, ਬਲਕਾਰ ਘੁਮਾਣ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਘੁਮਾਣ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮੌੜ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ, ਡਿੱਪਲ ਦੁਗਲ, ਰਿੱਕਾ ਢੇਡੋਲੀ, ਬਲਜੀਤ ਗੋਰਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੱਧੂ, ਤੇਜਾ ਕਮਾਲਪੁਰ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਦੜਾ, ਹਰਦੀਪ ਸਰਪੰਚ ਸਿੰਦੜਾ, ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਂ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਹਰਿਆਉ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਿੰਦਾ, ਜਗਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਘੁਮਾਣ ਆਦਿ ਆਪਣੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ 91-94638-28000

ਹਮ ਸਰਿ ਦੀਨੁ ਦਇਆਲੁ ਨ ਤੁਮ ਸਰਿ ਅਬ ਪਤੀਆਰੁ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ॥
ਬਚਨੀ ਤੋਰ ਮੋਰ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ਜਨ ਕਉ ਪੂਰਨੁ ਦੀਜੈ ॥1॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੀ।

ਗਿਆਨੀ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

Raja™ **SWEETS & CATERING**®
AUTHORIZED CATERER FOR MAJOR 5-STAR HOTELS

ਮਿਠਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕੇਟਰਿੰਗ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ™

Raja Sweets & Indian Cuisine

31853 Alvarado Blvd. Union City CA 94587
Ph. (510) 489-9100 Fax (510) 489-9111

Raja Indian Cuisine & Bar

1275 W Winton Ave. Hayward CA 94545
Ph. (510) 264-9300 Fax (510) 264-9345

Items Serving:

- 👑 All kinds of Sweets
- 👑 Snacks & Food
- 👑 Chaat & Tikki Stall
- 👑 Pani Pouri Stall
- 👑 Bhel Pouri / Pav Bhaji
- 👑 Falooda Kulfi

Catering Services:

- 👑 Wedding Ceremonies
- 👑 Receptions/ Birthday Parties
- 👑 Religious Gatherings
- 👑 Corporate Events
- 👑 Picnics / Bar-b-que

Additional Services:

- 👑 Warmers
- 👑 Chaffing Dishes
- 👑 China & Silverware
- 👑 Linen Rental
- 👑 Waiters & Bartenders

Toll Free 1-866-FOR-RAJA
www.rajasweets.com
msbains@rajasweets.com

Follow us on:

Fresh Sweets, Snacks & Food
Catering for All occasions
up to 10000 guests

Lunch - Dinner - Take Out - Banquets

ਹਰ ਮੌਕੇ ਜਿਵੇਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ, ਜਨਮ ਦਿਨ, ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਪਰਟੀ ਲਈ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਬੰਦਿਆਂ ਤੱਕ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

Call Makhan Bains or Ravinder Singh for your next Party 1-866-FOR RAJA www.RajaSweets.com

ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਬਿਛੁਰੇ ਥੇ ਮਾਧਉ ਇਹੁ ਜਨਮ ਤੁਮਾਰੇ ਲੇਖੇ ॥
ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਆਸ ਲਗਿ ਜੀਵਉ ਚਿਰ ਭਇਓ ਦਰਸਨ ਦੇਖੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 642ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਪਿਟਸਬਰਗ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 22 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ 2019 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬੁਲਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਜੀ।

Gurnam Singh Rattu & Family

Gurnam Singh Rattu with his wife

KB USED AUTO SALES

8655 B Monterey Street Gilroy, CA 95020

Kashmiri Bhatia,
Dealer/Broker
408-848-2365

50% OFF WARRANTY
with Qualifying Car Purchase

IN HOUSE
FINANCING AVAILIABLE
www.kbusedautosales.com

ਅਸੀਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਲੋਨ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Kashmiri Bhatia & his wife

**K&K AUTO REPAIR
and Car Wash**
63 Muckelemi St
San Juan Bautista 95045

Kashmiri Bhatia (Owner)
831-623-4702

20% OFF LABOUR
on your next qualifying service

Car Care You Can Trust

ਸੋਹਿ

ਹਰਿ ਸੋ ਹੀਰਾ ਛਾਡਿ ਕੈ ਕਰਹਿ ਆਨ ਕੀ ਆਸ।।
ਤੇ ਨਰ ਦੋਜਕ ਜਾਹਿਗੇ ਸਤਿ ਭਾਖੈ ਰਵਿਦਾਸ।।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹੋ ਕਿ ਫਰਵਰੀ, ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦਿਹਾੜਾ ਹੈ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ (ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ) ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਆਪ ਸਭ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦਿਹਾੜਾ 3 ਮਾਰਚ 2019 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਵਕ ਮਨਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਯੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

- * 1 ਮਾਰਚ ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਣਗੇ
- * 2 ਮਾਰਚ ਦਿਨ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਹੋਵੇਗੀ ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੀਵਾਨ ਸਜਣਗੇ।
- * 3 ਮਾਰਚ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੀਵਾਨ ਸਜਣਗੇ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਬੁਲਾਰੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣਗੇ।
- * ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨੇ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਲਗਾ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: ਗੁਰੂ ਘਰ 559-486-3091

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ (ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ) ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

5025 S. CHERY AVE., FRESNO (CALIFORNIA) 93706

ਹਮ ਸਰਿ ਦੀਨੁ ਦਇਆਲੁ ਨ ਤੁਮ ਸਰਿ ਅਬ ਪਤੀਆਰੁ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ॥
ਬਚਨੀ ਤੋਰ ਮੋਰ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ਜਨ ਕਉ ਪੂਰਨੁ ਦੀਜੈ ॥1॥

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ
642ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ
ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ ਜੀ

ਐਂਟੀਓਕ,
ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ
925-787-7873

ਵੱਲੋਂ

ਪਾਲ ਪਰਿਵਾਰ

www.palfilms.com

CORNING ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ

AAA Truck Wash, Tire, and Lube

- * We Carry New and Used Tires All Major Brands
- * Smart Way Tires Available
- * Used Tires Start From & 135
- * Old Change \$ 189 + Tax
- * We also do truck and car washing and waxing
- * Friendly and Professional Staff
- * We offer truck and car detailing

ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸੇਲ

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਰਿਜਸਟੋਨ ਸਟੇਅਰਿੰਗ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ ਲਗਾਈ ਹੈ
ਬਰਿਜਸਟੋਨ 283 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$1149
ਚਾਈਨੀਜ਼ 749 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$749

Call:

530-824-5134

ਪੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ

ਇਕ ਵਾਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

Used Tires American Brand	\$99+ Labor
Recap Truck Tire	\$ 249+ Labor
Recap Trailer Tires and Kind	\$ 199+ Labor

LUCAS OIL LUCAS INJECTOR CLEANER \$28.99

NEW & USED TIRES

WASH, LUBE, BRAKES

Call:

650-642-0697

3525 Highway 99, West Corning, CA 96021

Across the Street from TA Truck Stop

THINKING OF BUYING OR SELLING COMMERCIAL PROPERTIES IN CALIFORNIA? CALL US NOW !

JOHN BANGA

Realtor CalDRE# 01397975

916-271-5404 banga.realtor@gmail.com

BERKSHIRE HATHAWAY
HomeServices
Elite Real Estate

COMMERCIAL DIVISION

MAJINDER SINGH

Realtor CalDRE# 01473247

(916) 271-0644 singh@elitenorcal.com

SPECIALISE IN BANK REPO APARTMENTS, COMMERCIAL PROPERTIES, GAS STATIONS, HOTELS AND AGRICULTURAL LAND

"Sacramento, CA"
"\$134,000 Indian Restaurant with beer and wine license"

"Sacramento, CA"
"\$599,900 High volume liquor store", "Gross \$100k+/Month"

"Santa Clara, CA"
"\$649,000 High Volume Liquor Store", "Gross \$90k+/Month"

"Sacramento, CA"
"\$4.4 Million Gas Station with Real Estate", "High Volume"

CALL US FOR FREE CONSULTATION ABOUT SELLING YOUR GAS STATION OR HOTEL. WE CAN ALSO GIVE YOU OUR EXPERT ADVISE ON VALUE OF YOUR GAS STATION OR ANY COMMERCIAL PROPERTY.

SPEAK WITH A PROFESSIONAL REALTOR TODAY!

WE HAVE QUALIFIED BUYERS FOR GAS STATIONS AND LIQUOR STORES.

THE RIGHT AGENT HELPS GUIDE YOU TO YOUR DREAM PROPERTY.

WWW.BHHCOMMERCIAL.COM

7412 ELSIE AVE, SACRAMENTO CA 95828

ਸੇਹੁ

SHRI GURU RAVIDASS SABHA (CA)

2150 Crestview Drive, Pittsburg CA 94565
Tel : (925) 439-2355

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 642ਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਦਿਹਾੜਾ 22, 23, 24 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ

ਹਮ ਸਰਿ ਦੀਨੁ ਦਇਆ ਲੁਨ ਤੁਮਸਰਿ ਅਬਪਤੀਆ ਰੁਕਿਆ ਕੀਜੈ॥
ਬਚਨੀ ਤੇਰ ਮੇਰ ਮਨੁਮਾਨੈ ਜਨਕ ਉਪੁਰਨੁ ਦੀਜੈ॥1॥
ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ਰਮਈਆ ਕਾਰਨੇ॥
ਕਾਰਨ ਕਵਨ ਅਬੋਲ॥1॥ ਰਹਾਉ॥
ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਬਿਛੁਰੇ ਥੇ ਮਾਧਉ ਇਹੁ ਜਨਮ ਤੁਮਾਰੇ ਲੇਖੇ॥
ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਆਸਲਗਿ ਜੀਵਉ ਚਿਰ ਭਇਓ ਦਰਸਨ ਦੇਖੇ॥

Sri Guru Ravidass Sabha, Pittsburg, CA is celebrating the 642nd Parkash Utsav of SATGURU RAVIDASS JI on Sunday, February 24, 2019. Entire Sangat is cordially invited to participate in this celebration with family and friends and receive the benign blessings of Guru Ravidass Ji.

ARAMBH SHRI AKHAND PATH February 22, 2019 (FRIDAY) 9:30 AM

BHOG SHRI AKHAND PATH February 24, 2019 (SUNDAY) 9:30 AM

KIRTAN DIWAN After Bhog Ceremony until 2:00 PM

Nishan Sahib Hoisting Ceremony will be held on

February 23rd 2019 (Saturday) at 11:00 AM.

Sri Guru Ravidass Ji was born in 1377, in Kanshi (Banaras), Uttar Pradesh in India, in a humble family of Baba Santokh Dass Ji and Mata Kalsa Devi Ji. Satguru Ravidass Ji was a great religious and social reformer. Guru Ji dedicated his whole life for the welfare of the humanity. Guru Ji preached social harmony and stood against caste based discrimination. Satguru Ravidass Ji preached equality among all human beings. GURU RAVIDASS JI's Sermons / Baniis part of Holy SHRI GURU GRANTH SAHIB JI.

Sangat will perform Langar and Path Sewa during the Gurpurab celebrations. Prominent Jatha of BhaiHarcharan Singh Khalsa(Hazoori Ragi Sri Darbar Sahib Amritsar), Bhai Suveg Singh, Giani Gurnam Singh & Giani Ompal Singh and famous singer Amrita Virk will enhance this Kirtan Diwan along with distinguished speakers and community leaders well versed with life and teachings of Satguru Ravidass Ji.

The Gurughar Committee requests the community for volunteers to help the event committee to prepare and serve Langar, keep Gurughar clean and organized, directing traffic/parking besides other Sewas.

"Gurughar Domes Construction" project is underway. This is a huge project, which needs the financial support of the entire Sangat; Sangat is humbly requested to donate whole heartedly for the Construction Project.

FOR STALLS, LANGAR OR ANY OTHER SEWA, CONTACT:

Chairman Ramesh Suman at (925)366-3618

President Kashmiri Bhatia at (408)460-0262 or

General Secretary Dilbag Singh at (209)834-4641

Treasurer NarinderChahal at (209)627-7974

Famous Punjabi Singer Amrita Virk will adorn the occasion with Shabad Kirtan on Sunday, February 24, 2019

Sangat Sewadars

Chairman Ramesh Suman 925-366-3618

President Kashmiri Bhatia 408-460-0262

General Secretary Dilbag Singh 209-834-4641

Treasurer Narinder Chahal 209- 627-7974